Gemeente Amsterdam

Jaarverslag 2019 Bijlagen

Dit is een publicatie van de Gemeente Amsterdam
Postbus 202, 1000 AE Amsterdam
www.amsterdam.nl

Vormgeving: DSGN.FRM
Fotografie: Ella Krommendijk Renee Lenders
en Fotobank Gemeente Amsterdam

Datum: 7 mei 2020

Inhoudsopgave

1	Stedelijke Mobiliteitsfonds	4
2	Voortgang aanbevelingen rekeningencommissie, ACAM en Rekenkamer (compleet)	8
3	Investeringsparagraaf	34
4	Kengetallen CEFG	40
5	Subsidies	42
6	Frictiekosten	92

1. Stedelijke Mobiliteitsfonds

Het Stedelijk Mobiliteitsfonds (SMF) is een fonds ter verbetering van het verkeer- en vervoersysteem en de openbare ruimte. Het fonds vullen we met parkeeropbrengsten. Het SMF legt een directe en zichtbare relatie tussen de inkomsten uit parkeren en bestedingen op het gebied van verkeer, vervoer en openbare ruimte. Reguliere activiteiten zoals instandhouding, beheer en reguliere beleidstaken dekken we niet uit het fonds. Die komen uit de algemene middelen. Deze activiteiten moeten we namelijk altijd uitvoeren, ook als er geen parkeeropbrengsten zouden zijn.

Structuur van het Stedelijk Mobiliteitsfonds

Tot enkele jaren geleden was er geen Stedelijk Mobiliteitsfonds, maar hadden de stadsdelen elk een eigen parkeerfonds. Daarnaast was er een Centraal Mobiliteitsfonds. Bij het samenvoegen van deze fondsen in 2016 kwam in afwachting van een nieuwe financiële systematiek een Tijdelijk Parkeerfonds (TPF). Daarin waren alle meerjarige verplichtingen van de stadsdelen opgenomen, zoals handhaving en onderhoudsactiviteiten. Vanwege de instelling van het Programma Stadsbehoud voor beheer en onderhoud is het TPF opgeheven en zijn de voormalige lasten binnen het TPF omgezet naar een afdracht aan de algemene middelen (€32 miljoen in 2019). Er zijn nu twee financiële hoofdpijlers voor de openbare ruimte:

1. het Programma Stadsbehoud voor instandhouding
2. het SMF voor bijdragen aan verbetering van de openbare ruimte en de verkeers- en vervoerssystemen

Het SMF is zo weer het fonds waarvoor het is bedoeld. Het geeft beter de totale bestuurlijk vast te stellen middelen weer voor de aanpassingen om de stad leefbaar, bereikbaar en aantrekkelijk te houden.

Investeringen die ten laste komen van het SMF moeten voldoen aan de spelregels die zijn opgenomen in de Verordening op het SMF. Deze verordening regelt dat parkeeropbrengsten die we niet in het lopende jaar gebruiken, doorschuiven naar het volgende jaar of vrijvallen binnen het fonds. Het SMF wordt jaarlijks geactualiseerd bij de Voorjaarsnota en voorzien van een bestedingsvoorstel, inclusief nieuwe jaarschijf. Bij de Voorjaarsnota 2019 is een vernieuwde werkwijze ingevoerd voor het opstellen van het bestedingsvoorstel SMF. Het college wordt in stelling gebracht door vooraf het prioriteringskader vast te stellen zodat er meer ruimte ontstaat om bestuurlijke keuzes te maken. Daarnaast worden aanvragers, stakeholders en bestuurders nauw betrokken bij de totstandkoming van het bestedingsvoorstel. De nieuwe werkwijze leggen we begin 2020 voor aan de raad in een herziene Verordening op het Stedelijk Mobiliteitsfonds.

Exploitatiedeel Stedelijk Mobiliteitsfonds

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de exploitatie van het SMF in 2019.

Tabel 1. Exploitatie Stedelijk Mobiliteitsfonds

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019	Realisatie 2019	Verschil
Bruto Parkeeropbrengsten	296.139	290.617	-5.522
Kosten inning en handhaving	83.953	81.617	-2.336
Netto parkeeropbrengsten	**212.187**	**209.000**	**-3.187**
Afdracht algemene middelen Parkeren	5.267	7.218	1.951
Afdracht algemene middelen V&OR	95.749	96.134	384
Dotatie aan reserve SMF	111.170	105.649	-5.521
Resultaat	**0**	**0**	**0**

De inkomsten uit parkeren komen in 2019 uit op € 290,6 miljoen. In de Voorjaarsnota 2019 was al € 245,5 miljoen begroot en in de Najaarsnota 2019 stelden we de begroting vanwege het effect van tariefsverhoging bij naar € 296,1 miljoen. Na invoering van de nieuwe parkeertarieven in april

2019 leek er eerst nauwelijks effect op straat. In de tweede helft van 2019 was echter sprake van iets kortere parkeerduur en minder parkeertransacties. Hierdoor zijn de werkelijke parkeeropbrengsten € 5,5 miljoen achtergebleven bij de gewijzigde begroting.

Reserve Stedelijk Mobiliteitsfonds

Hieronder staat het verloop van de reserve Stedelijk Mobiliteitsfonds.

Tabel 2. Reserve Stedelijk Mobiliteitsfonds

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019	Realisatie 2019
Beginstand	233.209	233.209
Vrijval (uit meerdere reserves)	16.703	25.439
Dotatie parkeerinkomsten	111.170	105.648
Subtotaal	**361.082**	**364.295**
Onttrekking bestedingen:	174.925	111.065
- Gebiedsgericht	88.665	51.442
- Stedelijk	77.419	54.725
- Groeiende stad	8.841	4.898
Eindstand	**186.156**	**253.230**

In de begroting neemt de beginstand van de reserve van € 233,2 miljoen af met € 47 miljoen naar een eindstand van € 186,2 miljoen. Uit de bestedingen in 2019 blijkt echter dat de reserve juist groeide met € 20 miljoen naar een eindstand van € 253,2 miljoen. Dit komt door de lagere bestedingen. In 2019 is 64 procent van de geraamde uitgaven ook daadwerkelijk uitgegeven. Dit is lager dan de 72 procent in 2018, maar beduidend hoger dan de 54 procent in 2017.

In 2020 treffen we extra maatregelen om het bestedingsvolume te verhogen. De herziene Verordening SMF leggen we begin 2020 voor aan de raad met daarin een voorstel tot realistisch fondsbeheer. Daarnaast verbeteren we de match tussen de opgave en projectorganisatie door raamcontracten op te stellen met de markt, voegen we projecten waar mogelijk samen en rollen we de standaardisatie verder uit door de Puccini methode.

De onderstaande tabel geeft de uitputting per organisatieonderdeel weer met onderscheid tussen gebiedsgericht, stedelijk en groeiende stad.

Tabel 3. Onttrekking bestedingen Stedelijk Mobiliteitsfonds

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019	Realisatie 2019	Uitputting
Gebiedsgericht:	**88.665**	**51.442**	**58,0%**
Centrum	29.195	22.456	76,9%
Noord	7.582	6.675	88,0%
Oost	10.700	6.057	56,6%
Zuidoost	1.808	1.120	61,9%
Zuid	5.712	1.495	26,2%
West	15.970	7.954	49,8%
Nieuw-West	10.555	5.070	48,0%
Stedelijk:	**77.419**	**54.726**	**70,7%**
Verkeer & Openbare Ruimte	41.867	30.210	72,2%
Ruimte en Duurzaamheid	20.027	13.712	68,5%
Metro en Tram	4.552	3.227	70,9%
Bouwstimulering, wonen & leefomgeving	4.458	3.579	80,3%
CTO	4.685	2.947	62,9%
Zuidas	1.442	706	49,0%
Onderwijs Jeugd en Zorg	388	345	88,9%
Groeiende stad:	**8.841**	**4.898**	**55,4%**

Toelichting op de bestedingen met de grootste afwijkingen

Gebiedsgericht

- Verdubbeling Oosterpark (begroot 2019 € 2,6 miljoen, besteed € 0,5 miljoen): het project liep in 2019 vertraging op vanwege een octrooidiscussie rondom het hekwerk voor het sportveld in het park. Een (niet-gecontracteerde) leverancier claimde het octrooi voor het model hekwerk dat leek op ons hekwerk. Dit hebben we uiteindelijk opgelost door een ander type hekwerk te gebruiken. Hierdoor moesten

we de engineering opnieuw doen waardoor de uitvoering later startte dan gepland.

- Bos en Lommerplantsoen en omgeving (begroot 2019 € 2,5 miljoen, besteed € 0,8 miljoen): Dit project volgt de transformatie van het GAK gebouw. De transformatie werkzaamheden van de ontwikkelaar aan de middenkern is vertraagd. Die werkzaamheden zijn bepalend voor het opnieuw inrichten van het Bos en Lommerplantsoen. De inrichting van het Bos en Lommerplantsoen kon daarom nog niet starten in 2019 en staat gepland voor april 2020.
- Bellamybuurt (begroot 2019 € 3,6 miljoen, besteed € 2,5 miljoen): werkzaamheden schuiven we door vanwege de uitloop van het omgevingsmanagement. Dat moet de bereikbaarheid van het gebied garanderen en de overlast voor de omgeving beperken. Het gaat om meerdere samengevoegde, kleine projecten die onderling afhankelijk van elkaar zijn. Doorschuiven van één onderdeel heeft invloed op de hele uitvoeringsplanning voor de Bellamybuurt.
- Da Costakade (begroot 2019 € 1,2 miljoen, besteed € 0,1 miljoen): voor dit project is de scope gewijzigd omdat bij nader onderzoek is gebleken dat naast de herinrichting van het maaiveld ook de gehele kade vernieuwd moet worden. Daardoor loopt de voorbereiding uit en schuift het budget voor het grootste deel door naar 2020.
- Openstelling Overdiemerweg (begroot 2019 € 1,4 miljoen, besteed € 0,3 miljoen): De aanbesteding verschuift naar 2020 omdat meer afstemming is benodigd met de stakeholders (Diemen, Gooise meren, Maxis) voor aanpassingen in het bestek.
- Ring Oud-Zuid (begroot 2019 € 1,0 miljoen, besteed € 0,0 miljoen): dit project is onderdeel van de Tweede Fietsring voor de hele Ceintuurbaan. We moeten met uitvoeren van de Tweede Fietsring wachten op het opnieuw inrichten van de Van Woustraat Noord, met daarbij misschien een knip bij de Ceintuurbaan. We wachten met het project Ring Oud-Zuid omdat er voor de Van Woustraat Noord nog verschillende verkeersonderzoeken en -tellingen komen.

Stedelijk

De meeste activiteiten die ten laste komen van het SMF worden uitgevoerd door de directie Verkeer & Openbare Ruimte. Het gaat bijvoorbeeld om beleidsontwikkelingen, verkeerskundige onderzoeken en autoluwe maatregelen. De onderuitputting bij de directie Verkeer & Openbare Ruimte komt door de optelling van een aantal positieve en negatieve afwijkingen ten opzichte van de begroting. De belangrijkste zijn:

- Programma Uitvoeringsagenda Mobiliteit Autoluw (begroot 2019 € 5,4 miljoen, besteed € 3,4 miljoen): in 2019 waren er minder uitgaven dan begroot, met als belangrijke oorzaken:
  - Omdat uit TNO onderzoek is gebleken dat Citytrees niet de beoogde resultaten haalden is de pilot in september 2019 beëindigd;
  - In 2019 beoordeelden we de pilot aanpak verkeersoverlast Oudezijde. We voerden verbeteringen door en hebben intelligente toegang voorbereid. We verwachten dat daardoor pas in het tweede kwartaal van 2020 de eerste intelligente toegang met camerahandhaving operationeel is bij de Oudezijde.
  - Er is geen gebruik gemaakt van de middelen die gereserveerd waren voor andere projecten die bijdragen aan de doelstellingen autoluw. Deze projecten zijn naar achteren geschoven of beschikten zelf over voldoende middelen.
- Meerjaren Programma Fiets (begroot 2019 € 8,3 miljoen, besteed € 5,5 miljoen): de werkelijke uitgaven van dit programma wijken af van de jaarlijkse reserveringen. De onderbesteding binnen het Programma Fiets in 2019 bestaat uit de volgende onderdelen:
  - Niet inzetten van middelen voor handhaving fietsparkeren door een grotere doelmatigheid bij THOR.
  - Later uitvoeren werkzaamheden dynamisch verwijssysteem fietsparkeren door een mislukte aanbesteding.
  - Later uitvoeren van werkzaamheden bij stalling station Bijlmer omdat de planning van het totale project naar achteren is geschoven.
  - later starten van de subsidieregeling buurtstallingen vanwege de keuze exploitatiesubsidie of investeringssubsidie, in overleg met de stadsdelen.
  - Later uitvoeren van werkzaamheden bij de kruising 2e Hugo de Grootstraat/Nassaukade door het werk aan de gasleiding.
  - Later uitvoeren van werkzaamheden bij de Zuidpleinstalling, in overleg met Zuidas.
  - Lagere uitgaven voor fietsparkeren bij het Weteringcircuit omdat het project goedkoper uitvalt.
- Het lukte niet om het werk voor verbeteren van fietsnetwerkprojecten

Zuid-Oost in 2019 te gunnen. Dit kwam omdat we meer voorbereidingstijd nodig hadden voor de ontwerpfase voor het verbeteren van de loop/fietsroute tussen Duivendrecht en Bijlmer. Daarom voeren we het werk pas in 2020 uit. Het overgebleven budget voor verbetering van het fietsnetwerk vullen we anders in en valt daarom vrij binnen het SMF.

- Snorfiets naar de rijbaan (begroot 2019 € 3,7 miljoen, besteed € 2,6 miljoen): voor dit programma was er een vrijval van het overgebleven budget. Dit kwam omdat het college een aantal flankerende maatregelen na besluitvorming schrapte. Denk hierbij aan de ombouwregeling van snorfiets naar bromfiets en een subsidieregeling voor helmen.
- Michiel de Ruijtertunnel (begroot 2019 € 1,8 miljoen, besteed € 0,8 miljoen): de lopende tunnelprojecten zijn opnieuw beoordeeld. We hebben besloten slechts een deel van dit project nu uit te voeren. Het overige deel voeren we uit met een andere dekkingsbron. Daardoor valt een gedeelte van het budget vrij.

De bestedingen van Ruimte en Duurzaamheid zijn bestemd voor Groengelden en Luchtkwaliteit:

- De groengelden (begroot 2019 € 6,7 miljoen, besteed € 3,3 miljoen) zijn gereserveerd voor projecten die we al voorbereiden of uitvoeren. De uitvoering van projecten om parken en ontwikkelbuurten te verbeteren loopt achter op schema vanwege opstartproblemen en lange aanbestedingstrajecten.
- Het programma Luchtkwaliteit (begroot 2019 € 13,3 miljoen, besteed € 9,9 miljoen) bestaat voor een groot deel uit vernieuwende maatregelen, zoals het invoeren van milieuzones. Het is een uitdaging om vooraf zulke unieke maatregelen in een boekjaar te ramen, waar meerjarige voorbereidingen voor nodig zijn. De onderbesteding binnen het programma Luchtkwaliteit komt vooral door:
  - lagere kosten voor de projectbegeleiding voor Zero Emissie Bussen.
  - het later gebruiken van camerasystemen voor de milieuzone.
  - vertraging bij stimuleringsmaatregelen rond schone logistiek en vervoersystemen.

  Daarnaast schuift de investering in de constructie van verkeersborden door naar 2020.

Groeiende stad

Voor de projecten voor de groeiende stad hebben we in de meeste gevallen een globale raming opgenomen in het SMF. In de eerste jaren hebben we vooral voorbereidingskosten opgenomen, maar slechts zeer beperkt de uitvoeringskosten. Omdat deze projecten nog in de initiatieffase zijn, is het vaak onduidelijk wanneer we deze projecten precies uitvoeren. Ongeveer de helft van het SMF-budget voor het aanpassen van het bestaande verkeers- en vervoerssysteem voor de groeiende stad schuift door naar latere jaren.

2. Voortgang aanbevelingen van de rekeningencommissie, ACAM en Rekenkamer

In dit hoofdstuk van het Jaarverslag 2019 gaan wij in op de openstaande aanbevelingen uit het verslag van de rekeningencommissie bij het Jaarverslag 2018, waarbij zij aangeven dat deze aanbevelingen de oudere aanbevelingen vervangen, en de aanbevelingen van ACAM bij het Jaarverslag 2018 en eerder, wanneer deze nog niet zijn afgedaan. De uitwerking van de update en follow-up van de aanbevelingen is in de bijlage van het jaarverslag terug te vinden.

Leeswijzer

In het Jaarverslag 2018 staat bij elke aanbeveling de reactie van het college van b en w daarop, inclusief de reactie op de aanbeveling uit eerdere begrotingsstukken en de laatste stand van zaken. In de Najaarsnota 2019 en in dit hoofdstuk dat u nu leest hebben we een tabel opgenomen met alle lopende aanbevelingen en de kerngegevens hierover. In tabel 1 staan alle aanbevelingen die de rekencommissie en ACAM gaven naar aanleiding van het Jaarverslag 2018. Sinds de Najaarsnota 2018 nemen wij enkel deze overzichtstabellen op in het boekwerk. De uitwerking van de actualisatie van de aanbevelingen en wat wij daarmee doen, staat in de aparte, gedigitaliseerde bijlage van het jaarverslag. Overlappende aanbevelingen, en daarmee ook de reactie(s) daarop, hebben we zoveel mogelijk geclusterd. Deze werkwijze hebben we met ACAM afgesproken. We werken continu aan het korter maken van de tekst. Dit verhoogt het leesgemak en met kortere teksten komen wij tegemoet aan één van de aanbevelingen van de rekeningencommissie om het boekwerk compacter en toegankelijker te maken.

Aanbevelingen rekeningencommissie en ACAM bij het Jaarverslag 2018
De rekeningencommissie en ACAM deden in hun verslagen bij het Jaarverslag 2018 aanbevelingen aan de gemeenteraad om het financieel beheer te verbeteren. Het college heeft in de raadsvoordrachten bij het Jaarverslag 2018 op deze aanbevelingen gereageerd. Zoals afgesproken met de gemeenteraad nemen we in dit hoofdstuk van het jaarverslag een stand van zaken op. Voor enkele aanbevelingen van de rekeningencommissie en ACAM geldt dat deze inmiddels zijn afgehandeld. Dat staat er dan bij. In het Generaal Verslag van ACAM staan ook opmerkingen/aandachtspunten die niet direct tot een aanbeveling en actie hebben geleid. Deze opmerkingen/aandachtspunten behandelen we hier niet.

Aanbevelingen Rekenkamer

In de afgelopen periode zijn er geen rapporten verschenen van de Rekenkamer waarvan we de aanbevelingen kunnen toepassen op de P&C-producten.

Nummering aanbevelingen

De nummering van de aanbevelingen die we gebruikten bij de Najaarsnota 2019 blijft hetzelfde. Hierdoor zijn eerdere updates over de aanbevelingen gemakkelijker terug te vinden. Doordat een aantal aanbevelingen al is afgehandeld, ontbreken er wel nummers in het overzicht.

Tot slot

Van een aantal aanbevelingen stelt het college aan de gemeenteraad voor deze als afgehandeld te beschouwen. Wel blijven de actiepunten die voortvloeien uit die aanbevelingen dezelfde aandacht krijgen van het college en de gemeenteorganisatie. Het college gaat ervan uit dat voorstellen tot het als afgehandeld beschouwen van aanbevelingen akkoord zijn, tenzij de raad actief aangeeft het hier niet mee eens te zijn. Over de overige aanbevelingen rapporteert het college opnieuw bij de Najaarsnota 2020, of apart aan de raad over de voortgang.

Voortgang van de aanbevelingen van de rekeningencommissie, ACAM en Rekenkamer Jaarverslag 2019

TABEL 1 - Samenvatting opvolging aanbevelingen ACAM & Rekeningencommissie Jaarverslag 2019

Nr.	Thema	Portefeuillehouder	Aanbeveling	Gremium Verslag
1	Inkoop	Groot Wassink	**Inkopen en aanbesteden nog (steeds) niet op orde, stevige maatregelen noodzakelijk** **Follow-up NJN19:** Via een cultuur veranderstrategie wordt invulling gegeven aan het realiseren van beide sturingslijnen van de Bestuursopdracht. De voornaamste acties van het college zijn: ■ Opstellen van bandbreedtes om de doorlopende onrechtmatigheden uit 2018 te beperken; ■ Dit wordt gemonitord via sturingsinformatie naar raad, portefeuillehouders en (top) management; ■ Uitvoeren van diverse onderzoeken naar huidige inrichting van het inkoopstelsel. De resultaten die voortvloeien uit het Plan van Aanpak moeten leiden tot oplossen van de onrechtmatigheidsproblematiek op korte termijn (2 jaar) en het verbeterd inrichten van het inkoopstelsel van de stad naar de toekomst. Naast tussentijdse raadssturingsinformatie geeft het college via het Jaarverslag 2019 terugkoppeling over de geïntensiveerde maatregelen. **Update JV19:** Het college heeft stevig ingezet om de rechtmatigheid terug te dringen. Parallel is in 2019 gewerkt aan het onderzoek naar de opzet en werking van het huidige inkoopstelsel. Het onderzoeksrapport wordt in 2020 opgeleverd. De uitkomsten worden uitgewerkt in een uitvoeringsplan. Naast periodieke rapportages aan de raad geeft het college via de Najaarsnota 2020 terugkoppeling over het vervolg.	Rekeningencommissie p.3.1, blz.4 ACAM p.3.2, blz. 7 p.4.2, blz.14
2	Personeel & Organisatie	Meliani	**Zichtbare checks & balances en adequate administratie rond vertrekregelingen noodzakelijk** **Follow-up NJN19:** In opdracht van het college vindt er dit najaar binnen de gemeente Amsterdam een onafhankelijk onderzoek plaats naar vertrekregelingen voor ambtelijke topfunctionarissen. Op basis van de uitkomsten en aanbevelingen van het onderzoek zullen passende maatregelen worden getroffen ten aanzien van personeelsbeleid, checks en balances en administratie verwerking omtrent (onvrijwillig) einde directeurschap. Afhankelijk van de planning van het onderzoek is het streven om deze maatregelen in Q1 2020 te implementeren. In het jaarverslag 2019 volgt een update. **Update JV19:** De aanbeveling vanuit de Rekeningencommissie en ACAM is nog niet compleet afgehandeld. Daarom treft het college nog de volgende maatregelen: 1. Het college herziet het beleid voor vertrekregelingen. 2. Het college richt een eenduidig proces in voor de totstandkoming van alle vertrekregelingen, een systematiek voor de registratie van de vertrekregelingen en de bijbehorende onderdelen (zoals uren- en verlofregistratie) en schriftelijke vastlegging van de motivering en onderbouwing van afwijkingen van de norm. 3. Het college werkt nader uit hoe zij verantwoording aflegt aan de raad en hoe de ambtelijke top verantwoording aflegt over de aan haar gemandateerde bevoegdheden. Het college verwacht in het derde kwartaal van 2020 nieuw beleid te hebben ontwikkeld. Totdat het nieuwe beleid is vastgelegd, lopen alle vertrekregelingen voor topfunctionarissen via het college. In de Najaarsnota 2020 volgt een update.	Rekeningencommissie p.3.2, blz.5 ACAM p.3.2, blz. 8

Nr.	Thema	Portefeuillehouder	Aanbeveling	Gremium Verslag
3	ICT	Meliani	**Beheersing IT-landschap en voldoen aan wet- en regelgeving met betrekking tot informatiebeveiliging en privacy wekt zorgen** **Follow-up NJN19:** Het college heeft de volgende aanbevelingen afgedaan: ■ Het besluitvormingsproces rond keuzes voor (onder andere SaaS) IT-oplossingen op het juiste niveau beleggen en expliciet maken. ■ Expliciete kaders op te stellen voor de toepassing van SaaS oplossingen. Het college heeft de volgende aanbevelingen nog niet afgedaan. Bij het Jaarverslag 2019 volgt een aanvulling. ■ Het college volgt de aanbeveling op om voldoende intern tegenwicht te organiseren om afdoende toezicht te kunnen houden. Het college is bezig om het toezicht te versterken, zodat we via steekproeven, penetratietesten en interne/externe audits de naleving van afspraken en werking van SaaS-oplossingen toetsen. ■ Het college volgt de aanbeveling op om de vastgestelde bevindingen rondom de ICT-beheerprocessen op te lossen. Het gaat vooral om het autorisatiebeheer. In opdracht van het college toetst ACAM in 2019 de status van het autorisatiebeheer bij kritische processen. Daarnaast wordt de status van het autorisatiebeheer bij de overige processen geïnventariseerd. ■ Het college volgt de aanbeveling op om voorrang te geven aan het voldoen aan wet- en regelgeving rond informatiebeveiliging en bescherming van gegevens. Het college geeft dit voorrang, maar de bijbehorende acties zijn nog niet afgerond. **Update JV19:** Om de aanbeveling 'prioriteit geven aan het voldoen aan wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging en bescherming van gegevens' volledig af te kunnen handelen, onderneemt het college de volgende openstaande acties. De acties zijn nodig omdat op detailniveau nog besluiten genomen moeten worden: ■ Naleven bewaartermijnen voor de bescherming van persoonsgegevens. ■ Uitvoeren van een volwassenheidsmeting gegevensbescherming. ■ Uitvoeren van het implementatieplan Baseline Informatiebeveiliging Overheid. De deadline hiervoor is januari 2021. In de Najaarsnota 2020 volgt een update. Het college stelt voor om de overige aanbevelingen wel te beschouwen als afgehandeld.	Rekeningencommissie p.3.3, blz.6 ACAM p.5.2, blz. 25
4	Financiën	Everhardt	**Verantwoordelijkheden en eigenaarschap in ketenprocessen nog te vaak onduidelijk** **Follow-up NJN19:** De procesbeschrijving van de focusprocessen is in uitvoering maar nog niet afgerond. Het beschrijven van de processen is nog onderhanden en afronding is voorzien eind 2020. Op hoofdlijnen zal voor het eerst bij het jaarverslag 2019 worden gerapporteerd over de (gevalideerde) voortgang van de procesbeschrijving(en) die afgerond en/of in implementatiefase zijn dan wel nieuw aan de lijst zijn toegevoegd. Eind Q2 2019 was team Bewust Verbeteren betrokken bij 8 processen voor het plan van aanpak, bij 4 processen actief aan het schrijven en van 4 processen is vastgesteld dat deze conform de stedelijke criteria zijn beschreven. **Update JV19:** Het college heeft in 2019 gewerkt aan de procesbeschrijving van de zogenoemde 'focusprocessen'. Met het verder beschrijven van de focusprocessen in 2020 worden de verantwoordelijkheden tussen de lijn en de bedrijfsvoering scherper onderscheiden en beter afgesproken, met als resultaat een verdere professionalisering van de procesbeheersing. Met de door het Gemeentelijk Management Team vastgestelde aanpak Amsterdam Doelgericht wordt helderheid geschapen in de onderlinge verantwoordelijkheden, onderlinge verwachtingen en in de vereisten voor de kwaliteit van de informatie en procesvoering, ook waar het gaat om (keten)processen. In de Najaarsnota 2020 volgt een update.	Rekeningencommissie p.3.4, blz.8
5	Integriteit en fraude	Burgermeester	**Aanpak integriteit en voorkomen van fraude vooral gericht op inventarisatie, verhoogde aandacht voor de implementatie van verbetermaatregelen is noodzakelijk.** **Follow-up NJN19:** Met de cyclische aanpak van leren en ontwikkelen op risicobeheersing en jaarlijks rapporteren via een risicoscan stellen we de aanbeveling "aandacht vasthouden voor integriteit en het voorkomen daarvan" zeker. In de risicoscan van 2019 zullen we rapporteren over de voortgang op risicobeheersing. Dan kunnen we vaststellen of de aanbeveling rond richten op daadwerkelijk invoeren van onderkende verbetermaatregelen is gelukt. Bij het Jaarverslag 2019 volgt een update. **Update JV2019:** De jaarlijkse risicoscan 2019 (het college zal daarover op korte termijn rapporteren aan de gemeenteraad) laat op onderdelen verbetering zien in de aanpak van integriteit en het voorkomen van fraude, maar het is nog niet op gewenste kwaliteitsniveau. Het college gaat er in 2020 voor zorgen dat het gewenste resultaat uit de risicoscan komt. Daarnaast wordt in 2020 diepergaand onderzoek gedaan in het ruimtelijk domein. In de Najaarsnota 2020 volgt een update.	Rekeningencommissie p.3.5, blz.9

Nr.	Thema	Portefeuillehouder	Aanbeveling	Gremium Verslag
6	Financiën	Everhardt	**Maand- en kwartaalafsluitingen zijn nog niet van het gewenste niveau, verbeteren van de kwaliteit** **Follow-up NJN19:** Vanaf 2019 is de kwartaalafsluiting uitgebreid met een inhoudelijke analyse van afwijkingen op zowel programma- als clusterniveau. Bij het derde kwartaal wordt ingezet op een afsluiting, waarbij we een aantal onderwerpen meer analytische diepgang geven. Het college onderzoekt nog met ACAM hoe we het proces kunnen versnellen. Bij het Jaarverslag 2019 volgt een update. **Update JV19:** De maandelijkse afsluiting van de administratie is in het derde kwartaal van 2019 uitgebreid met inhoudelijke analyses van afwijkingen en de balansposities. De intentie is dat in 2020 ieder kwartaal te doen. Verder is het jaarverslagtraject in overleg met ACAM versneld. Het effect hiervan is dat ACAM eerder kon starten met de controle. Het versnellen van het jaarrekeningtraject leidt tot snellere aanlevering bij de rekeningencommissie. Het college stelt voor om deze aanbeveling af te doen.	Rekeningencommissie p.3.6, blz.9 ACAM p.4.1.1, blz. 13
7	Financiën	Everhardt	**Opvolging van aanbevelingen worden in planfase al afgedaan, daadwerkelijke uitvoering en effectiviteit van het plan moet centraal staan** **Follow-up NJN19:** Bij de Najaarsnota 2019 zal de wethouder spreken met de rekeningencommissie waarbij een aantal varianten worden voorgelegd. De uitkomsten van deze bespreking gaan mee in de rapportage over de opvolging van aanbevelingen bij het Jaarverslag 2019. **Update JV19:** Bij de bespreking van de Najaarsnota 2019 met de rekeningencommissie is dit onderwerp nog niet aan de orde gekomen. Gelet op de eerdere toezegging hecht het college wel aan het belang om over de voortgang in de uitvoering te rapporteren. Het voorstel voor de manier waarop we dat kunnen doen, leggen we bij de bespreking van het jaarverslag 2019 alsnog aan de rekeningencommissie voor. Om nu toch te voldoen aan de aanbeveling van de rekeningencommissie, gaat deze voortgangsrapportage - waar relevant - nader in op de voortgang.	Rekeningencommissie p.3.7, blz.10 ACAM p.3.4.1, blz. 11
8	Belastingen	Everhardt	**Kwaliteit van de schattingsprocessen bij directie Belastingen dient verbeterd te worden** **Follow-up NJN19:** Het proces ramingen is verder verbeterd. De voorspellende waarde is hoog. Uitzondering hierop is de Toeristenbelastingen. Hiervoor doet Belastingen verder onderzoek. Bij het Jaarverslag 2019 volgt een update. **Update JV19:** Er zijn verbeteringen doorgevoerd in de inhoudelijke onderbouwing bij de ramingen voor belastinginkomsten, heffingen en kwijtscheldingen en van de schattingen voor de voorzieningen voor belastingdebiteuren. De onderbouwingen zijn beschikbaar in het businessdossier van het jaarverslag. De onderbouwingen zijn ook beschikbaar voor ACAM. Er wordt voor 2020 ingezet op verdere versteviging van de onderbouwingen. De nieuwe ramingenprocedure voor toeristenbelasting maken we een vast onderdeel van de stedelijke P&C-cyclus. Hiermee wordt deze aanbeveling opgevolgd in 2020. In de Najaarsnota 2020 volgt een update.	ACAM p.3.3.2, blz. 10
9	Belastingen	Everhardt	**Onzekerheden over de belastinginkomsten en heffingen door het ontbreken van (betrouwbare) informatie uit het belastingsysteem** **Follow-up NJN19:** De directie Belastingen heeft veel aandacht voor het kunnen geven van zekerheid bij de betrouwbaarheid van haar informatie uit het belastingsysteem. Uit de controle, uitgevoerd vanuit de tweede lijn, bleek de informatie uit het systeem van Belastingen betrouwbaar. Directie Belastingen onderzocht de mogelijkheden tot het verkrijgen van verdergaande zekerheid, bijvoorbeeld in de vorm van een 'assurance verklaring ISAE3402' op extern geplaatste systemen. De overeenkomst tot verkrijging van verdergaande assurance met de leverancier is eind september 2019 gesloten. Bij het Jaarverslag 2019 volgt een update. **Update JV19:** Door de integratie van de managementinformatietool Vyzyr in de nieuwe informatievoorziening van Belastingen, beschikt de organisatie op een effectieve en efficiënte manier over kloppende managementinformatie. Om zekerheid te hebben over de betrouwbaarheid van de informatie, werken we met zogenoemde 'assurance verklaringen'. Het college stelt daarom voor om deze aanbeveling als afgehandeld te beschouwen.	ACAM p.3.3.3, blz. 10 p.4.8, blz. 19
10	Ruimte en Duurzaamheid	Van Doorninck	**Volledigheid en rechtmatigheid grootstedelijke legesopbrengsten** **Follow-up NJN19:** Het college is in overleg met de Omgevingsdienst om gezamenlijk een procesbeschrijving op te stellen en afspraken te maken over de maatregelen die genomen worden om de juistheid en volledigheid van de grootstedelijke legesopbrengsten beter te beheersen. Het streven is om de afspraken met de Omgevingsdienst en Belastingen begin december 2019 te hebben vastgelegd. De uitwerking van de procesbeschrijving volgt later. Bij het Jaarverslag 2019 volgt een update. **Update JV19:** Het college heeft met de Omgevingsdienst en Belastingen afspraken gemaakt over het beschikbaar stellen en uitwisselen van informatie die van belang is voor de verantwoording van de legesopbrengsten. Deze afspraken zijn structureel vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst. De informatie is aan ACAM beschikbaar gesteld. Daarnaast is er een audit gedaan naar de rechtmatigheid van de legesopbrengsten. Dit gaat over de hoogte van de leges die worden opgelegd. Het college stelt daarom voor om deze aanbeveling als afgehandeld te beschouwen.	ACAM p.3.3.3, blz. 10

Nr.	Thema	Portefeuillehouder	Aanbeveling	Gremium Verslag
11	Financiën	Everhardt	**Borg het onderwerp rechtmatigheid ten behoeve van de vanaf 2021 verplichte collegeverantwoording** **Follow-up NJN19:** Er is een plan van aanpak opgesteld waarin de te nemen stappen in 2019-2020 zijn opgenomen die nodig zijn voor een goede uitvoering van de rechtmatigheidscontroles in 2021. In oktober 2019 zal een adviesvoorstel in het GMT worden geagendeerd. Vervolgens zal een voorstel in het college van B&W worden geagendeerd. De voorbereidingen voor de rechtmatigheidsverantwoording dienen ultimo 2020 gereed te zijn. Bij het Jaarverslag 2019 volgt een update. **Update JV19:** Het college stelt voor deze aanbeveling als afgehandeld te beschouwen. Het Gemeentelijk Management Team heeft goedkeuring gegeven aan de uitvoering van het plan van aanpak Rechtmatigheid. Hierin is ook de noodzaak van (aanvullende) Verbijzonderde Interne Controles erkend en belegd. Er is een projectgroep Rechtmatigheid opgericht waarin vertegenwoordigers uit de eerste lijn, de tweede lijn en de derde lijn zitting hebben. Het doel van de projectgroep is om de gehele organisatie zo voor te bereiden dat in 2021 kan worden voldaan aan deze verplichting.	ACAM p.3.3.3, blz. 10
13	Grond-exploitaties	Van Doorninck	**Beheersing gebiedsontwikkeling: tussentijdse winstnemingen, verder doorgronden van de methodiek** **Follow-up NJN19:** Het college zal de gemeentebrede afspraken over tussentijdse winstneming in overleg met ACAM aanscherpen. Bij de verantwoording over 2019 passen we dit toe. Een aanvulling over deze aanbeveling volgt bij het Jaarverslag 2019. **Update JV19:** Het college stelt dat de systematiek van de winstneming en de werkwijze binnen de gemeente is beschreven. ACAM heeft laten weten dat ze zich kunnen vinden in deze beschrijving. De systematiek wordt eenduidig toegepast volgens de wens van ACAM. Vanaf 2019 doen we de winstneming volgens deze beschrijving. Het college stelt daarom voor om de aanbeveling te markeren als afgehandeld.	ACAM p.4.4, blz. 16
14	Verkeer en openbare ruimte	Dijksma	**Voorzieningen ter egalisatie van lasten groot onderhoud, aandacht voor keuzes en beheer** **Follow-up NJN19:** Het college nam drie maatregelen voor de voorzieningen voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte en infrastructuur. Verder volgt er jaarlijks een besluit over de nodige bijstelling van de budgetten vanuit meerjarige instandhoudingsplannen (IHP's) en geverifieerde normkosten. Bij het Jaarverslag 2019 volgt een update. **Update JV19:** Per 31 december 2019 is de Voorziening Groot Onderhoud opgeheven en zijn de middelen van deze voorziening gestort in de reserve Programma Stadsbehoud. Samen met reserve Achterstallig Onderhoud zijn dit de nieuwe instrumenten om achterstallig onderhoud in de stad aan te pakken en te voorkomen. Het college heeft deze aanbeveling opgevolgd en stelt daarom voor om deze als afgehandeld te beschouwen.	ACAM p.4.5, blz. 16
15	Jeugdhulp	Kukenheim	**Specialistische Jeugdhulp: hoge vorderingen op de balans door bevoorschotting en eindafrekeningen zorgaanbieders** **Follow-up NJN19:** Het college wil alle vorderingen individueel analyseren en het inbaarheidsricio taxeren. Daarmee voeren we uit wat de raad hierover bepaalde in de Financiële Verordening van Amsterdam. Bij het Jaarverslag 2019 volgt een update. **Update JV19:** In de loop van 2019 heeft het college veel werk gestoken in het analyseren en taxeren van alle vorderingen, zodat er een actueel overzicht is. Niet alle vorderingen zijn voldaan in 2019, waardoor ook in het jaar 2020 een aantal vorderingen nog geheel of gedeeltelijk 'open' zal staan. Eind 2019 stond er nog een bedrag van in totaal € 29 miljoen open aan vorderingen. Uiteraard houden we de stand regelmatig in de gaten en bespreken we dit als vast onderwerp tijdens het reguliere contact met de aanbieders. Bij de Najaarsnota 2020 volgt een update.	ACAM p.4.6, blz. 17
16	Keten-processen	Groot Wassink	**Verdere vorderingen in de ketensamenwerking en borging toetsingskader subsidieaanvragen geconstateerd** **Follow-up NJN19:** De nodige organisatorische aanpassingen voor de directie SIS zouden worden uitgewerkt. Maar een van de randvoorwaarden voor deze overgang is vervangen van het huidige subsidiebeheersysteem (SBS) door een subsidiemanagementsysteem (SMS). Dit is vertraagd. Bij het Jaarverslag 2019 volgt een update. **Update JV19:** We hebben de vervolgacties uitgevoerd volgens wat is aangegeven bij de Najaarsnota 2019. De pilot Sport en Bos is uitgevoerd en er wordt nu gewerkt aan de evaluatie. Het college is nu bezig met de doorontwikkeling van het Subsidiebureau. Het college heeft verder een projectleider aangewezen die het subsidie-'landschap' in kaart moet brengen. Een tussentijds rapport is inmiddels beschikbaar. Tot slot heeft het college een projectteam gevormd dat gaat zorgen voor de vervanging van het huidige subsidiebeheersysteem. Streefdatum voor het aanbesteden van het nieuwe subsidiesysteem is 1 september 2020. Bij de Najaarsnota 2020 volgt een update.	ACAM p.4.7, blz. 18

Nr.	Thema	Portefeuillehouder	Aanbeveling	Gremium Verslag
17	Belastingen	Everhardt	**Interne beheersing OZB-proces en waardebepaling onroerend goed op onderdelen nog te verbeteren** **Follow-up NJN19:** Op de aanbevelingen van de Waarderingskamer is directie Belastingen een verbeterprogramma interne beheersing aan het uitvoeren. Eerste resultaat van het programma is de uitvoering van interne controles in de lijn. Interne beheersing is onderdeel geworden van het werkpakket van de procescoördinatoren, kwaliteitsmedewerkers en managers. Verder worden procesbeschrijvingen aangepast en waar deze ontbreken worden deze gemaakt in samenwerking met de afdeling Interne Audit. Onderdeel van de verbetering van de interne beheersing is de beheersing van het OZB- proces en de waardebepaling onroerend goed. In het Jaarverslag 2019 volgt een update. **Update JV19:** Het verbeterprogramma interne beheersing is volop in uitvoering. Specifiek op het punt van de waardebepaling onroerend goed zijn de WOZ-technische ratiocontroles verbeterd. Verder blijkt uit een aanvullend onderzoek van het college dat het waarderingsmodel voor onroerend goed naar behoren functioneert. De Waarderingskamer deelt deze conclusie. Met de Waarderingskamer hebben we aanvullend afgesproken dat het college in 2020 een eigen onderzoek laat uitvoeren naar de mate waarin geregistreerde objectkenmerken overeenkomen met de werkelijke situatie ter plaatse. Bij de Najaarsnota 2020 volgt een update.	ACAM p.4.8.1, blz. 19
18	Belastingen	Everhardt	**Realiseer ramingsmodel Toeristenbelasting** **Follow-up NJN19:** Het proces ramingen is, zoals bij aanbeveling 8 aangegeven, verder verbeterd. Echter, de vooruitgang die Belastingen heeft geboekt kan niet eenvoudig gekopieerd worden naar Toeristenbelasting. Belastingen zoekt nog naar een oplossing om belangrijke afwijkingen tussen ramingen en uiteindelijke realisatiecijfers zoveel mogelijk te voorkomen. Bij het Jaarverslag 2019 volgt een update. **Update JV19:** Het college vindt dat er in 2019 verbeteringen zijn doorgevoerd in de inhoudelijke onderbouwing van de ramingen in het algemeen en voor toeristenbelasting in het bijzonder. Zoals al bij aanbeveling 8 is aangegeven, zal de nieuwe ramingenprocedure voor toeristenbelasting een vast onderdeel worden in de stedelijke P&C-cyclus. In 2020 wordt ingezet op verdere versteviging van de onderbouwingen. In de Najaarsnota 2020 volgt een update.	ACAM p.4.8.2, blz. 20
20	Belastingen	Everhardt	**Control binnen ketenprocessen expliciet maken** **Follow-up NJN19:** Directie belastingen treft geen indicatie aan dat het gesignaleerde risico zich voordoet. Uitbreiding en formalisering van de control is volgens het college niet noodzakelijk voor een adequate beheersing. **Update JV19:** Belastingen werkt nauw samen met haar partners en houdt met hen aandacht voor de juistheid van de informatie in de keten. Het risico om belastinginkomsten mis te lopen of onrechtmatig te handelen bij verwerking van onbetrouwbare informatie in de belastingprocessen, beheersen we zo voldoende. Niets wijst erop dat nadere maatregelen nodig zijn. Het college heeft deze aanbeveling opgevolgd en stelt voor om deze als afgehandeld te beschouwen.	ACAM p.4.8.4, blz. 20
21	Personeel & Organisatie	Meliani	**Overhead; corrigeer waar nodig de generieke functies en zie vervolgens toe op juist gebruik** **Follow-up NJN19:** Middels het GMT-besluit van 23 mei 2019 zijn alle organisatieonderdelen opgedragen om de labeling van overhead in het personeelssysteem aan te laten sluiten op de wettelijke regels voor begroten en verantwoorden (richtlijnen Besluit Begroting en Verantwoording) en op de vastgestelde salarisbudgetten. Verder is een werkwijze vastgesteld ter borging van een goede labeling van overhead. Verwachting is dat deze aanbeveling eind 2019 is afgerond. In het Jaarverslag 2019 volgt een update. **Update JV19:** Voor alle organisatieonderdelen is de overheadlabeling in het personeelssysteem aangesloten op de BBV-richtlijnen. Het college heeft deze aanbeveling dus opgevolgd en doet daarom het voorstel om deze als afgehandeld te beschouwen.	ACAM p.4.11.2, blz. 22
23	PGB's	Kukenheim	**In 2018 stappen gezet in beheersing van misbruik & oneigenlijk gebruik PGB's; verdere ontwikkeling en inbedding nodig** **Follow-up NJN19:** Het college heeft in samenwerking met ACAM een aanpak opgesteld om de interne controles in te richten conform een notitie van de beroepsgroep van de accountants. Het college is gestart met de uitvoering van deze aanpak en stemt dit periodiek af met de ACAM. Bij het Jaarverslag 2019 volgt een update. **Update JV19:** Na het opstellen van de aanpak zijn we gestart met de interne controles op de (jeugd)zorg. Hierbij wordt zowel de zorg in natura als via de PGB getoetst. Zoals afgesproken vindt periodiek overleg met ACAM plaats. Daarnaast heeft de GGD de steekproef verder uitgevoerd in 2019. Er zijn in totaal 70 huisbezoeken uitgevoerd. In het kader van jaarverslagcontrole 2019 voeren we samen met ACAM bij het Ouder en Kind Teams (OKT) een controle ter plaatse uit. Verder worden de interne controles in 2020 per kwartaal uitgevoerd. De streefdatum voor het genereren van managementinformatie vanuit het OKT is 1 september 2020. In de Najaarsnota 2020 volgt een update.	ACAM p.4.11.4, blz. 22

Aanbevelingen voortkomend uit het verslag van de rekeningencommissie en uit het Generaal Verslag bij het Jaarverslag 2018 ter verbetering van de jaarrekeningen en het financiële beheer

1. Rechtmatigheid inkopen

Rekeningencommissie en ACAM
Portefeuillehouder: Groot Wassink

De commissie constateert dat de onrechtmatigheid met betrekking tot inkopen meer dan verdubbeld is ten opzichte van 2017 (€48 miljoen). De commissie is geschokt dat de omvang van deze onrechtmatigheid €102,8 miljoen bedraagt. Het bestuur heeft de afgelopen jaren beterschap beloofd op dit thema, toch moet de commissie constateren dat zichtbare resultaten zijn uitgebleven. Dit is verontrustend omdat de commissie vorig jaar heeft aangedrongen op een spoedige oplossing.

De rekeningencommissie beveelt aan om:

- De commissie dringt aan haast te maken bij het doorvoeren van verbetermaatregelen met als doel de omvang van de onrechtmatigheid te reduceren en hierbij ook nadrukkelijk aandacht te besteden aan de cultuur;
- Organiseer adequaat juridisch tegengewicht in het inkoopproces waardoor er kritisch wordt gekeken naar de lijnorganisaties en leadbuyers.

Reactie college bij het Jaarverslag 2018
Het college neemt de bevindingen van de rekeningcommissie zeer serieus en is het met de commissie eens dat in het verleden de nadruk teveel op administratieve zaken lag. Vanzelfsprekend neemt het college de twee aanbevelingen over. Voor de korte termijn ligt de focus op het verbeteren van de rechtmatigheid bij alle organisatieonderdelen. Voor de middellange termijn wordt het inkoopstelsel onder de loep genomen en worden verbetervoorstellen gedaan. Het cultuuraspect maakt hier onlosmakelijk onderdeel van uit, zo ook het adequaat organiseren van juridisch tegengewicht bij lijnorganisaties en Lead Buyers.

Stand van zaken Najaarsnota 2019
Het college heeft haast gemaakt bij doorvoeren van verbetermaatregelen om de onrechtmatigheid terug te brengen. Het college heeft nadrukkelijk aandacht voor het cultuuraspect en het organiseren van juridisch tegenwicht. ACAM en Rekeningcommissie stellen terecht vast dat onrechtmatigheden uit vorige jaren doorwerken in komende jaren. Het college wil doorwerken van de onrechtmatigheid uit 2018 beperken en wil dat binnen de volgende bandbreedtes te doen:

- € 70-85 miljoen bij de jaarrekening over het jaar 2019
- € 25-40 miljoen bij de jaarrekening over het jaar 2020

Rond het cultuuraspect voert het college actief het gesprek inzake het rechtmatig en doelmatig verwerven. Een instrument hierbij is tweemaandelijkse sturingsinformatie, die zowel topambtelijk als op portefeuillehouder wordt verstrekt.

Het college heeft het Plan van Aanpak Bestuursopdracht Inkoop (PvA) vastgesteld waarin de termijnen in de uitwerking van de Bestuursopdracht strak en duidelijk zijn beschreven. Via een brief van 9 juli 2019 is de raad hierover geïnformeerd. De belangrijke elementen uit de brief en het PvA zijn dat via een cultuur veranderstrategie invulling wordt gegeven aan het - via bestuurlijke agendering en in samenwerking met het (top) management van de stad - realiseren van beide sturingslijnen van de bestuursopdracht. Dit betreft voornoemde geprognotiseerde nominale bandbreedte voor het terugbrengen van de onrechtmatigheden, het introduceren van

sturingsinformatie naar raad, portefeuillehouders en (top) management en het laten uitvoeren van diverse onderzoeken naar de huidige inrichting van het inkoopstelsel en werkwijzen binnen de inkoopkolom. Ook heeft het college in de brief een actualisatie opgenomen 'stand van zaken aanbevelingen inkoopproces', ter opvolging van de bevindingen van de interne audit eind 2018.
De resultaten die voortvloeien uit het PvA moeten leiden tot oplossen van de onrechtmatigheidsproblematiek op korte termijn (2 jaar) en het verbeterd inrichten van het inkoopstelsel van de stad naar de toekomst.

Naast de tussentijdse sturingsinformatie voor de raad geeft het college via het Jaarverslag 2019 terugkoppeling over de geïntensiveerde maatregelen.

Stand van zaken Jaarverslag 2019
ACAM en Rekeningcommissie stellen terecht vast dat onrechtmatigheden uit vorige jaren doorwerken in komende jaren. In 2019 heeft het college de verandermanager voorrang laten geven aan het terugdringen van de in het boekjaar 2018 vastgestelde onrechtmatigheid.
Het college had als doel gesteld de '2018 onrechtmatigheid' terug te brengen naar een streefbandbreedte van € 70 – 85 miljoen in het jaar 2019.
Parallel aan de sturing op rechtmatigheid van de inkoopuitgaven is vanaf halverwege 2019 gewerkt aan het onderzoek naar de opzet en werking van het huidige inkoopstelsel. Dat is het tweede onderdeel van de bestuursopdracht Inkoop. Het rapport komt in 2020 beschikbaar.
Betreffende het organiseren van juridisch tegengewicht in het inkoopproces, is tijdens het onderzoek geconstateerd dat 1.) door verdergaande juridificering een contraproductieve werking bij inkooptrajecten kan ontstaan en 2.) juridische expertise op diverse plaatsen in de gemeentelijke organisatie is gepositioneerd. Het verbeteren van de meest optimale juridische inzet bij inkooptrajecten wordt meegenomen in het onderzoeksrapport.
In 2020 wordt met prioriteit verder gewerkt de onrechtmatigheid terug te dringen. Daarnaast worden de aanbevelingen uit het in 2020 op te leveren rapport uitgewerkt in een uitvoeringsplan. In de Najaarsnota 2020 volgt een update.

2. Naleving Wet Normering Topinkomens (WNT)

Rekeningencommissie en ACAM
Portefeuillehouder: Meliani

De accountant rapporteert dat hij niet heeft kunnen vaststellen of de gemeente de WNT hebben nageleefd bij het vertrek van de voormalige gemeentesecretaris. Hieraan ligt ten grondslag dat de gemeente heeft verzuimd om een adequate administratie te voeren. De ontstane onzekerheid rond het naleven van de WNT schaadt de reputatie van de gemeente Amsterdam. De commissie vindt dat onaanvaardbaar.

De commissie verwacht in het vervolg dat er voldoende en zichtbare checks & balances binnen gemeentelijke organisatie aanwezig zijn. Die enerzijds de juiste totstandkoming van dergelijke vertrekregelingen borgen en anderzijds de adequate administratieve verwerking ervan.

De rekeningencommissie beveelt aan om:
- Zorg voor voldoende en zichtbare checks & balances bij totstandkoming van vertrekregelingen en de adequate administratieve verwerking ervan.

Reactie college bij het Jaarverslag 2018
Het college heeft de raad middels de brief van 31 mei 2019 uitgebreider geïnformeerd over deze bevinding. Het college onderschrijft de aanbeveling van de rekeningencommissie en onderkent dat een goede uitvoering van de Wet Normering Topinkomens (WNT) cruciaal is. Hiervoor worden de volgende maatregelen genomen:
- Het opstellen van eenduidige processen rondom de uitvoering van de WNT, waarbij vooraf de naleving van de WNT wordt getoetst om tijdig eventueel benodigde maatregelen te kunnen nemen.
- Invoeren van een registratiemodule (met bijbehorende checks en balances) voor de administratieve vastlegging van de totstandkoming van vertrekregelingen, inclusief de monitoring hierop.

Stand van zaken Najaarsnota 2019
In opdracht van het college vindt er dit najaar binnen de gemeente Amsterdam een onafhankelijk onderzoek plaats naar vertrekregelingen voor ambtelijke topfunctionarissen. Op basis van de uitkomsten en aanbevelingen

van het onderzoek zullen passende maatregelen worden getroffen ten aanzien van personeelsbeleid, checks en balances en administratie verwerking omtrent (onvrijwillig) einde directeurschap. Afhankelijk van de planning van het onderzoek is het streven om deze maatregelen in Q1 2020 te implementeren. In het jaarverslag 2019 volgt een update.

Stand van zaken Jaarverslag 2019
Het onafhankelijke onderzoek naar de vertrekregelingen voor topfunctionarissen is eind 2019 afgerond. Het college onderschrijft alle conclusies van het onderzoek en neemt de aanbevelingen over. Echter, de aanbeveling vanuit de Rekeningencommissie en ACAM is daarmee nog niet compleet afgehandeld. Daarom treffen we nog de volgende maatregelen:

1. Het college herziet het beleid voor vertrekregelingen.
2. Het college richt een eenduidig proces in voor de totstandkoming van alle vertrekregelingen, een systematiek voor de registratie van de vertrekregelingen en de bijbehorende onderdelen (zoals uren- en verlofregistratie) en schriftelijke vastlegging van de motivering en onderbouwing van afwijkingen van de norm.
3. Het college werkt nader uit hoe zij verantwoording aflegt aan de gemeenteraad en hoe de ambtelijke top verantwoording aflegt over de aan haar gemandateerde bevoegdheden.

Totdat het nieuwe beleid is vastgesteld, lopen alle vertrekregelingen voor topfunctionarissen via het college van b en w.

We verwachten dat we in het derde kwartaal 2020 nieuw beleid hebben ontwikkeld voor in-, door- en uitstroom van de ambtelijke top, inclusief beschrijving van de processen, rollen en verantwoordelijkheden en de verantwoordingslijnen richting de raad. In de Najaarsnota 2020 volgt een update.

3. IT-landschap

Rekeningencommissie en ACAM
Portefeuillehouder: Meliani

De belangrijkste bevindingen van de commissie op dit thema zijn:

- Het ontbreken van expliciete kaders voor nieuwe vormen van dienstverlening door leveranciers zoals Software as a Service (SaaS) die continuïteits-, informatiebeveiligings- en privacy risico's met zich meebrengen
- Het niet voldoen aan de vereisten van AVG die risico's ten aanzien informatiebeveiliging en privacy met zich meebrengen
- De beperkte inrichting en beheersing van beheerprocessen zoals autorisatie- en wijzigingsprocessen;
- De complexiteit van de Informatie Voorziening (IV)-keten die de effectieve en efficiënte samenwerking (mogelijk) in de weg zit;

De commissie wil duidelijk maken hier zorgen over te hebben en trekt de conclusie dat de gemeente op dit gebied nog (flinke) stappen heeft te zetten.

De rekeningencommissie beveelt aan om:

- Het besluitvormingsproces rond keuzes voor (onder andere SaaS) IT-oplossingen die een wezenlijk impact hebben op de kwaliteit en continuïteit van de gemeentelijke processen op het juiste niveau beleggen en expliciet maken;
- Expliciete kaders op te stellen voor de toepassing van SaaS oplossingen; in de kaders expliciet te laten opnemen dat servicepartners verantwoording afleggen aan de gemeente over de uitbestede processen (middels ISAE3402 rapporten);
- Voldoende intern tegengewicht te organiseren om adequaat toezicht te kunnen houden op de juiste naleving van afspraken en de werking van SaaS oplossingen;
- De geconstateerde bevindingen rondom de ICT beheerprocessen op te lossen;
- Prioriteit te geven aan het voldoen aan wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging en bescherming van gegevens.

Reactie college bij het Jaarverslag 2018
Besluitvormingsproces rond keuzes IT-oplossingen
Het college is het eens met de rekeningencommissie dat besluiten over de wijze waarop onze applicaties worden beheerd zorgvuldig en expliciet genomen moeten worden. De keuze om zelf software te beheren of om hiervoor een SaaS-aanbieder in te schakelen is op dit moment al voorzien van de noodzakelijke waarborgen. De eindverantwoordelijkheid ligt bij de betrokken directeur, die ook de budgethouder is. Conform stedelijke projectmethodiek wordt een projectplan opgesteld en op inhoud (architectuur, informatievoorziening en privacy) getoetst door de eenheid informatievoorziening (IV) en in tweede lijn door de CIO. Dit kan leiden tot escalatie naar de stedelijk directeur. Na een positief besluit wordt de inkoop uitgevoerd door inkoopspecialisten, die zorgen voor deugdelijke contracten. Het college is van mening dat beslissingen over SaaS-oplossingen expliciet zijn en dat de besluitvorming op het juiste niveau belegd is en voorzien is van de vereiste checks-and-balances.

Expliciete kaders voor SaaS oplossingen
Het gebruik van SaaS-oplossingen door de gemeentelijke organisatie is niet nieuw; hiervan wordt al jarenlang gebruik gemaakt. Hiervoor worden uitgebreide overeenkomsten afgesloten met de leveranciers, waarin de eisen waaraan de leverancier zich moet houden zijn opgenomen. Daarmee kwijt het college zich van haar zorgplicht. Bij overeenkomsten met leveranciers waar persoonsgegevens betrokken zijn, geldt het Stedelijk kader verwerken persoonsgegevens, dat afdwingt dat er een verwerkersovereenkomst wordt afgesloten om deze gegevens te beschermen. Voor het zomerreces komt het college met een sourcing-strategie, waarin expliciet wordt ingegaan op de vraag wanneer het gebruik van SaaS-oplossing passend is. Het in alle gevallen verplicht stellen van een ISAE3402-rapportage (of een ISAE3000-rapportage als er geen financiële informatie verwerkt wordt) ziet het college als niet-proportioneel. SaaS-oplossingen bestaan in vele soorten en maten en met name voor kleine, niet-risicovolle opdrachten is een ISAE3402 of ISAE3000-rapportage een te zwaar middel.

Voldoende intern tegengewicht organiseren bij SaaS oplossingen
Het college ziet het als haar zorgplicht om de werking en naleving te controleren en zal daarom ook de betrokken organisatieonderdelen (informatiebeveiliging en privacy) de opdracht geven om de komende twee jaar het toezicht te intensiveren bij haar reguliere werkzaamheden. Zij zal hiervoor op basis van steekproeven, penetratietesten en interne/externe audits de naleving van afspraken en werking van SaaS-oplossingen toetsen.

ICT beheerprocessen
Het college is het eens met de Rekeningencommissie dat de bevindingen rondom het beheer van ICT opgelost moeten worden. Daartoe zijn al belangrijke stappen gezet. De gemeente Amsterdam heeft in 2017 stedelijke procesbeschrijvingen opgesteld voor het autorisatiebeheer. Dit autorisatiebeheer is in 2018 geïmplementeerd voor de vijf meest kritische processen/informatiesystemen per cluster. Het college heeft de organisatie de opdracht gegeven om het autorisatiebeheer ook te implementeren voor de overige processen en informatiesystemen. De verwachting is dat eind 2019 deze implementatie is afgerond. Daarnaast is het college van mening dat dit onderwerp constante aandacht vraagt, zoals ook blijkt uit de fraudescan die begin 2019 is uitgevoerd. Dit gebeurt onder andere door de bestaande autorisaties sterker te koppelen aan taken en rollen in de organisatiestructuur.

Prioriteit voor wet- en regelgeving bij informatiebeveiliging en bescherming van gegevens
Het college is met de Rekeningencommissie van mening dat informatiebeveiliging en gegevensbescherming prioriteit verdienen. En dat krijgen ze ook. De verbeterpunten uit de ENSIA-audits op DigiD en Suwinet zijn opgepakt. De verbeterpunten hebben elk hun eigen deadline (afhankelijk van de eisen die de landelijke toezichthouder stelt) en de CIO bewaakt de voortgang namens de gemeentesecretaris. Op het gebied van de gegevensbescherming zijn de gemeentelijke processen doorgelicht op privacy-risico's en de raad is op 20 maart over de uitkomsten geïnformeerd. De verbeterpunten worden momenteel door de organisatie verwerkt.
De interne privacy-toezichthouder van de gemeente (de Functionaris Gegevensbescherming) ziet hierop toe. De gemeente Amsterdam voldoet aan de prioritaire eisen op het gebied van privacy (Algemene Verordening Gegevensbescherming) en informatiebeveiliging (Baseline Informatiebeveiliging Gemeente). Het college onderschrijft de aanbeveling van de Rekeningcommissie en geeft er prioriteit aan om in 2020 volledig te voldoen aan desbetreffende wetgeving.

Stand van zaken Najaarsnota 2019

Het college heeft de volgende aanbevelingen afgedaan:

- De aanbeveling om het besluitvormingsproces rond keuzes voor (onder andere SaaS) IT-oplossingen op het juiste niveau beleggen en expliciet maken is afgedaan. In de bestuurlijke reactie op het verslag had het college aangegeven dat de besluitvorming op het juiste niveau is belegd.
- De aanbeveling om expliciete kaders op te stellen voor de toepassing van SaaS oplossingen is afgedaan. In de Sourcing en open source strategie, die op 9 juli 2019 is vastgesteld door het college, is aangegeven hoe de afweging van het inzetten van SAAS-toepassingen plaatsvindt. Hierin is bepaald dat via het inkooptraject en het uitvoeren van Privacy impact Assessments wordt vastgesteld dat ook bij SAAS-toepassingen aan de eisen uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming wordt voldaan. Daarbij geldt dat ook bij een SAAS-toepassing moet worden voldaan aan vastgestelde beveiligingseisen. Ten aanzien van de aanbeveling om ISAE3402- en ISAE3000-rapporten verplicht te stellen heeft het college in de bestuurlijke reactie op het verslag al aangegeven dat dit een te zwaar middel is.

Het college heeft de volgende aanbevelingen nog niet afgedaan. In het Jaarverslag 2019 volgt een aanvulling.

- De aanbeveling om voldoende intern tegengewicht te organiseren om adequaat toezicht te kunnen houden wordt opgevolgd, maar is nog niet afgedaan. Het college is bezig om het toezicht te intensiveren, zodat op basis van steekproeven, penetratietesten en interne/externe audits de naleving van afspraken en werking van SaaS-oplossingen wordt getoetst. Dit gebeurt op twee manieren:
  - De Chief Information Security Officer centraliseert de aanpak van en het toezicht op audits en penetratietesten. Dit is eind 2019 gerealiseerd.
  - Als onderdeel van de audit-agenda van de CIO vindt vanaf 2020 steekproefsgewijs toetsing op de naleving van afspraken en werking plaats.
- De aanbeveling om de geconstateerde bevindingen rondom de ICT-beheerprocessen (m.n. het autorisatiebeheer) op te lossen wordt opgevolgd, maar is nog niet afgedaan. De status van het autorisatiebeheer bij kritische processen wordt in 2019 door ACAM getoetst in opdracht van het college. Daarnaast wordt de status van het autorisatiebeheer bij de overige processen geïnventariseerd.
- De aanbeveling om prioriteit te geven aan het voldoen aan wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging en bescherming van gegevens wordt opgevolgd, maar is nog niet afgedaan. Het college geeft dit prioriteit, maar de bijbehorende acties zijn nog niet afgerond.

De openstaande acties met betrekking tot de invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), zoals het corrigeren van het verwerkingenregister, de naleving van de bewaartermijnen en de invoering van een standaard verwerkersovereenkomst zijn opgepakt. Dit najaar wordt in opdracht van de Functionaris Gegevensbescherming (FG) binnen de organisatie een volwassenheidsmeting gegevensbescherming uitgevoerd. Naar verwachting zijn de acties ten aanzien van de (AVG) eind 2020 afgerond. Op het gebied van de informatiebeveiliging wordt het huidige landelijke normenkader vervangen door een nieuw landelijk kader: de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Voor de overgang naar dit nieuwe normenkader wordt een implementatieplan opgesteld.

Stand van zaken Jaarverslag 2019

Het college kan nog niet alle aanbevelingen als voldaan beschouwen, omdat er nog aan onderdelen gewerkt wordt. Zie hieronder de huidige stand van zaken bij de openstaande aanbevelingen.

- Update over de aanbeveling om voldoende intern tegenwicht te organiseren om goed toezicht te kunnen houden:
  - Eind 2019 is het stedelijk kader informatiebeveiliging geactualiseerd. Daarin hebben we de rol van de Chief Information Security Officer (CISO) aangescherpt. In de zogenaamde ‘dashboards informatiebeveiliging’ die in 2020 worden ingevoerd, worden de uitkomsten van audits meegenomen.
  - De Chief Information Officer (CIO) heeft de toetsing van deze specifieke afspraken opgenomen in het stedelijke audit- en onderzoeksprogramma 2020. Het college ziet de aanbeveling van de ACAM en de rekeningencommissie als een startpunt, maar ziet het intern tegenwicht ook als gebruikelijke bedrijfsvoering. Het college stelt voor de aanbeveling te beschouwen als afgehandeld.
- Update over de aanbeveling om de geconstateerde bevindingen rondom de ict-beheerprocessen (met name het autorisatiebeheer) op te lossen:

- ACAM heeft in opdracht van de CIO audits uitgevoerd op het autorisatiebeheer. De rapportage hierover wordt in het voorjaar 2020 verwacht. Het college zal constante aandacht vragen voor ict-beheerprocessen. Het college heeft de aanbeveling opgevolgd en stelt voor deze als afgehandeld aan te merken.

- Update over de aanbeveling om prioriteit te geven aan het voldoen aan wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging en bescherming van gegevens:
  - Het college heeft stappen gezet om aan wet- en regelgeving te voldoen. Dit vraagt continue aandacht en heeft daardoor prioriteit in de uitvoering. Het college heeft inmiddels een standaard verwerkersovereenkomst vastgesteld en in gebruik genomen. Het verwerkingenregister is bijgewerkt. De Functionaris Gegevensbescherming houdt toezicht op de opvolging van de aanbevelingen.
  - De CISO heeft in 2019 het informatiebeveiligingsbeleid geactualiseerd om te voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Voor de invoering van de BIO is een stedelijk implementatieplan opgesteld dat door het Gemeentelijk Management Team wordt vastgesteld in het tweede kwartaal van 2020. Vanwege het cyclische karakter van het voldoen aan wet- en regelgeving kan het college de aanbeveling niet afhandelen met een enkele actie. Het college volgt de aanbevelingen echter wel op door deze structureel in de organisatie te beleggen. Het college stelt voor daarom deze aanbeveling wel te beschouwen als afgehandeld.

Om de aanbeveling omtrent 'prioriteit geven aan het voldoen aan wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging en bescherming van gegevens' volledig af te kunnen handelen, heeft het college de volgende openstaande acties. De acties zijn nodig omdat op detailniveau nog besluiten genomen moeten worden:

- Naleven bewaartermijnen voor de bescherming van persoonsgegevens.
- Uitvoeren van een volwassenheidsmeting gegevensbescherming.
- Uitvoeren van het implementatieplan Baseline Informatiebeveiliging Overheid

De deadline hiervoor is januari 2021. In de Najaarsnota 2020 volgt een update.

4. Verantwoordelijkheid en eigenaarschap in ketenprocessen

Rekeningencommissie
Portefeuillehouder: Everhardt

De commissie signaleert dat waar het in het financieel beheer stroef verloopt of waar aanbevelingen voor verbetering kunnen worden gedaan dit vaak te maken heeft met de (onduidelijkheid over) de verdeling van verantwoordelijkheden. In ketenprocessen, bijvoorbeeld de verstrekking van omgevingsvergunningen, zijn de partners in de keten allen verantwoordelijk voor een deel van het proces en afhankelijk van elkaar voor informatie. De vraag is welke eisen de ketenpartners aan elkaar mogen stellen ten aanzien van de betrouwbaarheid van die informatie. Het komt ook in veel processen voor dat lijn en bedrijfsvoering bij elkaar komen: het inkoopproces wordt ondersteund door de lead buyers, maar de lijn is uiteindelijk verantwoordelijk voor de inkoopbeslissing. Een ander voorbeeld is het personele proces, dat deels wordt uitgevoerd door bedrijfsvoering, en waar de input bij de lijn vandaan komt. Ook het subsidieproces is hier een voorbeeld van: de uitvoering wordt ondersteund door het subsidiebureau en de inhoudelijke behandeling vindt plaats bij de lijnafdeling. Ook in deze processen is de verantwoordelijkheidsverdeling in theorie wel duidelijk (de lijn is eindverantwoordelijk) maar het is de vraag of dit in de praktijk zo wordt ervaren en ook voor eenieder duidelijk is welke consequenties dit met zich meebrengt. Kan een lijnbudgethouder afwijken van een advies van een lead buyer, zo ja onder welke voorwaarden? Kan een subsidie-behandelaar afwijken van het toetsingskader voor subsidies, zo ja onder welke voorwaarden?

Dergelijke onduidelijkheid over verantwoordelijkheden en wat dat met zich meebrengt is volgens de commissie een belangrijke oorzaak voor een aantal van de problemen die uit dit onderzoek naar de jaarrekening naar voren zijn gekomen. De commissie ziet hierin een rol weggelegd voor afdelingen belast met kaderstelling. Soms zijn gedeelde verantwoordelijkheden onvermijdelijk, maar waar dit scherp gesteld kan worden dient dat te gebeuren. Daarbij moeten ook "zachte maatregelen" als meer samenwerking en vergroten van begrip voor elkaars positie worden ingepast.

De rekeningencommissie beveelt aan om:

- Verantwoordelijkheden tussen de lijn en de bedrijfsvoering scherper te onderscheiden en te beleggen waar het om ketensamenwerking gaat;
- Helderheid te scheppen in de verantwoordelijkheden, onderlinge verwachtingen en vereisten voor de kwaliteit van de informatie en procesvoering waar het gaat om externe (keten)partners.

Reactie college bij het Jaarverslag 2018

Het college onderschrijft de schets die de rekeningencommissie geeft van de knelpunten in de ketenprocessen. Dit betreft knelpunten in ketenprocessen die zijn beschreven en het voorkomen daarvan in de ketenprocessen die nog beschreven (of herschreven) moeten worden. De gemeente past bij het beschrijven van ketenprocessen een methode toe, Gemeente Amsterdam Accounting Framework (GAAF), die bestaat uit diverse onderdelen die bij het beschrijven van een ketenproces aan de orde komen. Niet uitputtend, maar wel belangrijk daarin zijn de door de commissie genoemde verantwoordelijkheden, informatievoorziening en de procesvoering.

Zoals al eerder gemeld wordt gewerkt aan de ketenprocessen rondom projecten, interne verrekening en oninbare vorderingen. Daarbij blijft het echter niet, omdat de afdeling Interne Audit een prioriteitenprogramma heeft inzake het beschrijven en herschrijven van focusprocessen. Dat zijn veelal ketenprocessen. Het gaat om 53 processen die altijd goed moeten gaan, waarbij dus sprake is van voldoende beheersing. Een belangrijk criterium daarbij is dat de procesinrichting moet voldoen aan de "stedelijke criteria". Bij het inrichten en beschrijven van een proces wordt dan expliciet aandacht besteed aan de vastlegging van verantwoordelijkheden en bijbehorende bevoegdheden. Vanuit de kaderstelling wordt samengewerkt met Interne Audit met de intentie om volledig te voldoen aan de vereisten die de methode stelt aan het beschrijven van een gehele procesketen.

In overleg met ACAM wordt gekeken in hoeverre het prioriteitenprogramma nog aanvulling behoeft. Die inventarisatie leidt aanvullend tot het beschrijven (of actualiseren) van de ontbrekende ketenprocessen.

Het college neemt de aanbeveling dus over. Het beschrijven en actualiseren van ketenprocessen blijft een continu proces voor de gemeente.

Stand van zaken Najaarsnota 2019

De procesbeschrijving van de focusprocessen is in uitvoering. Het zijn processen waarvan we vinden dat die altijd goed moeten gaan. Het beschrijven is onderdeel van een stappenplan om deze processen goed te kunnen beheersen. De beschrijving van de focusprocessen is in handen van het team Bewust Verbeteren. ACAM heeft kennisgenomen van de focusprocessen en de te volgen aanpak.

Het beschrijven van de processen is nog onderhanden en afronding is voorzien eind 2020. Op hoofdlijnen zal voor het eerst bij het jaarverslag 2019 worden gerapporteerd over de (gevalideerde) voortgang van de procesbeschrijving(en) die afgerond en/of in implementatiefase zijn dan wel nieuw aan de lijst zijn toegevoegd. Eind Q2 2019 was team Bewust Verbeteren betrokken bij 8 processen voor het plan van aanpak, bij 4 processen actief aan het schrijven en van 4 processen is vastgesteld dat deze conform de stedelijke criteria zijn beschreven.

Naast de aanpak focusprocessen waarin verantwoordelijkheden en eigenaarschap worden verankerd heeft het team Leeronderzoek van Interne Audit het onderzoek "Randvoorwaarden voor ketensamenwerking in Amsterdam" afgerond. Daaruit is een model ontwikkeld waarbij ketenpartners randvoorwaarden voorafgaand aan een project afspreken. Het gaat dan met name over toekennen van verantwoordelijkheden. Het model wordt in 2019 in 3 pilots verder uitgerold.

De eerstvolgende voortgangsrapportage focusprocessen volgt bij Jaarverslag 2019. Het is de ambitie om alle focusprocessen in 2020 in kaart te hebben gebracht.

Stand van zaken Jaarverslag 2019

De aanbeveling is (nog) niet afgehandeld. Het college heeft in 2019 de procesbeheersing van de focusprocessen verder verbeterd. Met het verder beschrijven van de focusprocessen in 2020 hebben we de verantwoordelijkheden tussen de lijn en de bedrijfsvoering scherper onderscheiden en beter belegd, met als resultaat een verdere professionalisering van de procesbeheersing.

Eind 2019 is het stelsel "Amsterdam Doelgericht, Slimmer sturen, beter beheersen." vastgesteld door het Gemeentelijk Management Team. Het stelsel van uitgangspunten geeft duidelijkheid en helpt te vereenvoudigen. Er staan afspraken in over het verdelen van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Ook geeft het voorrangsregels voor de sturingslijnen, waarbij het sturen op de programmadoelen leidend is gemaakt. Die komen voort uit de ambities van het collegeakkoord en omschrijven wat we voor de stad en Amsterdammers willen bereiken. Door daarop te sturen wordt de focus op doelen gelegd en wordt de organisatie-inrichting daar dienstbaar aan gemaakt. De andere sturingslijnen blijven belangrijk en sluiten daarop aan. Ook staan in het stelsel afspraken over wie welke rol heeft in de control-organisatie. Het management is nadrukkelijk verantwoordelijk voor het beheersen van hun eigen werk.

In 2020 begint het college met de aanpak Amsterdam Doelgericht. Met deze aanpak gaat het college het stelsel van uitgangspunten handen en voeten geven in het dagelijks werk van alle directeuren en medewerkers. Dit geldt bij organisatieontwikkelingen over de hele linie. Hiermee komt er ook helderheid in de onderlinge verantwoordelijkheden, onderlinge verwachtingen en vereisten voor de kwaliteit van de informatie en procesvoering voor waar het gaat om (keten)processen. In de Najaarsnota 2020 volgt een update.

5. Integriteit en voorkomen van fraude

Rekeningencommissie
Portefeuillehouder: Burgermeester

Helaas blijkt de gemeente kwetsbaar voor fraude; in 2018 hebben zich wederom fraudegevallen voorgedaan. De afgelopen jaren is specifiek aandacht geweest voor integriteit en het voorkomen van fraude. Eind 2018 zijn wederom frauderisico's geïnventariseerd en waar nodig zijn verbeteringen benoemd en wordt gewerkt aan realisatie hiervan. De commissie constateert dat voortdurende inzet op integriteit en het voorkomen van fraude noodzakelijk is en dat de aandacht hiervoor niet moet verslappen. Na het anti-fraudeoffensief in 2017 en de nieuwe inventarisatie in 2018 mag de focus daarbij meer komen te liggen op de daadwerkelijke implementatie van onderkende verbetermaatregelen.

De rekeningencommissie beveelt aan om:

- Aandacht vast te houden voor integriteit en het voorkomen van fraude en toe te zien op opvolging van eerder gesignaleerde kwetsbaarheden.
- Focussen op daadwerkelijke implementatie van onderkende verbetermaatregelen.

Reactie college bij het Jaarverslag 2018
Het college onderschrijft de constateringen en aanbevelingen van de rekeningencommissie. Met ingang van 2019 stellen alle organisatieonderdelen van de gemeente jaarlijks een fraudescan op. Hiermee worden de belangrijkste fraude- en andere integriteitsrisico's inzichtelijk gemaakt en wordt de effectiviteit van de bestaande beheersmaatregelen geëvalueerd en zo nodig worden verbeteracties geformuleerd. Deze scans vormen op hun beurt input voor de jaarlijkse gemeentebrede meting op clusterniveau, waarmee dit jaar een start is gemaakt.

In de brief van 26 februari 2019 heeft het college de raad uitvoerig geïnformeerd over de uitkomsten van deze meting en de te nemen vervolgstappen. Aan de hand van de per cluster opgestelde risicoscan gaan de organisatieonderdelen dit jaar verder werken aan de ontwikkeling van de risicobeheersing. Dit doen zij door aan de slag te gaan met genoemde beheersmaatregelen en verbeteracties en de opdracht is daarbij om kritisch te kijken naar de werking daarvan. Hiermee is sprake van een cyclische aanpak, waarbij het leren en verbeteren is georganiseerd. Specifiek binnen het ruimtelijk domein wordt dit jaar hiernaast een verdiepend onderzoek uitgevoerd naar de interne risicobeheersing zoals is aangegeven in de brief aan de raad van 15 februari 2019.

Stand van zaken Najaarsnota 2019
Zoals in de update bij het jaarverslag geschreven wordt er nu verder gewerkt aan verdere ontwikkeling van de risicobeheersing. Een werkgroep met directeuren vanuit de verschillende clusters trekt deze aanpak. De resultaten van deze aanpak moeten zichtbaar worden in de risicoscan 2019, die begin 2020 wederom gedaan zal worden en waarover aan de raad zal worden gerapporteerd. Daarnaast wordt er gewerkt aan het diepgaand onderzoek in het ruimtelijk domein. De eerste uitkomsten daarvan worden eind 2019 verwacht.
Met de cyclische aanpak van leren en ontwikkelen op risicobeheersing en

jaarlijks rapporteren aan de hand van een risicoscan is de eerste aanbeveling, aandacht vasthouden voor integriteit en het voorkomen daarvan, geborgd. In de risicoscan van 2019 zal worden gerapporteerd over de voortgang op risicobeheersing en kan vastgesteld worden of de tweede aanbeveling, het focussen op daadwerkelijke implementatie van onderkende verbetermaatregelen, geleid heeft tot implementatie van die verbetermaatregelen.

Stand van zaken Jaarverslag 2019
Het college werkt aan de verdere ontwikkeling van de risicobeheersing op het gebied van integriteit en voorkomen van fraude. Dit heeft nog niet tot de gewenste resultaten geleid, waardoor de aanbeveling nog blijft staan. De jaarlijkse risicoscan 2019 (het college zal daarover op korte termijn rapporteren aan de raad) laat op onderdelen verbetering zien in de algehele integriteit en het voorkomen van fraude, maar het is nog niet op gewenste kwaliteitsniveau.

Het college gaat er in 2020 voor zorgen dat de resultaten uit de risicoscan op het gewenste niveau komen. Daarnaast houdt het college in 2020 diepergaand onderzoek in het ruimtelijk domein. De eerste resultaten hiervan komen in het derde kwartaal van 2020 beschikbaar. In de Najaarsnota 2020 volgt een update.

6. Maand- en kwartaalafsluitingen en het jaarrekeningtraject

Rekeningencommissie en ACAM
Portefeuillehouder: Everhardt

De commissie wil tot slot kort stilstaan bij de aanbeveling over de periodieke afsluitingen en het jaarrekeningtraject. De huidige periode-afsluitingen zijn nog niet van het gewenste niveau. Het volledig (door)boeken van bijvoorbeeld projecten of mutaties in reserves en voorzieningen boekingen vindt nog onvoldoende plaats en is een vereiste om te kunnen komen tot een zinvolle analyse van exploitatie en balans. Kennelijk wordt dit dus ook niet gebruikt als sturingsmiddel. De commissie dringt al langer aan op een adequate periodieke afsluiting van de administratie en benadrukt nogmaals het belang ervan bij het verkrijgen van tussentijds inzicht in de financiële stand van zaken. Het mogelijke effect van betere periodieke afsluitingen kan zijn dat het jaarrekeningproces kan worden versneld. Het versnellen van het jaarrekeningproces zal ook de organisatie beter in staat stellen om tijdiger een kwalitatief goede (concept)jaarrekening aan de commissie aan te bieden. Nu is veelal een te korte tijdsbestek beschikbaar om kennis te nemen van de jaarrekening, het accountantsverslag, het voorbereiden van de gesprekken met bestuurders en ambtenaren en het opstellen van ons verslag. Het beschikbaar zijn van voldoende (doorloop)tijd is van wezenlijk belang voor de commissie om haar taak effectief te kunnen vervullen.

De rekeningencommissie beveelt aan om:
- De maandelijkse afsluiting van de administratie 1x per kwartaal uit te breiden met inhoudelijke analyses van afwijkingen en de balansposities;
- Het jaarrekeningtraject in overleg met Auditdienst ACAM te versnellen;
- Tijdiger een kwalitatief goede (concept)jaarrekening aan te leveren aan de commissie.

Reactie college bij het Jaarverslag 2018
Het college onderschrijft de constatering van de commissie dat goede periodieke afsluitingen ook een bijdrage kunnen leveren aan het jaarrekeningtraject. Het is primair noodzakelijk om bij periodeafsluitingen de administratie te actualiseren. Voor de komende periodeafsluitingen gaan we formaliseren welke werkzaamheden dat vereist, mede in relatie tot een soepeler jaarrekeningtraject.

Versnelling Jaarrekeningtraject
Het college zal in overleg met ACAM (en griffie) naar de planning voor het jaarrekeningtraject kijken. Overigens heeft hierin al een versnelling plaatsgevonden. Verder versnellen zal, ook bij een verder verbeterde administratie, geen gemakkelijke opgave zijn. Ook zal gekeken moeten worden wat het effect is op de totale planning, inclusief de doorlooptijd naar de behandeling in de raad.

Stand van zaken Najaarsnota 2019
Met ingang van 2019 is de kwartaalafsluiting uitgebreid met een inhoudelijke analyse van afwijkingen op zowel programma- als clusterniveau. Daarnaast worden de belangrijke ontwikkelingen op balansniveau weergegeven.

De bevindingen per programma en cluster, worden na ieder kwartaal ter informatie gestuurd naar de betreffende stedelijk directeur, clustercontroller, directeur en businesscontroller. De bevindingen en aanbevelingen op stedelijk niveau uit het kwartaalrapport worden besproken met de stedelijk directeuren.

De conclusie van de rekeningcommissie en ACAM voor wat betreft de onvolledigheid van de periodieke boekingen met betrekking tot reserves en voorzieningen is correct. Om dit proces te verbeteren heeft DMC een toepassingsregel opgesteld over de periodiciteit van de registratie van de mutaties in reserves en voorzieningen. Met de toepassingsregel periodieke mutatie reserves en voorzieningen moet iedere organisatie-eenheid de onder beheer staande reserves en voorzieningen inventariseren én eventuele mutaties daarin vastleggen in de gemeentelijke administratie. Zo geeft de administratie en de managementinformatie daaruit een actueel en betrouwbaar beeld waarop we kunnen sturen en verantwoorden.

Versnelling Jaarrekeningtraject
Bij het derde kwartaal werken we aan een afsluiting waarbij we voor een aantal onderwerpen meer inhoudelijke diepgang willen krijgen. Het college onderzoekt nog met ACAM hoe we het proces kunnen versnellen.

Stand van zaken Jaarverslag 2019
De maandelijkse afsluiting van de administratie hebben we in het derde kwartaal van 2019 uitgebreid met inhoudelijke analyses van afwijkingen en de balansposities. De intentie is dat in 2020 ieder kwartaal te blijven doen. Hiervoor is een proces opgesteld en een format, waarin staat op welk niveau we inhoudelijke analyses van de afwijkingen moeten uitvoeren. Daarnaast is in het proces uitgewerkt op welke manier de inhoud en kwaliteit afgestemd moet worden.

Het jaarverslagtraject is in overleg met ACAM versneld. Het effect hiervan is dat ACAM al op 1 februari 2020 kon starten met de controle. Voor het Jaarverslag 2018 was dit 11 februari 2019. Het versnellen van het jaarrekeningtraject leidt tot snellere aanlevering bij de rekeningencommissie.

Het college stelt voor om deze aanbeveling af te doen.

7. Opvolging van aanbevelingen

Rekeningencommissie en ACAM
Portefeuillehouder: Everhardt

Ten aanzien van de opvolging van aanbevelingen uit voorgaande jaren onderschrijft de commissie de constatering van Auditdienst ACAM. De weergave is veelal juist, echter op onderdelen mogelijk te voorbarig om aanbevelingen als afgerond te beschouwen. Nog te vaak ligt de focus bij opvolging van de aanbevelingen op planvorming en ontbreekt het inzicht in de daadwerkelijke uitvoering en in de effectiviteit van het plan. Daardoor krijgt de commissie de indruk dat het vooral een papieren exercitie is en dat verbetermaatregelen niet beklijven in de organisatie. Wij dringen er op aan om aanbevelingen niet al in de planfase af te doen, maar te kijken naar de uitvoering en effectiviteit van de voorgenomen verbeteracties en daarover te rapporteren in de bijlage over voortgang. Toetsing van de effectiviteit kan bijvoorbeeld ondersteund worden door afdeling interne audit.
De rekeningencommissie beveelt aan om:

- De opvolging van aanbevelingen niet al in de planfase als afgedaan aan te merken;
- De daadwerkelijke uitvoering en effectiviteit van de verbeterplannen te (laten) rapporteren, bijvoorbeeld ondersteund door toetsing door afdeling interne audit.

Reactie college bij het Jaarverslag 2018
Het college is verheugd om te lezen dat, volgens de rekeningencommissie voor het tweede jaar op rij, de rapportage een juiste weergave geeft van de voortgang van de aanbevelingen. Het college voert de aanbevelingen van de rekeningencommissie uit conform de toezeggingen die gedaan worden. Op enig moment is de aanbeveling in uitvoering genomen. Het is de bedoeling dat dan de aanbeveling als afgedaan kan worden beschouwd. Rapportage over de uitvoering vindt dan zo nodig veelal verder via de direct betrokken portefeuillehouder plaats en wordt dan eerder ook (weer) een ambtelijke aangelegenheid.

Het is zaak hierin een werkbare modus te vinden die op hoofdlijnen overzicht en inzicht geeft, zonder stapelende en dubbele rapportages. We stellen voor een voorstel af te doen als bij de aanbeveling ook wordt aangegeven

of en zo ja hoe/waarin en op welk moment de betrokken portefeuillehouder rapporteert over de voortgang in de uitvoering.

Stand van zaken Najaarsnota 2019
Bij de raadsbehandeling van het Jaarverslag 2018 is een en ander gezegd over dit onderwerp. Afgesproken is dat de wethouder bij de najaarsnota met de rekeningencommissie nader in overleg zal gaan over de verdere werkwijze rondom de monitoring van aanbevelingen.

Bij de Najaarsnota 2019 zal de wethouder in gesprek gaan met de rekeningencommissie, waarbij een aantal varianten worden voorgelegd. De uitkomsten van deze bespreking zullen meegenomen worden in de rapportage over de opvolging van aanbevelingen bij het Jaarverslag 2019.

Stand van zaken Jaarverslag 2019
Bij de bespreking van de Najaarsnota 2019 met de rekeningencommissie is dit onderwerp nog niet aan de orde gekomen. Gelet op de eerdere toezegging hecht het college wel aan het belang om over de voortgang in de uitvoering te rapporteren. Het voorstel voor de manier waarop we dat kunnen doen, leggen we bij de bespreking van het jaarverslag 2019 alsnog aan de rekeningencommissie voor. Om nu toch te voldoen aan de aanbeveling van de rekeningencommissie, gaat deze voortgangsrapportage - waar relevant - nader in op de voortgang.

8. Kwaliteit van de schattingsprocessen bij directie Belastingen dient verbeterd te worden

ACAM
Portefeuillehouder: Everhardt

ACAM geeft aan dat de inhoudelijke onderbouwingen en aanpassingen op het ramingsmodel op belastinginkomsten, heffingen en kwijtscheldingen wederom nog beperkt zijn. Ook de schattingen voor de voorziening voor belastingdebiteuren zijn onvoldoende onderbouwd.

Reactie college bij het Jaarverslag 2018
Het college stelt dat de directie Belastingen in 2018 veel aandacht heeft gegeven aan het proces ramingen en dat dit sterk is verbeterd, mede op basis van een aanbeveling van de ACAM uit 2017. Er is een procesbeschrijving opgesteld voor de raming van elk belastingmiddel. We gaan in 2019 in gesprek met ACAM om te zorgen voor voldoende inhoudelijke onderbouwing van onze ramingen.

Stand van zaken Najaarsnota 2019
Het proces ramingen is verder verbeterd. De voorspellende waarde is hoog. Uitzondering hierop is de Toeristenbelastingen. Hiervoor doet Belastingen verder onderzoek.
Directie Belastingen bespreekt de inhoudelijke onderbouwing van de ramingen met de ACAM. De ramingen maken onderdeel uit van de Interim Controle van de ACAM bij directie Belastingen.

Stand van zaken Jaarverslag 2019
Er zijn verbeteringen doorgevoerd in de inhoudelijke onderbouwing bij de ramingen op belastinginkomsten, heffingen en kwijtscheldingen en van de schattingen voor de voorzieningen voor belastingdebiteuren. De onderbouwingen zijn beschikbaar in het businessdossier van het jaarverslag. De onderbouwingen zijn ook beschikbaar voor ACAM. Het college zet in 2020 in op verdere versteviging van de onderbouwingen.

De heffingssystematiek voor de toeristenbelasting is met ingang van 2020 ingrijpend veranderd. Dat komt doordat we een zogenaamde ‘gecombineerde heffingsmaatstaf’ hebben ingevoerd. De belastingopbrengsten voor 2020 hebben we geraamd op basis van beschikbare gegevens over bezoekersaantallen, kamerprijzen en kamerbezetting. Deze ramingen en de verwachte groei en prijsontwikkeling zijn getoetst aan prognoses van verschillende toonaangevende partijen en een uitvraag onder hoteliers naar verwachte bezoekersaantallen en overnachtingen in 2020. We kunnen niet uitsluiten dat er (grote) afwijkingen zijn ten opzichte van de raming. Dit komt doordat we bij een dergelijke aanpassingen slechts beperkt kunnen inschatten welk effect op bezoekersaantallen zo’n stelselwijziging en de daarbij horende tariefstijging op de overnachtingsmarkt zal hebben. Verder kunnen mondiale financiële ontwikkelingen (zoals recessies) en calamiteiten (zoals een viruspandemie, natuurrampen, aanslagen) een grote, onvoorspelbare invloed hebben op de bezoekersstromen. Het college houdt de werkelijke inkomsten uit de toeristenbelasting nauwgezet bij om tijdig bij te kunnen sturen in de P&C-cyclus.

Het college maakt zo de nieuwe ramingenprocedure een vast onderdeel van de stedelijke P&C-cyclus. Hiermee wordt deze aanbeveling in 2020 opgevolgd. In de Najaarsnota 2020 volgt een update.

9. Onzekerheden over de belastinginkomsten en heffingen door het ontbreken van (betrouwbare) informatie uit het belastingsysteem

ACAM
Portefeuillehouder: Everhardt

ACAM merkt op dat het systeem onvoldoende toegankelijk is om op een effectieve en efficiënte wijze (controle)informatie te verkrijgen. Informatie die tevens noodzakelijk is om verbijzonderde interne controles mogelijk te maken.

Reactie college bij het Jaarverslag 2018
Het college neemt deze aanbeveling ter harte. De directie Belastingen werkt aan verdere verbetering van de rapportage-tool en aan assurance op de goede en veilige werking van Key2Belastingen, zodat effectiever en efficiënter informatie kan worden verkregen. Nadere controle op de inhoud van Key2Belastingen is met de leverancier contractueel gefaciliteerd en zal een vervolg krijgen. Overigens is er geen reden te veronderstellen dat de nog niet geheel optimale informatievoorziening heeft geleid tot derving van belastinginkomsten.

Stand van zaken Najaarsnota 2019
De directie Belastingen heeft veel aandacht voor het kunnen geven van zekerheid bij de betrouwbaarheid van haar informatie uit het belastingsysteem. Zo beschikt Belastingen ook voor 2019 over een ISO/IEC 27001 certificaat op het systeem. Dit sluit aan bij de norm zoals deze geldt binnen de gemeente. Uit de controle, uitgevoerd vanuit de tweede lijn, bleek de informatie uit het systeem van Belastingen betrouwbaar.
Directie Belastingen onderzocht mede op basis van de aanbeveling van de rekeningencommissie de mogelijkheden tot het verkrijgen van verdergaande zekerheid, bijvoorbeeld in de vorm van een 'assurance verklaring ISAE3402' op extern geplaatste systemen. De overeenkomst tot verkrijging van verdergaande assurance met de leverancier is eind september 2019 gesloten.

Stand van zaken Jaarverslag 2019
Door de integratie van de managementinformatietool Vyzyr in de nieuwe informatievoorziening van Belastingen, beschikt de organisatie op een effectieve en efficiënte manier over kloppende managementinformatie. Om zekerheid te hebben over de betrouwbaarheid van de informatie, werken we met zogenoemde 'assurance verklaringen'. Het college stelt daarom voor om deze aanbeveling als afgehandeld te beschouwen.

10. Volledigheid en rechtmatigheid grootstedelijke legesopbrengsten

ACAM
Portefeuillehouder: Van Doorninck

ACAM stelt dat zij geen controle-informatie ontvangen op basis waarvan ze kunnen vaststellen dat Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied de opgave van de bouwkosten toetst en de juiste tarieven in rekening brengt.

Reactie college bij het Jaarverslag 2018
ACAM constateert een onzekerheid wat betreft de volledigheid en rechtmatigheid van de legesopbrengsten voor grootstedelijke omgevingsvergunningen. Het college treedt graag in overleg met ACAM om te bespreken welke maatregelen genomen moeten worden om de volledigheid en de rechtmatigheid van de legesinkomsten vast te kunnen (laten) stellen.

Stand van zaken Najaarsnota 2019
Op basis van de bevinding van ACAM is het college in overleg met de Omgevingsdienst om afspraken te maken over de maatregelen die genomen worden om de juistheid en volledigheid van de grootstedelijke legesopbrengsten beter te beheersen. Hiervoor wordt gezamenlijk een procesbeschrijving opgesteld en worden afspraken gemaakt tussen de gemeente en de Omgevingsdienst met als doel de juistheid van de uitvoering van de legesverordening te kunnen aantonen. Deze afspraken worden tevens afgestemd met ACAM. Het streven is om de afspraken met de Omgevingsdienst en Belastingen begin december 2019 te hebben vastgelegd. De uitwerking van de procesbeschrijving volgt later. Bij het Jaarverslag 2019 volgt een update.

Stand van zaken Jaarverslag 2019
Het college heeft op 21 oktober 2019 een aantal afspraken gemaakt met de Omgevingsdienst (OD) om de volledige en rechtmatige verantwoording van de legesopbrengsten te borgen. Deze afspraken zijn:

1. In december 2019 stuurt de OD een rapportage over de in 2019 verstuurde legesbrieven. Dit overzicht onderbouwt de verantwoorde legesinkomsten. Dit overzicht hebben we op 23 december 2019 ontvangen.
2. In het eerste kwartaal van 2020 wordt een audit bij de OD uitgevoerd. Het doel van de audit is om aanvullende zekerheid te geven over de volledigheid en rechtmatigheid van de legesopbrengsten van grootstedelijke omgevingsvergunningen, die in 2019 zijn opgelegd in opdracht van de gemeente Amsterdam. Het definitief rapport van bevindingen delen we met ACAM. Als ACAM erom vraagt, krijgen zij ook inzage in het controledossier.
3. In het vervolg rapporteert de OD driemaal per jaar aan Belastingen van de gemeente Amsterdam. Als peildata hanteren we 31 maart (1e kwartaal), 30 juni (2e kwartaal) en 31 december (4e kwartaal).
4. Met ingang van 2020 laat de OD tweemaal per jaar een audit uitvoeren als onderbouwing van de financiële rechtmatigheid.

De afspraken onder punt 3 en 4 zijn vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst 2020. Het college vindt dat met bovenstaande afspraken structureel is geborgd dat de gemeente over voldoende control-informatie kan beschikken en dat de aanbeveling van de ACAM hiermee is opgevolgd.

11. Borg het onderwerp rechtmatigheid ten behoeve van de vanaf 2021 verplichte collegeverantwoording

ACAM
Portefeuillehouder: Everhardt

ACAM adviseert om, met het oog op de per 2021 verplichte verantwoording over rechtmatigheid, in te zetten op het onderwerp rechtmatigheid en daarbij noodzaak van (aanvullende) verbijzonderde interne controle te betrekken. De periode 2019-2020 kan dan als opbouwfase worden gebruikt.

Reactie college bij het Jaarverslag 2018
Het college erkent de noodzaak om de uitvoering van de rechtmatigheidscontrole de komende jaren zelf in te richten. Hiertoe zal zij de afdeling Interne Audit opdracht geven. Interne Audit zal de directies faciliteren om het college de rechtmatigheidsverklaring af te kunnen laten geven en om te voldoen aan de vereiste rechtmatigheid.

Stand van zaken Najaarsnota 2019
De wijziging van de wetgeving is nog niet definitief. De wetswijziging gaat per 1 januari 2021 in.

De eerste voorbereidingen zijn in 2019 reeds gestart. Er is een Plan van Aanpak opgesteld waarin de te nemen stappen in 2019-2020 zijn opgenomen die nodig zijn voor een goede uitvoering van de rechtmatigheidscontroles in 2021. Belangrijke stappen in dit Plan van Aanpak betreffen de invoering van het kwaliteitsstelsel van het Instituut van Internal Auditors (IIA) en de uitwerking van het Risico Control Framework (RCM). Onder de invoering van het kwaliteitsstelsel vallen o.a. de uitwerking van een audit charter, het opstellen van het kwaliteitsbeleid en de implementatie van een audittool. Het streven is om ultimo 2020 een certificering bij het ingevoerde kwaliteitsstelsel te verkrijgen.
Interne Audit zal de komende periode de prioriteit leggen bij de werkzaamheden met betrekking tot de rechtmatigheidsverantwoording. Zo stemt Interne Audit de timing en scope van audits af met de ACAM om in grotere mate gebruik te kunnen maken van elkaars werkzaamheden.

In oktober 2019 zal een adviesvoorstel in het GMT worden geagendeerd. Daarna agenderen we een voorstel in het college.

Gedurende 2019-2020 zullen verdere voorbereidingen worden getroffen die nodig zijn voor een goede uitvoering van de rechtmatigheidscontroles in 2021.

Het voorstel zal worden ingebracht in het GMT van oktober 2019. De voorbereidingen voor de rechtmatigheidsverantwoording dienen ultimo 2020 gereed te zijn.

Stand van zaken Jaarverslag 2019
Het college stelt voor deze aanbeveling te beschouwen als afgehandeld. De

voorbereidingen om aan de verplichte verantwoording over rechtmatigheid (2021) te kunnen voldoen zijn onder handen. Het plan van aanpak Rechtmatigheid is gedeeld met het Gemeentelijk Management Team (GMT). Het GMT heeft goedkeuring gegeven om het plan van aanpak uit te voeren. Hiermee is ook de noodzaak van (aanvullende) Verbijzonderde Interne Controles (VIC) erkend en belegd.
Er is een projectgroep Rechtmatigheid opgericht waarin vertegenwoordigers uit de eerste lijn, de tweede lijn en de derde lijn zitting hebben. Het doel van de projectgroep is om de gehele organisatie zo voor te bereiden dat in 2021 kan worden voldaan aan deze verplichting. Dit doet de projectgroep door het Plan van Aanpak verder uit te werken en het plan binnen de organisatie uit te rollen en te implementeren.

13. Beheersing gebiedsontwikkeling: tussentijdse winstnemingen, verder doorgronden van de methodiek

ACAM
Portefeuillehouder: Van Doorninck

In 2017 is overgestapt op een andere wijze van tussentijdse winstneming. De nieuwe wijze van tussentijdse winstneming is gebaseerd op de door de commissie BBV voorgestane POC-methode (Percentage of Completion). De toepassing van deze nieuwe wijze van tussentijdse winstneming in 2018 gaf een aantal vraagstukken dat nog een preciezere uitwerking vereist.

Reactie college bij het Jaarverslag 2018
In 2019 zullen we in overleg met ACAM gemeentebrede afspraken maken over de wijze waarop toekomstige risico's verdisconteerd worden in de bepaling van de tussentijdse winst.

Stand van zaken Najaarsnota 2019
Het college zal de gemeentebrede afspraken over tussentijdse winstneming in overleg met ACAM aanscherpen en bij de verantwoording over 2019 worden toegepast. Een update over deze aanbeveling volgt bij het Jaarverslag 2019.

Stand van zaken Jaarverslag 2019
Het college stelt dat de systematiek van de winstneming en de werkwijze binnen de gemeente is beschreven. ACAM heeft laten weten dat ze zich kunnen vinden in deze beschrijving. De systematiek wordt eenduidig toegepast volgens de wens van ACAM. Vanaf 2019 doen we de winstneming volgens deze beschrijving. Het college stelt daarom voor om de aanbeveling te markeren als afgehandeld.

14. Voorzieningen ter egalisatie van lasten groot onderhoud, aandacht voor keuzes en beheer

ACAM
Portefeuillehouder: Dijksma

ACAM vraagt net als in 2017 aandacht voor de voorzieningen ter egalisatie van lasten groot onderhoud. Gezien het achterstallige onderhoud in de openbare ruimte vindt ACAM het van belang dat bewust keuzes worden gemaakt en voldoende aandacht is voor het beheer van voorzieningen.

Reactie college bij het Jaarverslag 2018
Het college heeft de nodige aandacht voor de meerjaren onderhoudsplannen (MJOP's). Onderkend moet echter worden dat een onderhoudsplan niet meer is dan dat en de werkelijkheid kan noodzaken om de planning te wijzigen. Het college is enigszins verbaasd over de stellige uitspraak van de commissie BBV betreffende het moeten inlopen van achterstallig onderhoud in een termijn van vier jaar. De commissie BBV lijkt hiermee op de stoel van het bestuur te willen zitten en dat ligt niet op de weg van die commissie. Desondanks onderkent het college het belang om middelen vrij te maken om het achterstallig onderhoud in te kunnen lopen bij de Voorjaarsnota 2019.

Stand van zaken Najaarsnota 2019
Het college heeft sinds de aanbeveling van ACAM en de rekencommissie drie maatregelen getroffen. Die zijn er om de voorzieningen voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte en infrastructuur vorm te geven:

1. Er is een reserve Achterstallig onderhoud infrastructuur, openbare ruimte en groen ingesteld.
2. Het programma Stadsbehoud is gestart, waarbij de structurele middelen voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte en infrastructuur zijn ondergebracht in de systeemreserve Stadsbehoud.

3. De opdracht is gegeven om in kaart te brengen wat er nodig is om de assets structureel op gewenst niveau te beheren, op basis van de meerjarige onderhoudsplannen die als input dienen voor de onderhoudswerkzaamheden en de benodigde budgetten voor het uitvoeren van groot onderhoud en dagelijks onderhoud.

Er wordt jaarlijks een besluit genomen over de nodige bijstelling van de budgetten op basis van meerjarige instandhoudingsplannen (IHP's) en geverifieerde normkosten. Op die manier wordt jaarlijks bijgestuurd op de omvang van de budgetten en de systeemreserve in relatie tot de werkelijke realisatie en de veranderende beheerbehoefte. Bij het Jaarverslag 2019 volgt een update.

Stand van zaken Jaarverslag 2019
Bij de Voorjaarsnota 2019 hebben we de financiële systematiek voor het beheer van de openbare ruimte vastgesteld en de systeemreserve Achterstallig onderhoud ingesteld. Deze reserve is gevoed met middelen om het achterstallig onderhoud weg te werken.
Daarnaast hebben we bij de Begroting 2020 de reserve Stadsbehoud ingesteld. Deze reserve is ingesteld om het groot onderhoud aan de openbare ruimte optimaal te kunnen financieren. De reserve Stadsbehoud geeft flexibiliteit om het groot onderhoud optimaal in te plannen en te financieren. Daarmee is een belangrijke basis gelegd om achterstallig onderhoud verder te voorkomen. Zoals besloten bij de Voorjaarsnota 2019 wordt de dotatie aan de reserve Stadsbehoud vanaf 2023 structureel verhoogd met extra middelen voor de zogenaamde 'civiele constructies'. Jaarlijks brengen we bij de voorjaarsnota in kaart of zich nog knelpunten voordoen. Waar nodig en mogelijk pakken we zulke knelpunten aan.

Verder actualiseren we jaarlijks de meerjarige instandhoudingsplannen. Die instandhoudingsplannen zijn de basis voor de voorstellen voor onttrekkingen aan de reserves. Ook werken we met een normensystematiek. Dit systematiek vormt een ijkpunt om te zien of we genoeg middelen hebben voor beheer om achterstallig onderhoud te voorkomen. Met al deze werkwijzen samen hebben we genoeg houvast om bewuste keuzes te kunnen maken in het beheer van de openbare ruimte.

Twee maal per jaar (gelijktijdig met de voorjaarsnota/jaarverslag en begroting/najaarsnota) stellen we voor de raad een rapportage over het programma Stadsbehoud op. In die rapportage blikken we terug op wat we hebben gepresteerd en kijken we vooruit naar wat we moeten en kunnen doen en wat daarvoor nodig is. Daarmee geven we het beheer van de openbare ruimte en de opgaven en knelpunten in het beheer ook de gevraagde aandacht.

Het college heeft deze aanbeveling opgevolgd en stelt daarom voor om deze als afgehandeld te beschouwen.

15. Specialistische Jeugdhulp: hoge vorderingen op de balans door bevoorschotting en eindafrekeningen zorgaanbieders

ACAM
Portefeuillehouder: Kukenheim

ACAM stelt dat de gemeente afspraken heeft gemaakt met de jeugdhulpaanbieders om de budgetoverschrijdingen te beperken. Het verschil tussen het oorspronkelijke contract en de later gemaakte afspraak moet nog worden geïnd. Daarnaast heeft de gemeente voorschotten verstrekt. In totaal is € 49 miljoen aan vorderingen verantwoord in de gemeenterekening. Om meer inzicht te krijgen in de inbaarheid van de vorderingen adviseert ACAM de incassorisico's in kaart te brengen en maatregelen te treffen waar nodig.

Reactie college bij het Jaarverslag 2018
Het college kan zich vinden in de constatering en aanbeveling van ACAM en zal komend jaar hierover maatregelen treffen.

Stand van zaken Najaarsnota 2019
Het college wil alle vorderingen individueel analyseren en het inbaarheidsricio inschatten. Daarmee geven wij uitvoering aan wat de gemeenteraad hierover heeft bepaald in de Financiële Verordening van Amsterdam.

Bij de inschatting zal het college betrekken dat we met de aanbieders in het C-segment afspraken hebben gemaakt over de werkelijk te vergoeden kosten over 2018. En daarmee ook over de bedragen die we moeten terugbetalen.

Dat is namelijk het verschil tussen de oorspronkelijke contracten en de werkelijke kosten. De afspraken staan in vaststellingsovereenkomsten die de aanbieders hebben ondertekend.

Tegelijkertijd is er over het grootste deel van de vorderingen duidelijkheid. Over de inning hebben we een terugbetaalschema afgesproken, dat we nu afwerken. Daardoor loopt de stand van de vorderingen terug. Toch zijn er ook enkele vorderingen waarover nog geen volledige overeenstemming is. Verder is het verstandig om oninbaarheidsrisico's in te calculeren vanuit mogelijke liquiditeitsproblemen die sommige instellingen kunnen hebben. Voor zulke risico's zullen we dan een voorziening moeten treffen bij de Jaarverslag 2019. Bij het Jaarverslag 2019 volgt een update.

Stand van zaken Jaarverslag 2019
In de loop van 2019 heeft het college veel werk gestoken in het analyseren en taxeren van alle vorderingen, zodat er een actueel overzicht is. Sommige aanbieders hebben al betaald, met andere aanbieders hebben we een betalingsregeling afgesproken. In een paar gevallen is er nog geen overeenstemming met de aanbieder over de vordering of is de financiële positie van de aanbieder zodanig dat een onmiddellijke en volledige terugbetaling onzeker is. Voor deze gevallen is een voorziening getroffen binnen de voorziening dubieuze debiteuren.

Nog niet alle vorderingen zijn voldaan, zodat ook in het jaar 2020 een aantal vorderingen nog geheel of gedeeltelijk 'open' zal staan. In twee gevallen is contractueel afgesproken dat pas aan het eind van de contractperiode zal worden terugbetaald (in dit geval 2021). Het gaat hierbij om verschafte liquiditeitssteun. Deze vorderingen zullen dus ook volgend jaar nog op de balans terugkomen. Eind 2019 stond er nog een bedrag van in totaal € 29 miljoen open aan vorderingen. Begin 2019 was dit bedrag € 49 miljoen.

Uiteraard houden we de stand regelmatig in de gaten en bespreken we dit als vast onderwerp in het reguliere contact met de aanbieders. Bij de Najaarsnota 2020 volgt een update.

16. Verdere vorderingen in de ketensamenwerking en borging toetsingskader subsidieaanvragen geconstateerd

ACAM
Portefeuillehouder: Groot Wassink

ACAM adviseert om in het proces de versterking van de control functie in de subsidieketen niet uit het oog te verliezen.

Reactie college bij het Jaarverslag 2018
De afgelopen jaren is de rol van de directie Subsidies Inkopen Sociaal (SIS) steeds meer verschoven van administratief ondersteunend naar meer advisering en regie. Het college bekijkt in 2019 in hoeverre de situatie, waarbij de directie de regierol krijgt, geformaliseerd moet worden. Dit kan door het maken van nieuwe werkafspraken en aanpassingen in het proces, maar vraagt ook om een organisatorische oplossing binnen de directie. De vraag of hierbij de mandaten formeel moeten worden aangepast is momenteel onderwerp van gesprek.

Stand van zaken Najaarsnota 2019
De noodzakelijke organisatorische aanpassingen voor de directie SIS zouden worden uitgewerkt, maar een van de randvoorwaarden voor het succes van deze transformatie is het vervangen het huidige subsidiebeheersysteem (SBS) door een subsidiemanagementsysteem (SMS). Hierin is vertraging opgetreden.
Voor de komende periodes zijn dit de vervolgacties:

- Doorgaan met pilot Subsidies Sport en Bos, waarin het Subsidiebureau ook de rol advisering en regie op zich neemt. Verwachting is in het voorjaar 2020 een evaluatie op dit proces te hebben.
- Doorgaan met de doorontwikkeling van het Subsidiebureau, waarin ingezet wordt op de verbreding in de rol van het Subsidiebureau. Daarin wordt o.a. gekeken naar de benodigde competenties om deze rol op een goede manier te kunnen vervullen. Verwachting is in het najaar 2020 de doorontwikkeling te hebben afgerond.
- Een nadere beschouwing van het Subsidielandschap onder meer gericht op het terugdringen van het aantal subsidieregelingen. Eind januari 2020 zal dit opgeleverd worden.

- Er wordt een nieuw projectteam geformeerd om de vervanging van het huidige Subsidiebeheersysteem (SBS) te realiseren. Streefdatum aanbesteding van het nieuwe systeem is 30 juni 2020.

Bij het Jaarverslag 2019 volgt een update.

Stand van zaken Jaarverslag 2019
De vervolgacties zijn uitgevoerd zoals is aangegeven bij de Najaarsnota 2019. De pilot Sport en Bos is uitgevoerd en er wordt nu gewerkt aan de evaluatie. Het college is nu bezig met de doorontwikkeling van het Subsidiebureau. Het college heeft verder een projectleider aangewezen die het subsidie-'landschap' in kaart moet brengen. Een tussentijdsrapport is inmiddels beschikbaar. In dit rapport staat een eerste analyse van de bestaande subsidieregelingen op basis van onder andere aantallen beschikkingen en het geld dat onder die regelingen als subsidies is verstrekt. Tot slot heeft het college een projectteam gevormd om te zorgen voor de vervanging van het huidige subsidiebeheersysteem. Streefdatum voor het aanbesteden van het nieuwe subsidiesysteem is 1 september 2020. Bij de Najaarsnota 2020 volgt een update.

17. Interne beheersing OZB-proces en waardebepaling onroerend goed op onderdelen nog te verbeteren

ACAM
Portefeuillehouder: Everhardt

De Waarderingskamer is de toezichthouder op de uitvoering van de wet WOZ door gemeentes. Het in 2018 uitgevoerd onderzoek heeft tekortkomingen geconstateerd in de interne beheersing van het WOZ-proces bij Belastingen. Voor het belastingjaar 2019 is overigens goedkeuring gegeven voor het versturen van WOZ beschikkingen.

Reactie college bij het Jaarverslag 2018
Het college herkent en onderschrijft op hoofdlijnen de aanbevelingen van de Waarderingskamer. De benodigde verbeteringen zijn in gang gezet en daarover wordt met de Waarderingskamer afgestemd. In de P&C cyclus wordt gerapporteerd over de voortgang.

Stand van zaken Najaarsnota 2019
Op de aanbevelingen van de Waarderingskamer is directie Belastingen een verbeterprogramma interne beheersing aan het uitvoeren. Belastingen werkt hierbij samen met de afdeling Interne Audit. Eerste resultaat van het programma is de uitvoering van interne controles in de lijn. De rapportages hiervan heeft Belastingen met de ACAM gedeeld. Interne beheersing is onderdeel geworden van het werkpakket van de procescoördinatoren, kwaliteitsmedewerkers en managers. Procesbeschrijvingen worden aangepast en waar deze ontbreken worden deze gemaakt in samenwerking met de afdeling Interne Audit. Onderdeel van de verbetering van de interne beheersing is de beheersing van het OZB- proces en de waardebepaling onroerend goed. Belastingen bespreekt de voortgang van de opvolging van de aanbevelingen geregeld met de Waarderingskamer.

Stand van zaken Jaarverslag 2019
Het verbeterprogramma interne beheersing is volop in uitvoering. Specifiek op het punt van de waardebepaling onroerend goed zijn de WOZ-technische ratiocontroles verbeterd. Het college sluit hiermee aan op de nieuwe standaard van de Waarderingskamer. Daarbovenop heeft het college een externe partij statistische analyses laten uitvoeren op de uitkomsten uit het waarderingsmodel. Dit om de aansluiting bij de ontwikkelingen op de markt te toetsen. Uit dit onderzoek volgt dat het model naar behoren functioneert en dat aanpassing of herijking van het waarderingsmodel niet aan de orde is. De resultaten hebben we gedeeld met de Waarderingskamer. Zij deelt deze conclusie.

De Waarderingskamer merkte in haar onderzoek verder op dat controle op de kwaliteit van de registraties van objectkenmerken gewenst is. Daarom hebben we met de Waarderingskamer afgesproken dat het college in 2020 een eigen onderzoek laat uitvoeren naar de mate waarin geregistreerde objectkenmerken overeenkomen met de werkelijke situatie ter plaatse.
In de Najaarsnota 2020 volgt een update.

18. Realiseer ramingsmodel Toeristenbelasting

ACAM
Portefeuillehouder: Everhardt

Voor de inkomsten Toeristenbelasting blijkt dat het toegepaste ramingsmodel en de overige interne beheersingsmaatregelen in beperkte mate in staat zijn om belangrijke afwijkingen tussen ramingen en uiteindelijke realisatiecijfers te voorkomen.

Reactie college bij het Jaarverslag 2018
De directie Belastingen heeft mede naar aanleiding van aanbevelingen van ACAM over 2017 verbeteringen doorgevoerd in de interne beheersing van het proces van de ramingen. De toeristenbelasting is afhankelijk van complexe marktontwikkelingen en ingrijpend gemeentelijk beleid, onder andere ten aanzien van het hotelwezen. Een aanzienlijke mate van onvoorspelbaarheid zal voor deze belasting dan ook in de komende jaren resteren.
De aangiften van toeristenbelasting over enig jaar komen daarbij pas in de loop van het daaropvolgende jaar bij de directie Belastingen binnen. Met deze informatie worden de uitkomsten uit het ramingsmodel over het voorgaande jaar verder aangescherpt. De directie Belastingen investeert als lerende organisatie doorlopend op het verbeteren van de ramingen en die van de toeristenbelasting in het bijzonder.

Stand van zaken Najaarsnota 2019
Het proces ramingen is, zoals bij aanbeveling 8 aangegeven, verder verbeterd. De vooruitgang die Belastingen heeft geboekt bij de ramingen op de andere belastingmiddelen kan niet eenvoudig gekopieerd worden naar Toeristenbelasting. Dit heeft diverse oorzaken, zoals de aangifte achteraf, de marktontwikkelingen en de veranderingen uit het coalitieakkoord. Belastingen blijft zoeken naar oplossingsmogelijkheden om belangrijke afwijkingen tussen ramingen en uiteindelijke realisatiecijfers zoveel mogelijk te voorkomen.

Stand van zaken Jaarverslag 2019
Het college vindt dat in 2019 verbeteringen zijn doorgevoerd in de inhoudelijke onderbouwing van de ramingen in het algemeen en voor Toeristenbelasting in het bijzonder. In 2020 wordt ingezet op verdere versteviging van de onderbouwingen.

Zoals bij aanbeveling 8 aangegeven, hebben we de heffingssystematiek voor de toeristenbelasting met ingang van 2020 ingrijpend aangepast. Dat komt door de invoering van een zogenaamde 'gecombineerde heffingsmaatstaf'. De belastingopbrengsten voor 2020 zijn geraamd op basis van beschikbare gegevens over bezoekersaantallen, kamerprijzen en kamerbezetting. Deze ramingen en de verwachte groei en prijsontwikkeling hebben we getoetst aan prognoses van verschillende toonaangevende partijen, waaronder ABN-Amro, ING en Horwath HTL en een uitvraag onder hoteliers naar verwachte bezoekersaantallen en overnachtingen in 2020. We kunnen niet uitsluiten dat er (grote) afwijkingen zijn ten opzichte van de raming. Dit komt doordat we bij een dergelijke aanpassingen slechts beperkt kunnen inschatten welk effect op bezoekersaantallen zo'n stelselwijziging en de daarbij horende tariefstijging op de overnachtingsmarkt zal hebben. Verder kunnen mondiale financiële ontwikkelingen (zoals recessies) en calamiteiten (zoals een viruspandemie, natuurrampen, aanslagen) een grote, onvoorspelbare invloed hebben op de bezoekersstromen. Het college houdt de werkelijke inkomsten uit de toeristenbelasting nauwgezet bij om tijdig bij te kunnen sturen in de P&C-cyclus.

Het college maakt zo de nieuwe ramingenprocedure een vast onderdeel van de stedelijke P&C-cyclus. Hiermee wordt deze aanbeveling opgevolgd in 2020. In de Najaarsnota 2020 volgt een update.

20. Control binnen ketenprocessen expliciet maken

ACAM
Portefeuillehouder: Everhardt

Volgens ACAM loopt de gemeente Amsterdam het risico belastinginkomsten mis te lopen of onrechtmatig te handelen bij verwerking van onbetrouwbare informatie in de belastingprocessen.

Reactie college bij het Jaarverslag 2018
Het college onderkent ten volle het belang van de juistheid van de informatie waarmee de directie Belastingen in de keten werkt. Wanneer zich in de keten tekortkomingen voordoen, dan pakt de directie Belastingen dit samen met

haar ketenpartners op. Zoals recent met de directie Parkeren, maar ook in het tweewekelijks overleg met de directies Dienstverlening, Vastgoed en Grond en Ontwikkeling. Mede vanwege deze goede samenwerking, ketensturing en goede afstemming van verwachtingen beheersen we de risico's in de keten en vertrouwen we op de kwaliteitsborging en het vakmanschap van de partners in de gemeente, bij Waternet en de Rijksoverheid. We zullen hier blijvend aandacht aan besteden.

Stand van zaken Najaarsnota 2019
Directie Belastingen heeft blijvend aandacht voor het belang van de juistheid van de informatie in de keten. Mede vanwege de goede samenwerking, ketensturing en goede afstemming van verwachtingen, kan de directie Belastingen vertrouwen op de kwaliteitsborging van de partners in de gemeente, bij Waternet en de Rijksoverheid. Belanghebbenden kunnen feedback geven op onjuistheden via klachten en bezwaar. Hierin treft de directie Belastingen geen indicatie aan dat het gesignaleerde risico zich voordoet. Uitbreiding en formalisering van de control is volgens het college niet noodzakelijk voor een adequate beheersing.

Stand van zaken Jaarverslag 2019
Belastingen werkt nauw samen met haar partners en houdt met hen aandacht voor de juistheid van de informatie in de keten. Het risico om belastinginkomsten mis te lopen of onrechtmatig te handelen bij verwerking van onbetrouwbare informatie in de belastingprocessen, beheersen we zo voldoende. Niets wijst erop dat nadere maatregelen nodig zijn. Het college heeft deze aanbeveling opgevolgd en stelt voor om deze als afgehandeld te beschouwen.

21. Overhead; corrigeer waar nodig de generieke functies en zie vervolgens toe op juist gebruik

ACAM
Portefeuillehouder: Meliani

ACAM stelt dat in de personeelsadministratie de generieke functies niet juist gelabeld als overhead of niet-overhead. Hierdoor kunnen personele lasten onjuist worden verantwoord.

Reactie college bij het Jaarverslag 2018
Het college stelt dat de vakgebieden zijn gecontroleerd en dat daaruit blijkt dat bepaalde functies nog niet goed gelabeld zijn. Deze onjuistheden worden samen met de betreffende organisatieonderdelen gecorrigeerd. Overigens zijn de personele lasten juist verantwoord, doordat bij de koppeling van het personeelssysteem naar de financiële administratie een vertaalslag plaatsvindt.

Stand van zaken Najaarsnota 2019
Het GMT heeft op 23 mei 2019 ingestemd met de wijze van labeling van de overheadfuncties in het personeelssysteem conform de wettelijke regels voor begroten en verantwoorden (richtlijnen Besluit Begroting en Verantwoording). Middels dit besluit zijn alle organisatieonderdelen opgedragen om de labeling van overhead in het personeelssysteem aan te laten sluiten op de BBV-richtlijnen en op de vastgestelde salarisbudgetten en is een werkwijze vastgesteld ter borging van een goede labeling van overhead. De werkwijze houdt in dat er een handleiding als hulpmiddel is opgesteld waarmee de functies gekoppeld kunnen worden aan de juiste vakgebieden. Hiermee kan een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen overhead en primair proces.
Verwachting is dat deze aanbeveling eind 2019 is afgerond. In het Jaarverslag 2019 volgt een update.

Stand van zaken Jaarverslag 2019
Voor alle organisatieonderdelen is de overheadlabeling in het personeelssysteem aangesloten op de BBV-richtlijnen. Het college heeft deze aanbeveling dus opgevolgd en doet daarom het voorstel om deze als afgehandeld te beschouwen.

23. In 2018 stappen gezet in beheersing van misbruik & oneigenlijk gebruik PGB's; verdere ontwikkeling en inbedding nodig

ACAM
Portefeuillehouder: Kukenheim

ACAM stelt dat in het sociaal domein fouten en onzekerheden naar voren zijn gekomen die onder andere te maken hebben met PGB's (doorvertaling van de

controle bij SVB over 2018), Jeugdhulp en (bijzondere) bijstandsverstrekking van totaal € 5 miljoen aan fouten. De onzekerheden van € 20,4 miljoen wordt vooral veroorzaakt door nog niet aangeleverde controleverklaringen door zorgverleners.

Reactie college bij het Jaarverslag 2018
Het college zal conform voorstellen van ACAM onderzoeken hoe de interne controle in 2019 anders ingericht kan worden, waardoor eerder inzicht kan worden verkregen in de geleverde prestaties en de afhankelijkheid van controleverklaringen van zorgverleners afneemt.

Stand van zaken Najaarsnota 2019
Het college heeft in samenwerking met ACAM een aanpak opgesteld om de interne controles in te richten conform een notitie van de beroepsgroep van de accountants. Hierbij wordt ook rekening gehouden met het advies van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving over een andere manier van verantwoorden in het sociaal Domein, waarbij er gekeken wordt of en hoe de regeldruk verlaagd kan worden voor aanbieders. Het college is gestart met de uitvoering van deze aanpak en stemt dit periodiek af met de ACAM.

De steekproef van de huisbezoeken (100 klanten) van de GGD zijn in 2019 verder uitgevoerd. Vanuit de meetpunten voor de PGB jeugd zal in overleg gegaan worden met het Ouder en Kind Teams (OKT) welke registraties nodig zijn om relevante managementinformatie te kunnen genereren. Mogelijk zal dit nog niet gerealiseerd worden in 2019. Bij het Jaarverslag 2019 volgt een update.

Stand van zaken Jaarverslag 2019
Na het opstellen van de aanpak zijn we gestart met de interne controles op de (jeugd)zorg. Hierbij wordt zowel de zorg in natura als via de Persoonsgebonden Budget (PGB) getoetst. Zoals afgesproken vindt periodiek overleg met ACAM plaats. Daarnaast heeft de GGD de steekproef verder uitgevoerd in 2019. Er zijn in totaal 70 huisbezoeken uitgevoerd. In het kader van jaarverslagcontrole 2019 voeren we samen met ACAM bij het Ouder en Kind Teams (OKT) een controle ter plaatse uit. Verder worden de interne controles in 2020 per kwartaal uitgevoerd. De streefdatum voor het genereren van managementinformatie vanuit het OKT is 1 september 2020. In de Najaarsnota 2020 volgt een update.

3. Investeringsparagraaf

Wij geven in deze investeringsparagraaf nader inzicht in de mate waarin investeringsvoorstellen in 2019 daadwerkelijk uitgevoerd zijn. Het gaat om investeringsvoorstellen die de gemeenteraad heeft geautoriseerd. Het betreft zowel investeringsvoorstellen waarvoor nog een kredietbesluit moet worden genomen als investeringen waarvoor al een krediet beschikbaar is gesteld. Grondexploitatiekredieten staan niet in deze paragraaf. Informatie daarover staat in de paragraaf Grondbeleid.

In onderstaande tabel staan per programma de totalen van de investeringskredieten, de realisatie van de investeringen in 2019 en de overgebleven investeringsruimte eindejaar 2019.

(bedragen x € 1.000)

Programma	Bruto investerings-som t/m 2019	Boekwaarde per 1-1-2019	Uitgaven 2019	Bijboeking Boekwaarde MVA 2019	Restant Investerings-ruimte (zie noot 2)
01 Veiligheid	1	0,3	0,3	0,3	0,8
02 Verkeer, vervoer en waterstaat	2.585	172,5	157,2	149,4	1.025,0
03 Economie	1	0,0	0,0	0,0	0,8
04 Kunst, cultuur en erfgoed	8	0,6	0,3	0,3	4,3
05 Onderwijs	718	264,3	93,6	87,8	365,8
06 Sport	55	10,8	11,6	11,6	32,3
07 Werk, inkomen en participatie	14	6,5	0,2	0,2	8,3
08 Volksgezondheid, jeugd en zorg	40	0,1	2,7	2,7	37,0
09 Duurzaamheid en ruimtelijke ordening	142	2,3	92,9	92,4	46,8
10 Grond	12	5,1	7,7	5,6	1,8
11 Wonen en groen	2	0,0	0,5	0,5	1,8
12 Moderne open overheid	34	4,9	6,1	6,1	23,4
B Bestuur en apparaat	184	59,4	45,7	45,7	78,8
Eindtotaal	**3.797**	**526,8**	**418,8**	**402,6**	**1.626,9**

Noot 1: De bruto investeringssom is de investeringssom inclusief bijdragen derden en onttrekkingen aan reserves. Het verschil tussen de kolommen 'Uitgaven 2019' en 'Bijboeking Boekwaarde 2019' komt door bijdragen van derden in 2019.

Noot 2: De 'Restant investeringsruimte' is de binnen de programma's aanwezige kredietruimte, beschikbaar voor het afronden van de lopende investeringsprojecten en waarvan de kapitaallasten zijn gedekt binnen de meerjarenbegroting.

Materiële vaste activa zijn de objecten die door investeringen door de gemeente worden verworven. Onder investeren wordt verstaan het vastleggen van vermogen in objecten waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. De investeringen worden op de balans verantwoord.

In 2019 investeerden we voor € 419,8 miljoen in materiële vaste activa (MVA). Dit investeringsvolume vertaalt zich voor € 403,6 miljoen in een stijging van de boekwaarde van het bezit op de balans van de gemeente. Het verschil tussen deze twee bedragen is het effect van bijdragen van derden. Deze brengen we direct in mindering op de balanswaarde van een investering als de bijdrage een directe relatie heeft met het actief.

De grootste investeringen waren binnen de programma's Verkeer, vervoer en waterstaat, Onderwijs en Duurzaamheid en ruimtelijke ordening.

Het gaat in het programma Verkeer en openbare ruimte vooral om investeringen in wegen, straten en pleinen, kades, bruggen en tunnels en de aanleg van de Noord/Zuidlijn.
Binnen het programma Onderwijs gaat het om investeringen in schoolgebouwen.
De investeringen in het programma Duurzaamheid en Water zijn vooral de drinkwatervoorziening en de eerste aanleg en de renovatie van rioleringen.

Ontwikkeling balanswaarde vaste activa door investeringsuitgaven 2019

De investeringsuitgaven in 2019 bleven achter bij de geraamde uitgaven. De stijging van de boekwaarde van de materiële vaste activa van de gemeente is € 317 miljoen minder dan geraamd. 56% van de geraamde toename van het bezit aan materiële vaste activa is gerealiseerd. Op hoofdlijnen komt dat door onderstaande punten.

- In het programma Verkeer, vervoer en waterstaat zijn de kredietuitgaven in 2019 voor de renovatie van bruggen € 59 miljoen lager uitgevallen dan geraamd (met name aan de Piet Heijntunnel). Ook zijn er binnen dit programma voor € 33 miljoen minder uitgaven gedaan aan de renovatie van bruggen en kades (in het bijzonder voor het programma Oranje Loper en Op Afstand Bestuurbare Bruggen). Er is € 12 miljoen minder dan geraamd uitgegeven aan de bouw van parkeergarages. Aan investeringen in herprofilering en vervanging van de openbare ruimte is € 18 miljoen minder uitgegeven dan geraamd. Het gaat hierbij vooral om herprofileringsprojecten die voorheen door stadsdelen werden uitgevoerd (€ 10 miljoen minder) en het project Leidseplein.
- Bij het programma Onderwijs is € 68 miljoen minder geïnvesteerd in onderwijshuisvesting dan begroot.
- Investeringsuitgaven bleven in het programma Sport € 26 miljoen achter op de raming.
- In programma 8 is € 8 miljoen minder dan geraamd besteed aan de realisatie van kinderopvang bij alles in één scholen.
- In het programma Duurzaamheid is voor € 23 miljoen minder dan geraamd geïnvesteerd in ondergrondse afvalinzameling.
- In het programma Moderne open overheid zijn de investeringsuitgaven € 10 miljoen achtergebleven bij de ramingen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de modernisering van de gemeentelijke basisadministratie.
- In 2019 investeerden we ruim € 33 miljoen minder in het gemeentelijk wagenpark dan geraamd en ruim € 17 miljoen minder in gemeentelijke huisvesting (de verbouwing van het stadhuis, het pand van de GGD en het Stadsarchief).

Werkelijke investeringen 2019 per programma

Bij dit jaarverslag sluiten we 158 van de 766 lopende investeringskredieten af. Dat is 21% van het totaal. Dit omdat het werk technisch en financieel klaar is. Daarnaast gaan 3 investeringsvoorstellen niet door.
Zie voor de lijst voorstellen die niet leiden tot een kredietaanvraag bijlage A bij de raadsvoordracht.
De af te sluiten investeringskredieten staan in bijlage B bij de raadsvoordracht.

Het annuleren van investeringsvoorstellen en het afsluiten van kredieten zorgt ervoor dat we € 123 miljoen aan voorspelde investeringsruimte niet gebruiken. In een aantal gevallen vragen we de gemeenteraad de vrijvallende ruimte te gebruiken als compensatie voor (voorziene) overschrijdingen of toe te voegen aan de kredietruimte in 2020. Het financieel effect van de vrijval van bijbehorende kapitaallasten op de algemene middelen verwerken we in de Voorjaarsnota 2020. Niet altijd is er een effect op het begrotingssaldo. Dit vooral omdat vrijvallende kapitaallasten een directe relatie kunnen hebben met tarieven of bijdragen van derden. Dit is bijvoorbeeld het geval bij investeringen in ondergrondse afvalcontainers en riolering en bij investeringen in de openbare ruimte die (gedeeltelijk) bekostigd worden door de Vervoersregio Amsterdam.

Bijlage C bij de raadsvoordracht geeft een overzicht van de 25 investeringsvoorstellen waarvoor eindejaar 2019 nog een kredietbesluit moet komen.

Bijlage D bij de raadsvoordracht ten slotte geeft een overzicht van de 608 lopende investeringskredieten die we ook in 2020 nog gebruiken.

De investeringen die de raad bij het vaststellen van de Begroting 2020 goedkeurde, staan niet in deze bijlagen.

Investeringen hebben vaak een looptijd van meerdere jaren. Bij de financiële sturing op kredieten ligt de focus daarom op het totaal nog benodigde bedrag (de ‘cost to complete’). Bij de jaarrekening ligt de nadruk op de vraag of het investeringsproject wordt uitgevoerd binnen het beschikbaar gestelde krediet en binnen de gestelde termijn. De termijn waarbinnen een krediet tot besteding moet komen, is meestal niet langer dan vijf jaar. Voor langere looptijden is altijd een uitdrukkelijk bestuurlijk besluit nodig.

In het vervolg van deze paragraaf geven we per programma en programmaonderdeel aan wat de investeringsuitgaven waren in 2019, hoeveel kredieten we kunnen beëindigen, wat het financieel effect daarvan is en voor hoeveel kredieten een verlenging van de looptijd gewenst is.

Programma 1: Veiligheid

(bedragen x € 1.000)

Programmaonderdeel	Bruto investeringssom t/m 2019	Boekwaarde per 1-1-2019	Uitgaven 2019	Restant investeringsruimte
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.425	329	327	769
Totaal	**1.425**	**329**	**327**	**769**

De investeringen in het programma Veiligheid betreffen de verbouwing van de gemeenschappelijke meldkamer en de vervanging van communicatieapparatuur. Van de vier lopende kredieten in dit programma kan er één worden afgesloten. Dit geeft € 0,2 miljoen aan onbenut gebleven kredietruimte.

Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat

(bedragen x € 1.000)

Programmaonderdeel	Bruto investeringssom t/m 2019	Boekwaarde per 1-1-2019	Uitgaven 2019	Restant investeringsruimte
2.1 Verkeer, vervoer en parkeren	1.247.890	171.558	111.919	755.228
2.2 Water	4.928	310	2.721	1.897
2.3 Openbaar vervoer	1.332.152	583	42.560	279.281
Totaal	**2.584.971**	**172.450**	**157.201**	**1.036.406**

Van de 114 lopende kredieten in het programma Verkeer, vervoer en waterstaat kunnen we er 21 beëindigen, met een totale onbenut gebleven kredietruimte van € 9 miljoen. Dit effect komt vooral door het afronden van de investering Albert Cuypgarage. Het effect op de algemene middelen is beperkt, aangezien de meeste van deze kredieten gedekt worden uit bijdragen van derden, danwel de kaptaallasten gedekt worden uit de parkeergelden.

Van de lopende kredieten in het programma Verkeer en openbare ruimte vragen we voor 35 kredieten verlenging van de looptijd aan. Het gaat daarbij onder meer om het Uitvoeringskrediet AMSYS, de renovatie Oostlijn, busstation Noord en kleinere investeringskredieten voor herprofilering van de openbare ruimte is stadsdeel Nieuw-West.

Programma 3: Economie

bedragen x € 1.000)

Programmaonderdeel	Bruto investeringssom t/m 2019	Boekwaarde per 1-1-2019	Uitgaven 2019	Restant investeringsruimte
3.1 Economie en innovatie	750	0	0	750
Totaal	**750**	**0**	**0**	**750**

De investeringen in het programma 3 zijn voor de vernieuwing van de marktboxen op het Waterlooplein.

Programma 4: Kunst, cultuur en erfgoed

bedragen x € 1.000)

Programmaonderdeel	Bruto investeringssom t/m 2019	Boekwaarde per 1-1-2019	Uitgaven 2019	Restant investeringsruimte
4.1 Kunst en cultuur	8.450	623	298	4.340
Totaal	**8.450**	**623**	**298**	**4.340**

Binnen het programma Kunst, cultuur en erfgoed spelen twee investeringen in 2019, te weten de bouw van het theater Archiefterrein en de voorbereiding van de verbouwing van het Amsterdam Museum locatie Kalverstraat. De bouw van het theater is in 2019 afgerond.

Programma 5: Onderwijs

(bedragen x € 1.000)

Programmaonderdeel	Bruto investerings-som t/m 2019	Boekwaarde per 1-1-2019	Uitgaven 2019	Restant investerings-ruimte
5.1 Onderwijs	717.773	264.323	93.577	365.804
Totaal	**717.773**	**264.323**	**93.577**	**365.804**

We investeerden het afgelopen jaar € 94 miljoen in schoolgebouwen. Dat was voor zowel nieuwbouw als renovatie en aanpassing van bestaande scholen. Van de 500 lopende kredieten in dit programma kunnen we 104 kredieten afsluiten. Dit met een totale onbenut gebleven kredietruimte van € 39 miljoen. Een deel van deze ruimte heeft de gemeenteraad vorig jaar al ingezet bij de vaststelling van het Onderwijshuisvestingsprogramma 2020.

Van de lopende kredieten in het programma Onderwijs vragen we voor 4 kredieten een verlenging aan van de looptijd. Dit voor onder meer de verbouwing van het Vossius Gymnasium.

Programma 6: Sport

(bedragen x € 1.000)

Programmaonderdeel	Bruto investerings-som t/m 2019	Boekwaarde per 1-1-2019	Uitgaven 2019	Restant investerings-ruimte
6.1 Sport	54.635	10.776	11.598	32.261
Totaal	**54.635**	**10.776**	**11.598**	**32.261**

Van de 82 kredieten voor werkzaamheden aan sporthallen en sportvelden sluiten we er 12 af. Het afsluiten van deze investeringen heeft geen effect op de algemene middelen. De afronding van de sporthal Zeeburgereiland schuift door naar 2020.

Programma 7: Werk, inkomen en participatie

(bedragen x € 1.000)

Programmaonderdeel	Bruto investerings-som t/m 2019	Boekwaarde per 1-1-2019	Uitgaven 2019	Restant investerings-ruimte
7.2 Werk, participatie en inburgering	13.706	6.540	236	8.296
Totaal	**13.706**	**6.540**	**236**	**8.296**

Binnen het programma Werk, inkomen en participatie zijn in 2019 uitgaven gedaan voor een scanstraat waarmee de stroom van poststukken wordt gedigitaliseerd.

Programma 8: Volksgezondheid, jeugd en zorg

(bedragen x € 1.000)

Programmaonderdeel	Bruto investerings-som t/m 2019	Boekwaarde per 1-1-2019	Uitgaven 2019	Restant investerings-ruimte
8.1 Basisvoorzieningen en diversiteit	39.798	81	2.746	36.970
Totaal	**39.798**	**81**	**2.746**	**36.970**

De investeringen binnen het programma Volksgezondheid, jeugd en zorg bestaan uit het regelen van opvang en uit investeringen van de GGD. Van 14 lopende kredieten kunnen er 4, van de GGD, worden afgesloten. 3 investeringsvoorstellen van de GGD zullen niet leiden tot een kredietbesluit en worden daarom ook gestopt.

Programma 9: Duurzaamheid en ruimtelijke ordening

(bedragen x € 1.000)

Programmaonderdeel	Bruto investerings-som t/m 2019	Boekwaarde per 1-1-2019	Uitgaven 2019	Restant investerings-ruimte
9.1 Riool en drinkwater	95.522	1.292	78.056	15.707
9.2 Afval en grondstoffen	46.872	1.006	14.806	31.060
Totaal	**142.394**	**2.297**	**92.862**	**46.767**

Binnen het programma Duurzaamheid en ruimtelijke ordening vallen de investeringen van Waternet en de investeringen in ondergrondse afvalinzameling en Afvalpunten. De investeringen in riolering en drinkwatervoorziening laten de afgelopen jaren, vanwege de groei van de stad, een stijgende lijn zien. 4 kredieten binnen dit programma kunnen worden beëindigd, waaronder het investeringskrediet voor vervanging van afvalcontainers in 2019. Voor vervangen van ondergrondse containers werken we in 2020 met een nieuw investeringskrediet voor dat jaar.

Programma 10: Grond

(bedragen x € 1.000)

Programmaonderdeel	Bruto investerings-som t/m 2019	Boekwaarde per 1-1-2019	Uitgaven 2019	Restant investerings-ruimte
10.1 Grond	11.462	5.079	6.704	1.814
10.2 Erfpacht	1.000	0	1.000	0
Totaal	**12.462**	**5.079**	**7.704**	**1.814**

Binnen het programma Grond zijn in 2019 een aantal aankopen gedaan en zijn investeringen gedaan in ondersteunende informatievoorzieningen voor het erfpachtsysteem. Twee van de vier lopende kredieten binnen het programma zijn afgerond.

Programma 11: Wonen en groen

(bedragen x € 1.000)

Programmaonderdeel	Bruto investerings-som t/m 2019	Boekwaarde per 1-1-2019	Uitgaven 2019	Restant investerings-ruimte
11.1 Wonen en bouwen	1.349	0	63	1.286
11.2 Groen en dierenwelzijn	961	9	433	519
Totaal	**2.310**	**9**	**496**	**1.805**

Het programma Wonen en groen heeft twee investeringen die gaan om het optimaliseren van de basisadministratie adressen en gebouwen voor de omgevingswet. Verder valt in dit programma de verduurzaming van de energievoorziening voor evenementen in de Amsterdamse Bos. Deze laatste investering is in 2019 gedaan en het krediet kan dus worden afgesloten.

Programma 12: Moderne open overheid

(bedragen x € 1.000)

Programmaonderdeel	Bruto investerings-som t/m 2019	Boekwaarde per 1-1-2019	Uitgaven 2019	Restant investerings-ruimte
12.1 Digitale stad, interactie en informatie	34.482	4.949	6.095	23.439
Totaal	**34.482**	**4.949**	**6.095**	**23.439**

Er zijn in 2019 in het programma Moderne open overheid in totaal 24 lopende kredieten voor de verbetering van de informatievoorziening. Het betreft onder andere de modernisering van de gemeentelijke basisadministratie, de investering in Datapunt en de vernieuwing van de digitale infrastructuur van Stadsarchief. 5 kredieten worden afgesloten bij de Jaarrekening 2019 en voor 9 investeringsvoorstellen zullen we in 2020 opstarten (zie bijlage C hiervoor).

B Bestuur en apparaat

(bedragen x € 1.000)

Programmaonderdeel	Bruto investerings-som t/m 2019	Boekwaarde per 1-1-2019	Uitgaven 2019	Restant investerings-ruimte
B.1 Overhead	72.349	1.903	23.692	46.753
B.2 Vastgoed	111.547	57.489	21.968	32.089
Totaal	**183.895**	**59.392**	**45.660**	**78.843**

De grootste investeringen binnen het programma Bestuur en apparaat zijn de investeringen in het wagenpark, in ict en de investeringen in gebouwen die voor de bedrijfsvoering worden gebruikt (Stopera, nieuwbouw Archief en werf Luchtvaartstraat).
Van de 42 lopende kredieten van Bedrijfsvoering kunnen we er 19 afsluiten bij het opmaken van de jaarrekening met een totale onbenutte kredietruimte van € 45 miljoen. Hiervan is € 40 miljoen het directe gevolg van het afsluiten van het krediet dat is bestemd voor de vervanging van reinigings- en afvalinzamelingsvoertuigen en voor de vervanging van overige voertuigen. Voorgesteld wordt om van dit restant € 5,1 miljoen over te hevelen naar 2020 voor de verduurzaming van het gemeentelijk wagenpark.

4. Kengetallen CEFG

De City Economic and Financial Governance Group (CEFG Group) is in juni 2014 opgericht en is een Europese samenwerking tussen de CFO's en financieel directeuren van de volgende steden: Amsterdam, Barcelona, Bordeaux, Dublin, Hamburg, London, Milaan en Vilnius. De CEFG Group heeft zich onder meer ten doel gesteld om te pleiten voor goed, transparant en duurzaam financieel beheer in de Europese steden.

Een van de eerste resultaten is de ontwikkeling van een set van financiële kengetallen, welke in lijn zijn met de verslaggevingsregels van de ESA, IPSAS, IMF en de Wereldbank. Om de vergelijkbaarheid met de andere Europese steden te kunnen realiseren zijn de Engelse definities gehanteerd met daarbij een Nederlandse toelichting. Met ingang van 2016 nemen wij deze kengetallen voor financial health op om een bijdrage te leveren aan de vergelijkbaarheid binnen Europa.

Financial Health KPIs (FH)

	Code	Kengetal	Berekening	2016	2017	2018	2019
Autonomy	FH1=OP5/OP9	**Financial Autonomy** - In welke mate is de gemeente Amsterdam financieel afhankelijk van andere overheidslichamen (bijv. Rijk, EU, Provincie)? Een hoog positief percentage impliceert een grote mate van onafhankelijkheid	= Opbrengsten uit leges, retributies en belastingen/ opbrengsten gegenereerd uit operationele bedrijfsactiviteiten	30%	30%	31%	31%
Balance	FH2=FF4/OP9	**Overall Financial Flows Balance** - Hoe groot is het overall overschot/tekort in de financiële transactiestromen? Een positieve waarde impliceert dat er een positief rendement wordt behaald op in het verleden gedane investeringen in de financiële vaste activa. Bijvoorbeeld dividendopbrengsten uit deelneming X.	= De som van de (des-)investeringen in de financiële vaste activa/ de opbrengsten gegenereerd uit de operationele bedrijfsactiviteiten	-2%	3%	10%	2%
Balance	FH3=FF1/OP9	**Net Lending or Borrowing Capacity** - Hoe groot is het overschot/tekort in de operationele en financiële bedrijfsactiviteiten? Een positieve waarde impliceert dat er rendement wordt gemaakt op in het verleden gedane investeringen.	= de netto financieringsbehoefte/gegenereerde opbrengsten uit de operationele bedrijfsactiviteiten	-3%	-13%	-10%	-14%
Balance	FH4=OP9/ (OP13+LD3A)	**Operating Balance** - Is er een balans tussen de opbrengsten uit de operationele bedrijfsactiviteiten en de lasten uit operationele bedrijfsactiviteiten (incl. aflossingen van leningen)? Een percentage hoger dan 100% betekent dat nieuwe investeringen in activa kunnen worden gefinancierd zonder het afsluiten van nieuwe leningen. Een percentage lager dan 100% kan duiden op een disbalans.	= de gegenereerde opbrengsten uit de operationele bedrijfsactiviteiten/ (de som van de gerealiseerde lasten uit operationele bedrijfsactiviteiten +/+ de aflossingen van de onderhandse leningen)	106%	98%	103%	98%
Debt	FH5=OP10/OP9	**Cost of Debt** - Dit kengetal geeft de relatie weer tussen de externe rentekosten en de gegenereerde opbrengsten uit operationele bedrijfsactiviteiten. Een laag percentage is positief, omdat dit aangeeft dat de rentelasten laag zijn in relatie tot de opbrengsten uit operationele bedrijfsactiviteiten.	= Externe rentelasten/ opbrengsten uit operationele bedrijfsactiviteiten	2%	2%	2%	2%

	Code	Kengetal	Berekening	2016	2017	2018	2019
Debt	FH6=LD4/OP9	**Debt Repayment Capacity** - Hoe groot is de langlopende schuld ultimo boekjaar in relatie tot de opbrengsten uit operationele bedrijfsactiviteiten? De ratio is vergelijkbaar met het Stabiliteits- en Groeipact, Verdrag van Maastricht en het Bruto Binnenlands Product.	= Langlopende schulden ultimo boekjaar/ gegenereerde opbrengsten uit bedrijfsactiviteiten	85%	97%	114%	124%
Debt	FH7=LD4/LD3A	**Debt Repayment Length** - Hoeveel jaar duurt het om de huidige schuld terug te betalen? Hoe lager het aantal jaar, des te beter.	= De langlopende schulden ultimo boekjaar/ de aflossingen van de onderhandse leningen.	12	7	16	17
Debt	FH8=LD4/OP16	**Debt Paydown Capacity** - Hoe lang duurt het om de huidige schuld terug te betalen als het bruto gerealiseerde resultaat wordt ingezet? Hoe lager het aantal jaar, des te beter.	= De langlopende schulden ultimo boekjaar/ het bruto gerealiseerde resultaat.	7	8	11	25
Short Term Solvency	FH9=PP4/ (OP13+CF7)	**Amount of Commercial Debts** - Is de gemeente Amsterdam in staat om aan haar betalingsverplichtingen te voldoen? Hoe lager het percentage des te beter.	= De overige schulden/ (de som van de gerealiseerde lasten uit operationele bedrijfsactiviteiten +/+ de investeringen en overdrachten van materiële vaste activa)	4%	7%	7%	7%

5. Subsidies

Eén van de manieren waarop de gemeente Amsterdam haar doelstellingen verwezenlijkt is door subsidies te verlenen. Om deze verleende subsidies te verantwoorden stellen we jaarlijks een gemeentelijke subsidiestaat op.

In deze subsidiestaat geven we inzicht in:
- **het totaal van de subsidies die de gemeente verleent**
- **aan welke organisaties subsidies zijn verstrekt;**
- **aan welke programma's, programmaonderdelen en doelen uit de begroting deze subsidies hebben bijgedragen.**

Verleende subsidies 2019

De gemeente Amsterdam heeft in 2019 in totaal voor € 622 miljoen aan subsidies verleend.

Onderstaand overzicht geeft de subsidieverlening per programma aan.

(bedragen x € 1 miljoen)

Programma	Verleende subsidies 2019
Bestuur en organisatie	6,6
Duurzaamheid en ruimtelijke ordening	10,4
Economie	20,8
Grond	0,2
Kunst, cultuur en erfgoed	165,9
Moderne open overheid	1,1
Onderwijs	112,3
Sport	17,7
Veiligheid	13,3
Verkeer, vervoer en waterstaat	0,4
Volksgezondheid, jeugd en zorg	154,5
Werk, inkomen en participatie	33,6
Wonen en groen	20,3
NVT (Onderwijshuisvesting)	65,1
Eindtotaal	**622,1**

Het hoogste bedrag aan subsidies is verleend aan de programma's Kunst, cultuur en erfgoed, Onderwijs (incl. Onderwijshuisvesting) en Volksgezondheid, jeugd en zorg. Aan deze programma's hebben we 80 procent van het totale bedrag aan subsidies verleend. De subsidies aan deze programma's zijn voornamelijk verleend door de directies Kunst en Cultuur en Onderwijs, jeugd en zorg.
Dit belangrijkste onderwerpen waaraan we subsidies hebben verstrekt:

- Het Kunstenplan € 128 mln.
- Onderwijshuisvesting € 84 mln.
- Basisvoorzieningen stadsdelen € 73 mln.
- (Verordening op het) Lokaal Onderwijsbeleid € 52 mln.
- Maatschappelijke opvang (Verordening) € 32 mln.
- Bibliotheken (bibliotheekwerk) € 27 mln.

Per organisatieonderdeel van de gemeente zijn de verleende subsidies als volgt:

(bedragen x € 1 miljoen)

Organisatieonderdeel	Verleende subsidies 2019
Bestuur en Organisatie	18,2
Concerncontroller	2,4
Economie	17,5
Grond en Ontwikkeling	3,3
Inkomen	26,3
Kunst en Cultuur	160,4
Monumenten en Archeologie	0,4
Onderwijs, Jeugd en Zorg	259,5
Parkeren	0,3
Participatie	4,5
Ruimte en Duurzaamheid	12,4
Sport en Bos	19,7
Stadsdeel Centrum	7,2
Stadsdeel Nieuw-West	12,6
Stadsdeel Noord	13,8
Stadsdeel Oost	13,6
Stadsdeel West	17,3
Stadsdeel Zuid	12,4
Stadsdeel Zuidoost	11,5
Werk	0,8
Wonen	8,2
Zuidas	0,1
Eindtotaal	**622,1**

Vergelijking met Begroting 2019 en Jaarverslag 2018

Het totaal van de Subsidiestaat 2019 is vergeleken met de begroting 2019 en de verleende subsidies 2018 (Subsidiestaat 2018).

Vergelijking met Begroting 2019

Het totaal aan verleende subsidies in 2019 (€ 622 miljoen) is € 53 miljoen lager dan begroot. Vooral op het programma Onderwijs (-/- € 95 mln.) en dan met name Onderwijshuisvesting is minder subsidie verleend dan begroot. Op het programma Wonen en Groen is € 14 miljoen subsidie minder uitgegeven dan begroot. Op het programma Volksgezondheid, jeugd en zorg is juist € 28 miljoen subsidie meer uitgegeven dan begroot. Ook op de andere programma's is meer of minder uitgegeven dan begroot, maar hier zijn de afwijkingen kleiner.

Vergelijking met jaarverslag 2018

Als we de verleende subsidies in 2019 en 2018 met elkaar vergelijken, is de conclusie dat in 2019 € 7 miljoen meer aan subsidies is verleend dan in 2018. Dat is een stijging van ongeveer 1 procent. Normaliter vindt een vergelijking plaats van de grootste veranderingen per programma. Aangezien de programma-indeling van de jaarrekening 2019 verschilt van die van de jaarrekening 2018, kunnen we geen goede vergelijking maken.

Subsidiestaat 2019 Gemeente Amsterdam

(bedragen in €)

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
1	**Veiligheid**	
1.2	**Openbare orde en veiligheid**	
1.2.1	**Amsterdam is een veilige en leefbare stad voor bewoners en bezoekers**	
	Aanpak Overlast Amsterdam, Stichting	€6.448.130
	Amsterdam Dance Event, Stichting	€105.000
	Amsterdam Gay Pride	€250.000
	Amsterdam Light Festival, Stichting	€35.000
	Arkin	€163.810
	Beterburen, Stichting	€250.740
	Biz Vereniging Uitgaansgebied Leidsebuur	€309.155
	De Theaterdagen, Stichting	€6.225
	Expertisebureau Online Kindermisbruik	€15.000
	Het Grachtenfestival	€60.000
	HetKanBeter St	€7.500
	Humanitas DistrictNoordwest	€55.174
	Justdiggit Foundation St	€31.970
	Kameleon Concepts	€10.000
	Kwaku Summer Festival	€70.000
	Leger des Heils Jeugdzorg en Reclassering	€48.000
	Liberaal Joodse Gemeente Amsterdam	€10.000
	Middenweg eo BIZ Vereniging	€7.500
	MODE	€15.000
	Netwerk Adamse Helden, Stichting	€7.452
	Nieuwjaarsduik Sloterplas St.	€2.998
	Op en Rond de Elandsgracht	€20.000
	Openbare Bibliotheek Amsterdam	€43.000
	Pakhuis de Zwijger St	€9.500
	Paleis van Justitie Palace of Justice	€96.000
	Pretvormer, Stichting	€8.000
	Prinsengrachtconcert, Stichting	€20.000
	Raadhuis Amstelveen	€16.000
	Reclassering Nederland	€144.000
	Regalness.nl	€5.000
	Rollende Keukens Stichting de	€25.000
	Sail Amsterdam	€100.000
	Sinterklaas Intocht Adam, Stichting	€180.000
	Slachtofferhulp Nederland	€63.250
	SoccerRocker St	€15.000
	Spangenberg J.	€20.000
	Spirit St	€75.533
	Spirit, Stichting	€2.378.792
	St Combiwel Buurtwerk	€130.572
	St Het Joods Bijzonder Onderwijs	€125.000
	St NBM Adam	€4.825
	St SoSjaal	€53.414
	St. Laureus Foundation The Netherlands	€60.000
	Stg Streetcornerwork Workforce	€85.200
	Stichting Aimiro Mediahuis	€8.000
	Stichting DOCK Amsterdam Centrum	€175.000
	Stichting JAM Culturele Participatie	€5.000
	Stichting Surant	€52.400
	StudioMeiboom	€15.000
	Swazoom	€130.309
	Theater in Huis, Stichting	€15.000
	Tijdelijke Eigen Kamer	€10.000
	Uitmarkt, Stichting	€250.000
	Volksbond Streetcornerwerk, Stichting	€899.220

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	We The People St.	€40.000
	XSAGA	€132.124
	Zwerfkunst, Stichting	€11.465
	Totaal 1.2 Openbare orde en veiligheid	**€13.330.258**
	Totaal 1 Veiligheid	**€13.330.258**

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
2	**Verkeer, vervoer en waterstaat**	
2.1	**Verkeer, vervoer en parkeren**	
2.1.1	**Er is meer ruimte voor leven en spelen op de straten**	
	A. van Lieshout Loodgietersbedrijf	€28.545
	Implacement Services BV	€17.823
	St Centrale Dorpenraad Landelijk Noord	€58.865
2.1.2	**Amsterdam is voor iedereen bereikbaar op een veilige en duurzame manier**	
	St Tulp Festival	€1.500
	Vergunninghouders in het centrumgebied die deelnemen aan Langparkeren	€311.814
	Totaal 2.1 Verkeer, vervoer en parkeren	**€418.547**
	Totaal 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	**€418.547**

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
3	**Economie**	
3.1	**Economie en innovatie**	
3.1.1	**Amsterdam biedt bewoners aantrekkelijke commerciële voorzieningen verspreid over de stad en biedt ondernemers een goed ondernemersklimaat**	
	Amsterdam Health Technology Institute 2	€1.210.875
	Biz Albert Cuypstraat West	€20.963
	BIZ Bilderdijkstraat Vereniging	€48.803
	BIZ Dam	€72.375
	BIZ IJburg	€46.000
	BIZ Museum Quater	€291.946
	BIZ Ond vr Rijnstraat Winkelgebied	€33.730
	Biz Ondernemersver. DamrakBeursplein	€119.970
	BIZ Oosterpark en omgeving	€33.936
	BIZ Rozengracht Vereniging	€43.680
	BIZ van der Helst	€17.285
	BIZ ver.Oostelijke eilanden en Czaar Pet	€21.738
	BIZ Vereniging Bos en Lommerweg	€22.330
	BIZ Vereniging Ceintuurbaan Amsterdam	€24.259
	BIZ Vereniging Cornelis Schuytstraat	€56.095
	BIZ Vereniging de Bree	€31.613
	Biz Vereniging De Clercqstraat	€40.040
	BIZ Vereniging Eerste van Swindenstraat	€41.781
	BIZ vereniging Eigenaren Rokin en omgevi	€81.978
	BIZ vereniging Haarlemmerbuurt	€5.000
	BIZ Vereniging Jordaan Zuid	€32.594
	Biz Vereniging Maasstraat en omgeving	€33.932
	BIZ vereniging Nes	€20.272
	BIZ vereniging Ondern. Bedr.centr Osdorp	€9.384
	BIZ Vereniging Ondernemers Kalverstr	€164.428
	BIZ vereniging ondernemers Rokin e.o.	€96.978
	BIZ Vereniging OudWest	€63.078
	BIZ Vereniging RembrandtpleinThorbeckpl	€168.140
	BIZ vereniging Spuistraat	€71.474

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	BIZ Vereniging SSBR Rieker	€696.600
	BIZ Vereniging Ten Katestraat	€27.230
	Biz Vereniging Uitgaansgebied Leidsebuur	€151.254
	BIZ Vereniging Van Woustraat Amsterdam	€32.852
	BIZ Vereniging Warmoesst	€37.444
	BIZ VVE Kalverstraat en Heiligeweg	€132.239
	BIZ VvE Osdorper Ban	€28.275
	BIZ Zeedijk	€39.590
	BIZondernemersver AJ Ernststraat eo	€16.163
	BIZondernemersver Spuistraat Noord	€27.896
	BIZondernemersvereniging MolsteegLelie	€27.523
	BIZondernemersverenigng Nieuwezijds	€38.445
	BIzone Ferdinand Bol St	€49.168
	BIzone Vereniging vanDamtotStopera	€59.070
	BIZstichting Knowledge Mile	€179.008
	BIZstichting The Olympic Amsterdam	€112.065
	BIZver. Gerard Doustraat en Plein	€6.874
	BIZVer. Utrechtsestraat e.o.	€66.401
	BIZVer.Winkelgeb.Christiaan Huygensplei	€10.881
	BIZvereniging Beethovenstraat	€84.186
	BIZvereniging Beter Beuk	€15.493
	BIZvereniging Eerste Oosterparkstraat	€36.270
	BIZvereniging Eerste van der Helststraa	€5.704
	BIZVereniging Haarlemmerbuurt	€102.692
	BIZvereniging Hoofddorppleinbuurt	€29.813
	BIZVereniging Jan Pieter Heijestraat	€37.805
	BIZvereniging Kinkerstraat	€56.233
	BIZvereniging Kinkerstraat Oost	€36.421
	BIZVereniging Prinsheerl	€20.280
	BIZVereniging Prinsheerlijk	€3.000
	Centrum NieuwWest BIZ Ondernemingsver.	€231.211
	Dam tot Westertoren BIZondernemersveren	€21.720
	De Straatjes St	€18.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	De Vijzel	€21.500
	Delhaye J.J.J.	€3.890
	Educatieve tochten Groot St	€20.000
	Farhan M.	€10.000
	Frans Halsbuurt BIZvereniging	€16.673
	Ganzenpoort Ondernemersvereniging	€7.550
	Hagedoorn P.W.	€5.000
	Jan Evertsenstraat Biz ver	€57.216
	Javastraat en Omgeving Ondernemersver	€18.000
	Jinc Vereniging	€100.000
	Marketing Wallengebied St	€9.450
	Middenweg eo BIZ Vereniging	€25.109
	Nieuwmarkt Ondernemersvereniging	€3.000
	Olympiaplein Ondernemersvereniging	€17.070
	Ondernemersv W.C. Gelderlandplein	€10.500
	Ondernemersvereniging Reguliersdwarsst	€56.944
	Ondernemersvereniging ten Katemarkt	€19.000
	Ondernemersvereniging Vondelpark	€10.230
	Oudezijds Achterburgwal Ondernemersver.	€5.000
	Spiegelkwartier Amsterdam Centrum voor K	€13.215
	St Tulp Festival	€9.950
	V.C.P. IJburg	€10.000
	Veen J.F. van t	€5.000
	Ver BIzone Spiegelkwartier Amsterdam C	€33.272
	Vereniging Amsterdam City	€9.650
	VUMC APCA Health program	€675.000
	VUMC subs AIC	€500.000
	Winkelcentrum Christiaan Ondernemersvere	€9.000
	Winkeliers vereniging Amstelveenseweg Ou	€4.010
	Winkeliersver Winkelcentrum De Kameleon	€29.010
	Winkeliersvereniging JavaKNSM	€1.500
	Winkeliersvereniging Nieuwendijkkwartier	€23.000
	Winkeliersvereniging Reigersbos	€5.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Zuidoost Partners St	€50.000
3.1.2	**De metropoolregio Amsterdam heeft (inter)nationaal gezien een aantrekkelijk vestigingsklimaat**	
	ACE VentureLab	€128.000
3.1.3	**De stad maakt een schaalsprong naar de metropoolregio Amsterdam**	
	Amsterdam Partners St	€4.025.000
	AT Amstel Televisie Vijf BV	€23.800
	BV Exploitatie Maatschappij Carre	€50.000
	Het Grachtenfestival	€38.000
	Philomena St	€20.000
	Pro Sport Sport Hospitality BV	€30.000
	SADC N.V.	€170.000
	St Amsterdam Rainbow Dress Foundation	€25.000
	St Joods Historisch Museum	€58.333
	Stichting Aimiro Mediahuis	€15.000
	Theater in Huis St	€30.000
3.1.4	**Metropoolregio Amsterdam heeft een economie die voorbereid is op toekomstige ontwikkelingen**	
	Amsterdam VentureLab BV	€357.563
	Educatie en Beroepsonderw St	€75.000
	Excess Materials Exchange BV	€500.000
	ROC van Amsterdam	€515.000
	St AMS	€5.689.000
	St Amsterdam Economic Board	€1.402.000
	Vrije Universiteit VU St	€500.000
	Totaal 3.1 Economie en innovatie	**€20.807.915**
	Totaal 3 Economie	**€20.807.915**

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
4	**Kunst, cultuur en erfgoed**	
4.1	**Kunst en cultuur**	
4.1.1	**Amsterdam heeft een kwalitatief hoogwaardig, vernieuwend en divers cultureel aanbod voor alle Amsterdammers en bezoekers en alle Amsterdamse kinderen maken kennis met Kunst en Cultuur**	
	4 & 5 Meicomite	€3.800
	4 en 5 mei Comite Tuindorp Oostzaan	€5.348
	A La Car Producties	€5.000
	Adam Oostenbrink	€2.500
	Aerden M.P.M.	€8.500
	Allerzielen Alom St	€3.000
	Amsterdam Partners St	€24.947
	Amsterdam Museum	€10.540.908
	AMSTERDAMS ANDALUSISCH ORKEST	€10.000
	Andre Volten St	€15.000
	Angoh J.A.	€4.400
	Arc Ulysses	€5.000
	Aslan huisvesting	€116.717
	Atelier ZwaanGalerie Ei	€3.225
	AVROTROS	€34.000
	Bau St	€42.059
	Bekirovic S.	€10.000
	Bellamy Etalage Project St	€12.000
	BIZ Vereniging de Bree	€5.000
	Bouw St	€10.000
	Bradwolff Projects St	€13.000
	BredewegFestival St	€10.000
	Buiksloterkerk	€5.000
	BUREAU YAN	€15.000
	BV Exploitatie Maatschappij Carre	€14.420
	Cafe Mezrab St	€10.000
	Camal J.O.	€2.000
	Centrum Beeldende Kunst Zuidoost	€583.520

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Cevete St	€5.000
	CharlieMary	€45.236
	Circusbende St	€5.000
	Cliffordstudio	€57.332
	Coklu A.	€10.000
	Coloured Goodies	€2.000
	Com Vrouwenconentratiekamp RavensBruck	€840
	Concertgemaal	€10.000
	CultuurOndernemen	€1.767.108
	D.O.L.HOUSE BV	€100.000
	Dance Connects St	€5.000
	Danswerkplaats Amsterdam	€50.000
	DE APPEL	€10.000
	De Cultuur Podia St	€10.000
	de Diamantfabriek	€40.000
	De Eilanden Kunststichting	€9.375
	De Gasten St	€17.234
	De Gloed St	€16.600
	De Kijkdoos St	€7.500
	De Kloffie Markt	€15.000
	De Meervaart	€2.789.085
	De Ransdorper Toren St	€3.000
	de Vreemde Beweging St	€7.000
	Derlow J.C.H.	€3.000
	Dialoog in Aktie	€7.000
	Dijk H	€5.000
	Diverse ontvangers via Cultuur + Ondernemen	€54.700
	Diverse ontvangers via St Amsterdams Fonds vd Kunst (AFK)	€33.564.711
	Docking station	€20.000
	Dutch Gospel Arts Institu St	€80.000
	Eigenwijks St	€10.000
	Engelenburg R.J.F.W. van	€5.000
	Esser V.	€1.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Eternity Percussion St	€6.000
	Filmhuis Cavia St	€10.000
	Foam fotografiemuseum	€951.161
	FreeStyle St	€9.000
	FYOUSION	€10.000
	Gasthuis Frascati	€2.096.301
	Ghachodam St	€3.000
	Grafisch Werkcentrum Adam St	€16.438
	Granate St	€11.700
	Gravemaker van der Zee M.	€4.800
	Groepenraad Amsterdamse St	€12.500
	Grothus S.M.	€5.000
	Gruson B.	€450
	Handmade Music St.	€2.502
	Helden St	€22.150
	Hellings J.J.	€16.625
	Helweg K.	€2.800
	Henkel K.	€7.500
	Het Concertgebouw NV	€1.363.293
	Het Grachtenfestival	€43.000
	Het HEM	€100.000
	Het IJzeren Gordijn	€2.489
	Het Ketelhuis St	€5.000
	Het Stenen Hoofd St	€17.850
	Het Vrije Westen	€6.000
	Historisch Centr. Amsterdam N	€20.000
	Huijg N.O.	€4.950
	HUIS DER LETTEREN	€2.667
	HuygensFokker St	€11.000
	ICU St	€40.000
	Imagine Identity Cultur St	€80.000
	Internationaal Theater Amsterdam	€13.849.104
	J.E. Strijland	€10.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Jan Theun van Rees	€5.000
	Jazz en de Walvis St	€6.600
	Jeugd Theater School Zuidoost	€15.000
	Jonge Strijkers Amsterdam St	€14.500
	Kantlijn Amsterdam St	€4.950
	Karhof Y.L.R.	€3.500
	Kempenaerstudio St	€30.000
	Kleine Lettertjes St	€3.080
	KMR van Diepen	€10.000
	Koor Amsterdam Noord EO	€414
	Kunst Cultuur Stadshart St	€53.100
	KunstenDialoog St	€12.000
	Kwaku Summer Festival	€50.000
	L.D. Upson	€20.000
	Lankhoorn S.	€3.950
	Leerkorkest St	€788.680
	M.A.N. Museum Adam Noord St	€22.200
	Molenaar J.G.	€3.600
	Multi Origin Music Activa	€5.000
	Musica Omnia Vincit	€10.000
	Muziek bij de Buren St	€14.500
	Muziekkapellen St	€3.825
	Muziekpakhuis	€5.000
	Muziekschool Amsterdam St	€3.674.663
	Muziekschool Noord	€1.107.810
	Nationale Opera Ballet	€11.824.739
	Ndiaye M.N.	€2.500
	Niessen de Vries VOF	€3.962
	Noest W.	€10.000
	Noorder IJ Kunst St	€5.000
	Oei M.D.P.	€5.000
	Oneiros Ensemble St	€5.000
	Open Ateliers Zuid St	€42.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Openbare Bibliotheek Amsterdam	€20.000
	Operatie Periscoop St	€22.265
	Opfer M.W.	€1.200
	OUTDOOR CINEMA	€40.000
	Paradiso Amsterdam St	€683.771
	Peereboom A.T.C.J.	€3.500
	Perron Oost St	€11.000
	Pianoconcerten St	€13.000
	Pluk de Nacht St	€2.500
	Podium Mozaiek	€797.015
	Polderlicht St	€9.150
	Pons A.S.A.	€2.900
	Provily O.	€4.600
	Raymi Sambo maakt St	€5.000
	Richters A.F.N.	€1.200
	RietveltBoenders Poels N.	€10.000
	Rietwijker	€4.285
	Samenscholers	€5.671
	Sampone Muziekprodukties	€5.000
	Seeyouart St	€5.000
	SoccerRocker St	€10.000
	SOIL St	€2.600
	Soundtrackcities St	€20.000
	South East Dreams St	€25.750
	St Accu	€4.500
	St Amsterdam Gay Pride	€6.000
	St Amsterdams Jeugdtheater Collectief	€8.000
	St Aslan Muziek Centrum	€797.371
	St Beheer Badhuis	€5.000
	St Bijlmer Parktheater	€1.450.603
	St Bimhuis	€1.051.469
	St Centrale Dorpenraad Landelijk Noord	€1.140
	St Cultureel Clubhuis Amstel	€340.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	St De Balie	€699.521
	St De Toneelmakerij	€946.322
	St Expl. Olympisch Stadion Amsterdam	€6.000
	St For The People	€5.000
	St Get Lost	€10.000
	St Heesterveld Creative Community	€47.892
	St Holland Festival	€834.976
	St IJ Producties	€180.000
	St Int Documentary FilmfestivalAmsterdam	€630.882
	St International Choreograph Arts Centre	€693.970
	St Jongerencultuurfonds Amsterdam	€1.369.850
	St Kon Concertgebouworkest	€6.421.363
	St Kunsthalle Amsterdam	€5.000
	St Leegstand Oplossers Amsterdam	€12.100
	St Match Onderwijs en Cultuur Amsterdam	€1.387.149
	St Muziekcentrum Zuidoost	€593.016
	St Muziekgebouw aan t IJ	€2.904.113
	St NDSMwerf	€25.000
	St Nederlands Kamerkoor	€10.000
	St NOWHERE	€10.000
	St Open NDSM	€5.000
	St Open Space Contemporary Art Museum	€80.000
	St Paradox	€12.000
	St PodiumPartners	€160.800
	St SOOZ	€10.000
	St Tugela	€10.000
	St Tulp Festival	€10.000
	St Verhalenfestival Jordaan	€4.025
	St Vreemde Vogels	€3.000
	St Vrienden van WOCB	€3.610
	St Wijkcentrum De Pijp	€4.000
	St WOW Amsterdam	€36.720
	St. Beheer MuziekgebouwBimhuis BAMB	€3.247.045

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Stadsdorp Centrum Oost St	€400
	Standbeeld Mahatma Gandhi St	€3.500
	Stedelijk Museum Amsterdam	€19.009.852
	Stedelijk Museum, cultureel beleggen	€2.310
	Stedelijk Museum, Kunstaankopen	€202.062
	Stg Hist Archief TuindorpOostzaan	€10.623
	Stg Kindermonument Markt voor Joden	€12.000
	Stichting Achter de Berg	€10.000
	Stichting Amsterdam Dog Parade	€10.000
	Stichting Amsterdam Roots	€6.600
	Stichting Amsterdams Andalusisch Orkest	€54.500
	Stichting C.L.O.U.D.	€30.000
	Stichting Capture	€20.000
	STICHTING CREAMCLUB	€4.900
	STICHTING DE GLOED	€8.285
	Stichting DWRS Producties	€12.500
	STICHTING DW-RS PRODUCTIES	€40.000
	STICHTING EIGENWIJKS	€10.000
	STICHTING GRACHTENFESTIVAL	€5.000
	Stichting JAM Culturele Participatie	€2.475
	Stichting Kudde	€15.000
	Stichting Kunst Cultuurhuis Cinetol	€17.919
	STICHTING LEEGSTAND OPLOSSERS AMSTERDAM	€2.141
	STICHTING MARMOUCHA	€30.000
	Stichting Museumwoning Tuindorp Oostzaan	€6.179
	Stichting Noorderpark Trust	€15.000
	Stichting Open Ateliers Jordaan	€4.000
	Stichting Parels voor de Zwijnen	€5.000
	Stichting RIGHTABOUTNOW INC	€10.000
	Stichting Saraswati Art	€4.880
	Stichting Soledad Senlla Art Foundation	€20.000
	Stichting SoWhat	€4.580
	Stichting Unseen	€10.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Stichting Verzamelkunst	€5.000
	STICHTING VREEMDE VOGELS	€6.100
	Stichting Waterland Projecten	€2.940
	Storytelling Centre	€5.000
	Studio Jan van der Ploeg	€5.000
	Studio nd St	€10.000
	StudioMeiboom	€9.000
	Symfonisch Harmonieorkest	€3.085
	Tajes J.C.	€4.400
	Terrasmus	€10.000
	Theater in Huis St	€25.000
	Thijs Expo	€50.000
	Thuismakers Collectief	€4.233
	Tilt St	€9.500
	Tolhuistuin St	€578.308
	Topalovic Henn T.	€4.000
	Tulleners H.	€2.209
	Under the Tracks St	€15.000
	Untold St	€20.000
	VAN EESTERENMUSEUM	€92.150
	VanHarte St	€15.000
	Ver Tweede Nassaustraat te Amsterdam	€11.000
	VoxNL St	€4.382
	Vree D.A. van	€8.500
	Vrienden Der Aziatische Kunst	€19.770
	VrijburchtTheater	€9.000
	Vuurmans T.	€1.000
	W.G.Kunst St	€6.000
	Waterlandse Harmonie	€3.550
	We Are on The Move St	€24.000
	Weide N. van der	€5.000
	Wielenga M.C.D.E.	€35.000
	Windy Miller St	€10.000
	Your Pillars Foundation St	€5.000
	Zaal Vereniging	€15.500
	Zetel St	€4.500
	ZID THEATER	€30.000
	Zwerfkunst St	€7.500
4.1.2	**Amsterdam heeft een gespreid aanbod van broedplaatsen, woon- en werkruimtes voor kunstenaars en creatieve ondernemers en cultuurgebouwen**	
	Broedplaats aan de Zaan St	€460.866
	BV Exploitatie Maatschappij Carre	€335.000
	Danswerkplaats Amsterdam	€55.000
	Internationaal Theater Amsterdam	€83.000
	St Crealisatie	€169.515
	Stichting Hollandse Schouwburg	€63.281
	Stichting ISO Amsterdam	€27.359
	Stichting N8BM Amsterdam	€2.000
	Stichting Urban Resort Lely	€135.749
	Treehouse NDSM	€344.174
4.1.3	**Alle Amsterdammers hebben toegang tot informatie en onafhankelijk nieuws via een netwerk van bibliotheken en de lokale publieke omroep**	
	FunX	€50.000
	Openbare Bibliotheek Amsterdam	€26.765.384
	St Huis de Pinto	€50.800
	St Publieke Omroep Amsterdam	€3.832.886
	Totaal 4.1 Kunst en cultuur	**€165.554.106**
4.2	**Erfgoed**	
4.2.1	**Het Amsterdamse erfgoed heeft en behoudt zijn cultuurhistorische waarde, wordt op passende wijze benut en vertelt het verhaal van de stad**	
	Amsterdam Museum	€12.500
	Blaauw J.	€1.161
	Car B.	€5.000
	De Koning architecten BV	€45.265
	EversPartners Woningbouw & Utiliteitsbouw B.V.	€142.696
	Knook P.G.	€5.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Kroon M.T.M.	€14.124
	Krop E.	€1.491
	Maljers J.F.	€39.992
	Orion, Stichting	€40.000
	SOVOP Progresso	€17.977
	Stadgenoot, Stichting	€10.551
	Stadsgoed	€1.897
	Stebru Bouwgroep BV	€9.919
	Swiebel W.J.W.	€12.255
	Vereniging van Vrienden van Amsterdamse Gevelstenen	€20.000
	Vreugdenhil M.	€1.585
	Vrienden van de westerkerk St	€4.084
	VvE gebouw Oude Hoogstraat te Adam	€5.600
	Woningstichting Eigen Haard	€1.802
	Totaal 4.2 Erfgoed	**€392.899**
	Totaal 4 Kunst, cultuur en erfgoed	**€165.947.005**

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
5	**Onderwijs**	
5.1	**Onderwijs**	
5.1.1	**Kansengelijkheid: Iedere Amsterdammer krijgt de kans om zich, ongeacht zijn of haar achtergrond, via onderwijs, te ontwikkelen tot wie hij of zij kan of wil zijn**	
	in mijn Buurt	€160.000
	AMOS, Stichting	€4.943.983
	ASVO OpvoedingOnderw. Adam Schoolver.	€2.250
	Ayla BV Kinderdagverblijf	€80.355
	Bijzonderwijs St	€1.706.859
	BSO Ons Dorpje Tussenmeer BV	€55.330
	Caleido Kidzz Osdorperban BV	€83.020
	Ceder Groep St	€682.029
	Christelijke schoolver. Amsterdam-Zuid	€9.750
	Clusius College	€48.404
	CompaNanny Nederland BV	€115.545
	Cosmicus Onderwijs St	€138.800
	De Blije Bij Kinderopvang	€31.780
	De Blokkenhut BV	€42.480
	De Geschudde Maat BV	€37.130
	De Kleine Wereld Ceintuurbaan BV	€78.580
	De Kleine Zeester Kinderdagverblijf	€275.530
	De Kleinste Reus Kinderopvang	€70.918
	Evangelische Basisschool De Morgenster	€122.600
	Freekids BV	€67.940
	GPO-WN	€8.219
	Het Pareltje Kindercentrum	€61.260
	Humankind St	€113.950
	IJsterk Kinderopvang BV	€190.228
	IMC Weekendschool	€40.000
	Impuls Kinderopvang BV	€761.730
	Impuls St	€5.374.831
	Innoord	€2.591.585

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Islamitische basisscholen Iqra, Stichting	€160.500
	Junior Services Amsterda Kinderdagbverbl	€26.430
	KDV De Appelboom	€20.107
	KDV JoesboefM. Joesboef	€69.655
	KDV KleintjeZuid Rivierenbuurt BV	€7.500
	KDV Lieve Schoot	€46.860
	Kidtopia VoF	€101.435
	Kidz and Friends Kinderdagverblijf	€98.250
	Kindercentrum Moeders Schoot BV	€104.625
	Kinderdagverblijf Buddies BV	€131.820
	Kinderdagverblijf Fesa	€42.160
	Kinderdagverblijf OASE	€44.057
	Kinderdagverblijf Sam Kids BV	€89.610
	Kinderopvang Greatkidzz BV	€59.700
	Kinderopvang MaiKids Amsterdam BV	€94.615
	Kinderopvang Nietje Pietje	€26.430
	Kinderopvang Stralende Oogjes BV	€37.150
	KinderRijk BV	€75.507
	KSH Kinderdagverblijven	€103.526
	LEV Scholengroep WestNederland LEVWN	€43.120
	Medema B.E.	€22.000
	Mediacollege Amsterdam	€48.404
	Montessori Scholengemeenschap Amsterdam	€222.551
	Moppetoet BV	€93.720
	Onderwijsstichting Esprit	€606.765
	Open Schoolgemeenschap Bijlmer	€616.808
	Openbaar Onderwijs aan de Amstel, Stichting	€969.280
	Openbare Bibliotheek Amsterdam	€391.320
	Partou BV	€1.902.680
	Parvaneh Kinderopvang	€88.835
	PBAZO	€9.000
	Peetersschool Schoolvereniging	€8.400
	POSITIVE SOCIETY	€168.434

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Progress Training en Advi	€48.800
	ROC van Amsterdam	€195.320
	Samen tussen Amstel en IJ	€2.862.710
	Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen	€330.825
	Samsam Kinderdagverblijf	€-
	Scholengemeenschap Reigersbos	€76.478
	Schoolvereniging Willemspark	€9.000
	Sirius, Stichting	€2.458.407
	SmallSteps	€479.135
	SNIS Islamitische Scholen St	€471.550
	SOVOP Progresso	€299.500
	Spelen buitenshuis BV	€7.500
	Spinoza Lyceum Amsterdam	€259.350
	St AKROS Welzijn	€1.103.753
	St Algemene Bijzondere Scholengr Adam	€263.200
	St Brede Scholen AWBR	€2.006.516
	St Buurt talent ontwikkeling	€479.048
	St Combiwel voor Kinderen	€4.509.348
	St de Adamse Montessorischool	€10.650
	St Dynamo Voorscholen	€3.232.295
	St Gilde Amsterdam	€49.940
	St Het Joods Bijzonder Onderwijs	€331.417
	St Hindoe Onderwijs Nederland	€114.900
	St Islamitische School Amsterdam	€701.100
	St Kinderdagverblijf Schreuder	€34.665
	St Leerwerkbedrijf Zuidoost	€10.000
	St Onderwijs Consumenten Organisatie	€462.596
	St Participeren in Nederland	€48.800
	St Schools Cool Amsterdam	€107.528
	St The Bridge Learning Interventions	€320.000
	St Verzeker Je Toekomst Amsterdam ZO	€94.741
	St Vluchtelingenwerk West en M.Ned	€45.384
	St voor Kennis en Sociale Cohesie	€144.588

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	St voor Openluchtscholen voor het Gezond	€18.750
	STG COSMICUS ONDERWIJS	€7.585
	Stg. De Buitenveldertse Montessorischool	€22.650
	Stichting ABC	€156.925
	stichting ASKO	€2.715.625
	Stichting Florente	€20.950
	STICHTING HOGESCHOOL VAN AMSTERDAM	€41.042
	STICHTING ISLAMITISCHE SCHOLEN EL AMAL	€16.140
	Stichting Islamitische Scholen ElAmal	€1.091.725
	Stichting KBA Nieuw West	€1.124.508
	Stichting Kolom voor Speciaal Onderwijs	€390.671
	STICHTING NEDERLANDSE ISLAMITISCHE SCHOLEN	€17.419
	Stichting Nieuwe Vereniging Cornelis Vrijschool	€8.467
	STICHTING PASPOORT NAAR JE TOEKOMSTDROOM	€12.100
	Stichting Progresso	€183.877
	STICHTING VOOR KENNIS EN SOCIALE COHESIE	€34.684
	Stichting Voortgezet Onderwijs Amsterdam	€984.400
	Stichting Weekend Academie	€162.986
	Stichting Westelijke Tuinsteden	€3.575.693
	Sveba BV Kinderdagverblijven	€68.910
	Swazoom	€4.655.637
	t Vogeltje Kinderdagverblijf	€32.525
	TintelTuin BV	€1.009.549
	Unikidz Parkhoek BV	€22.695
	Unikidz Steiger BV	€20.374
	Universiteit van Amsterdam	€100.000
	Ver Scholen der Evangelische Broedergemeente	€188.827
	Vereniging Breed Bestuurlijk Overleg	€230.429
	VOvA	€239.011
	Watergraafsmeer Stichting Kinderopvang	€48.691
	WEEKEND ACADEMIE	€83.694
	Wellantcollege Sloten	€96.324
	YOUNG NIEUW WEST	€9.586
	ZAAM	€702.582
	ZID THEATER	€5.000
	Zomerschool voor doorstromers	€150.000
5.1.2	**Kwaliteit: Ieder kind krijgt goed onderwijs in een kwalitatief goede schoolomgeving**	
	ABSA Scholengroep	€158.000
	Altra St	€138.641
	AMOS, Stichting	€2.398.490
	Amsterdam West Binnen de Ring	€394.498
	ASVO OpvoedingOnderw. Adam Schoolver.	€64.594
	B&A WMO Diensten BV	€67.330
	Basisschool Crescendo	€6.006
	Bijzonderwijs St	€975.191
	Ceder Groep St	€346.405
	Christelijke schoolver. Amsterdam-Zuid	€55.691
	Clusius College	€37.290
	Cornelis Vrijschool	€36.145
	Cosmicus Onderwijs St	€452.045
	De Amsterdamse MAVO	€15.600
	De Amsterdamse MAVOHAVO St	€52.538
	De Amsterdamse Montessorischool	€31.460
	Egeraat D.J.M. van	€5.000
	Eijsden L.G. van	€5.000
	Elissen J.	€5.000
	Evangelische Basisschool De Morgenster	€96.704
	Florente Basisscholen	€6.988
	Geert Groote College Amsterdam	€154.400
	Geert Groote School GGS	€926.365
	GPO-WN	€12.961
	Hatenboer M.	€5.000
	Het Amsterdams Lyceum	€121.356
	HMC mbo vakschool voor hout, meubel en interieur	€304.359
	IJburg College	€1.309.346

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Innoord	€1.835.513
	Islamitische basisscholen Iqra, Stichting	€25.463
	Islamitische Basisschool Elif	€14.560
	Jinc Vereniging	€221.878
	Kansrijk kiezen is kansrijk	€235.371
	Kentalis Onderwijs	€68.827
	KITAB St	€36.418
	Klein Amsterdam	€48.400
	Koninklijke Kentalis	€11.814
	Koninklijke Visio, Expertisecentrum voor	€7.936
	LEV Scholengroep WestNederland LEVWN	€143.781
	Madani N. el	€5.000
	Mediacollege Amsterdam	€549.000
	Montessori Scholengemeenschap Amsterdam	€616.355
	Nieuwe Schoolvereniging	€203.906
	Onderwijsstichting Esprit	€3.844.953
	Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia	€169.982
	Open Schoolgemeenschap Bijlmer	€62.057
	Openbaar Onderwijs aan de Amstel, Stichting	€2.402.236
	Openbare St Scholengemeensch Reigerbos	€42.355
	Organisatie van Skills the Fin	€80.000
	Orion St	€670.212
	Peetersschool Schoolvereniging	€46.757
	Pinas L.L.	€3.998
	ROC TOP	€2.707.528
	ROC van Amsterdam	€3.405.850
	Samen tussen Amstel en IJ	€1.639.040
	Scholengemeenschap Reigersbos	€50.000
	Schoolvereniging Willemspark	€101.697
	Schreuder Instituut	€7.090
	SIO Noord-Holland	€31.841
	Sirius St	€48.000
	Sirius, Stichting	€1.231.373

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	SNIS Islamitische Scholen St	€214.841
	SOVOP Progresso	€1.624.183
	Spinoza Lyceum Amsterdam	€1.432.604
	St Algemene Bijzondere Scholengr Adam	€405.239
	St Brede Scholen AWBR	€1.340.528
	St de Adamse Montessorischool	€80.312
	St De BasculePIschool De Pionier	€363.516
	St Discussieren Kun je Leren	€257.456
	St Het Joods Bijzonder Onderwijs	€84.389
	St Hindoe Onderwijs Nederland	€66.657
	St Islamitische School Amsterdam	€170.148
	St Joodse Kindergemeenschap Cheider	€49.952
	St Kunst en Onderwijs Centrum	€58.154
	St Stadslab	€197.254
	St voor Openluchtscholen voor het Gezond	€105.177
	STG COSMICUS ONDERWIJS	€73.080
	Stg. De Buitenveldertse Montessorischool	€82.749
	stichting ASKO	€2.764.095
	Stichting AXIOS	€75.000
	Stichting DOCK Amstel & Zaan	€22.444
	Stichting ELK	€324.677
	Stichting Experimentele Werkplaats	€31.000
	Stichting Florente	€21.340
	Stichting Geert Groote School	€39.282
	Stichting Hindoe Onderwijs Nederland (Shri Laksmischool)	€45.000
	STICHTING ISLAMITISCHE SCHOLEN EL AMAL	€5.234
	Stichting Islamitische Scholen ElAmal	€232.384
	Stichting Islamitische School Amsterdam	€128.632
	Stichting Jongerenrechtbanken Nederland	€139.800
	Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider	€10.433
	Stichting Joodse Scholengemeenschap J.B.O.	€48.171
	Stichting KBA Nieuw West	€1.285.667
	Stichting Kitab	€30.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Stichting Kolom voor Speciaal Onderwijs	€765.149
	Stichting Kunst en Onderwijs Centrum	€30.000
	Stichting Nieuwe Vereniging Cornelis Vrijschool	€47.393
	Stichting Openluchtscholen voor het Gezonde Kind	€7.875
	Stichting Orion	€129.171
	Stichting Progresso	€120.171
	Stichting Turning Point	€50.000
	Stichting VierTaal	€150.133
	Stichting Voortgezet Onderwijs Amsterdam	€260.951
	Stichting Westelijke Tuinsteden	€1.794.756
	Tobiasschool St	€10.686
	Ver Scholen der Evangelische Broedergemeente	€41.948
	Vereniging Breed Bestuurlijk Overleg	€220.000
	Viertaal St	€565.023
	Vissers J.T.M.	€5.000
	VO Amsterdam Zuid	€510.005
	VOvA	€150.250
	Wachterlied	€22.551
	Wellantcollege Sloten	€80.000
	ZAAM	€2.478.647
5.1.9	**Doeloverstijgende middelen programmaonderdeel 5.1**	
	stichting onderwijs aan zieke kinderen te Amsterdam	€98.000
	Totaal 5.1 Onderwijs	**€112.344.117**
	Totaal 5 Onderwijs	**€112.344.117**

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
6	**Sport**	
6.1	**Sport**	
6.1.1	**We stimuleren sport en bewegen van jeugdige Amsterdammers**	
	Albatros Watersportverening	€793
	Altra St	€50.150
	Amsterdam City Swim St	€50.000
	AmsterdamDuursport St	€27.500
	Amsterdamsche Hockey en Bandy Club	€48.863
	Amsterdamse Straatraces St	€1.500
	Arkin	€12.104
	ASV Fortius	€561
	Atletiekvereniging ATOS	€278.800
	Atletiekvereniging Phanos	€2.000
	AVV SDZ	€34.000
	Cosima Scheuten	€16.409
	De Evenementenmakelaar	€31.860
	De Schinkel Watersportvereniging	€2.879
	De Watergeuzen Watersport	€887
	Doras, Stichting	€75.000
	Dutch Wheelchair Fencing Foundation St	€20.000
	Dynamo Welzijn	€307.526
	EL MAZOUNI COACHING & SPORTBEGELEIDING	€13.237
	Funsport	€5.190
	Indoor Skatepark Amsterdam St	€106.600
	Jaap Eden IJsbaan	€1.835.000
	Jeugdfonds Sport Amsterdam	€2.750.000
	Jeugdtennis A'dam Z.O. St	€680
	Kampong Hockey Sportvereniging	€4.056
	Kano op IJburg	€76.109
	Kanovereniging Viking	€684
	KantaraBrug St	€6.202
	Life Goals Amsterdam St	€30.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Maikel Schats Produkties	€16.620
	MEE Amstel en Zaan St	€199.888
	Nederlandse Basketball Bond	€319.500
	Poseidon RoeiZeilvereniging	€860
	Rayaction	€1.500
	Reade	€91.101
	Roei en Zeilvereniging De Amstel	€72.889
	Rollende Keukens Stichting de	€12.500
	Samen is niet alleen (SINA)	€40.000
	Schaakvereniging de Volewijckers	€1.600
	SCIANDRI Vrijetijdsbestededing	€914.768
	SEZO Maatschappelijke Dienstverlening	€98.337
	Special Needs Judo Foundation Stg	€943
	Spirit St	€20.000
	SPORT OP MAAT	€151.265
	Sportservice Amsterdam St	€3.908.000
	SportsGen	€92.500
	Sportvereniging De Meer	€230.764
	Sportvereniging Westsite	€1.068
	St Combiwel Buurtwerk	€440.163
	St Expl. Olympisch Stadion Amsterdam	€421.160
	St Friendship Sports Centre	€125.000
	St Golden Sports	€20.258
	St Internationale Zwemsport Evenementen	€30.000
	St KZone Sports	€51.410
	St Meer Bewegen v Ouderen Adam	€232.965
	St Prisma	€35.962
	St S&B	€97.121
	St SB	€11.159
	St SoSjaal	€84.940
	St Sportbedrijf AmsterdamCentrum SpAce	€1.747.200
	St Sportevenementen Le Champion	€345.716
	Stg. Vitale Sportvereniging VictoriaBoys	€140.000
	STICHTING AORC LEBO	€12.500
	STICHTING ARA CORA	€7.500
	Stichting Johan Cruyff Foundation	€10.000
	Stichting Karateschool Fightin Nabil	€6.000
	STICHTING NETWERK AMSTERDAMSE HELDEN	€5.000
	Stichting Rugby Promotie Amsterdam	€34.500
	Stichting Sporthal Gaasperdam	€75.000
	Talent In Opleiding BV	€26.836
	Tennisvereniging Tie-Breakers	€48.160
	Terminators Amsterdam Vereniging	€2.500
	TIG BV	€150.000
	TOB afdeling tennis	€54.996
	Topsport Amsterdam St	€991.688
	Turnz Amsterdam Gymnastics	€9.000
	V.R.A.	€270.108
	Voetbalvereniging CTO	€1.296
	WVHEDW	€135.458
	X Unites St	€58.588
	Zwemvereniging De Dolfijn	€6.500
	Totaal 6.1 Sport	**€17.651.373**
	Totaal 6 Sport	**€17.651.373**

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
7	**Werk, participatie en inkomen**	
7.2	**Werk, participatie en inburgering**	
7.2.1	**Amsterdammers die dienstverlening ontvangen van de gemeente doen duurzaam en naar vermogen mee**	
	4 mei Comité Oost	€2.235
	Alle Kleuren St	€1.250
	Allerzielen Alom St	€1.500
	Arkin	€64.424
	B A Civic BV	€249.481
	B&A WMO Diensten BV	€79.708
	BOOST voor vluchtelingen St	€4.900
	Bos J.G.	€430
	Buurtorganisatie St	€2.800
	Cliffordstudio	€23.376
	De Badcuyp	€77.271
	De Dierencapel St	€44.400
	De Palm Kindervereniging	€15.000
	De Staatskrant St	€22.657
	De Waag Speeltuin	€45.800
	Doen Doet St	€6.000
	Dynamo Welzijn	€394.189
	Ergo Control BV	€32.844
	Het Nederlandse Rode Kruis Afd Amsterdam	€7.238
	Het Veem Theater	€15.202
	Kandil N.E.	€750
	KerkBuurtwerk Adam oost Stichting Oecum	€15.000
	Keti Koti Tafel St	€3.025
	Kroon en Amstel	€95.424
	Lotus BV Administratiekantoor	€53.999
	Maria Austria Instituut St	€20.472
	Marionetten Theater	€24.268
	Netwerk Adamse Helden St	€2.000
	Onze Speeltuin St	€42.800
	Openbare Bibliotheek Amsterdam	€45.740
	Oska Noorderspeeltuin	€34.500
	Oska Ons Genoegen	€53.500
	OverNieuw BV	€9.571
	Participatie Betondorp	€1.043
	Perron Oost St	€1.500
	Raad is Daad St	€2.639
	Sambo S.L.	€12.450
	Samen is niet alleen (SINA)	€194.253
	Samen Sterk Vrouwen West St	€4.500
	Samenspraak Gilde Utrecht	€3.200
	Selmani Work Solutions	€18.150
	Sexmatters St	€6.880
	Shine Plus	€18.180
	SOBSt. KOBA	€39.425
	Somvao	€25.457
	Soop	€64.765
	SSCCM	€5.000
	St AKROS Welzijn	€205.500
	St Amsterdam Gay Pride	€10.000
	St Bijlmer Parktheater	€24.028
	St Blik op Talent	€99.521
	St Buurt Werk Plaatsen	€50.376
	St Combiwel Buurtwerk	€74.812
	St Cultureel Clubhuis Amstel	€24.876
	St Dress for Success Amsterdam	€50.000
	St Ghanese Gemeenschap Nederland	€17.395
	St In It	€22.041
	St Leerwerkbedrijf Zuidoost	€51.420
	St PodiumPartners	€49.973
	St Publieke Omroep Amsterdam	€29.519
	St TEAM ED	€11.220
	St Vluchtelingenwerk West en M.Ned	€3.714.587
	St Welzijn Doven in Amsterdam eo	€26.739

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	St Zeeburg Internet Plein	€120.195
	Stg Int Homo-Lesbi Info centrum	€13.012
	Stg Ontmoetingsruimte Ouderen Jordaan	€41.266
	Stichting ABC	€80.920
	Stichting Al Maarif	€1.600
	Stichting Amsterdams Filmhuis	€77.594
	Stichting Buurthuis Archipel	€1.000
	Stichting Cordaan Groep	€4.995
	STICHTING DE BRUG	€25.053
	Stichting DOCK Amsterdam Centrum	€32.079
	STICHTING HOGESCHOOL VAN AMSTERDAM	€30.000
	STICHTING MOEDERNETWERK	€3.426
	Stichting Noorderpark Trust	€30.000
	STICHTING VANHARTE	€30.840
	STICHTING VROUWEN ONTMOETINGSCENTRUM DE HIPPE HEKS	€20.665
	Stok T.J.J.	€800
	StreefkerkHubbeling A.A.	€1.500
	Taalmenu St	€14.605
	Theatercafe Mozaiek BV	€49.401
	Toptaal NT Experts BV	€12.144
	Vereniging Assadaaka	€2.400
	Verzetsmuseum Amsterdam St	€24.690
	Vrijwilligerscentrale Amsterdam St	€22.569
	Vrouwen Vooruit Stiching	€10.461
	W.G.Kunst St	€44.817
	Werk Begeleiding Noord Holland BV	€65.677
	Werken voor elkaar St	€26.400
	Werkgroep Vluchtingen	€3.000
	Wickers Hoeth B.	€300
	Wijkcentrum d Oude Stadt	€44.485
	Zanten R. van	€1.300
	Zwemmaatjes	€3.557
	Totaal 7.2 Werk, participatie en inburgering	**€7.191.952**

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
7.3	**Armoede en schuldhulp**	
7.3.1	**In samenwerking met partners met veel klanten met een laag inkomen signaleren we het ontstaan van schulden in een vroeg stadium en interveniëren hierop**	
	B&A WMO Diensten BV	€451.991
	BA SHV BV	€1.701.518
	BuurtBuik St	€20.000
	Centram, Stichting	€1.606.890
	Combiwel Madi SDV	€3.690.156
	De Buurtcamping Amsterdam St	€7.500
	De Regenboog Groep	€823.953
	Diversiteitsland	€30.555
	Doras, Stichting	€3.295.093
	Dynamo Welzijn	€1.559.567
	Fonds Bijzondere Noden Amsterdam	€550.399
	Humanitas DistrictNoordwest	€60.273
	Jeugdeducatiefonds St	€78.000
	Lachkar Dienstverlening BV	€45.539
	Leergeld Amsterdam St	€100.000
	MaDi Amsterdam Zuidoost	€3.860.846
	MEE Amstel en Zaan St	€167.475
	Participatieraad Amsterdam	€60.000
	PuurZuid Madi	€3.368.349
	Samen is niet alleen (SINA)	€49.000
	SEZO Maatschappelijke Dienstverlening	€4.263.481
	Single Supermom St	€20.000
	SOMOSA	€184.650
	St BBU	€55.000
	St Big Brothers Big sisters of Amsterdam	€20.000
	Vattenfall NV	€202.000
	Voedselbank Steunpunt Amsterdam	€107.365
	Totaal 7.3 Armoede en schuldhulp	**€26.379.599**
	Totaal 7 Werk, participatie en inkomen	**€33.571.551**

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
8	**Volksgezondheid, jeugd en zorg**	
8.1	**Basisvoorzieningen en diversiteit**	
8.1.1	**De zelfredzaamheid van Amsterdammers wordt vergroot en de kansenongelijkheid tussen Amsterdammers wordt kleiner**	
	St Voedselbank Steunpunt Amsterdam	€31.413
8.1.1	**De zelfredzaamheid van Amsterdammers wordt vergroot en de kansenongelijkheid tussen Amsterdammers wordt kleiner**	
	3X3 Unites St	€16.138
	4 & 5 Meicomite	€4.000
	A Hand Home	€3.150
	Abell P.	€2.050
	Addae N.K.O.	€4.566
	Aduna St	€12.325
	Aerden M.P.M.	€4.500
	Afeworki H.	€1.500
	Akhtar S.	€8.040
	Aknarij West Manveltschoo St	€18.129
	Aktie Gezondh Gaasperdam St	€1.300
	Alfarezvan Haperen M.J.	€700
	Alhouda Amsterdam St	€4.700
	Alle Kleuren St	€18.000
	Alzheimer fonds Nederland St	€18.500
	Ammara F.	€4.775
	Amonoo Neizer E.	€5.000
	AMOS, Stichting	€26.000
	AMSTERDAMS BUURVROUWEN CONTACT	€20.217
	Anatolie St	€17.200
	And The People	€9.990
	Andrews J.A.	€10.000
	Angsaw Vereniging	€8.000
	Annas Tuin en Ruigte	€27.500
	Appenheimer A.S.	€355
	Appleton D.	€350
	Argan	€319.888
	Arkin	€143.561
	ASV Bilderdijkpark St	€23.282
	Atelier KK St	€39.080
	Atelier ZwaanGalerie Ei	€3.225
	Ayad Z.	€3.000
	B A Civic BV	€517.482
	B&A WMO Diensten BV	€1.963.816
	B.B.A.M. Duin	€3.000
	B.S.V. Amsterdam Zuid	€135.506
	Baarda E.P.	€2.800
	Baas N.C.	€3.000
	Bakkali F.	€2.000
	Bakker J.	€2.765
	Bashtbavi Y.	€2.159
	Bastiaans Communicatie Advies	€2.800
	BChallenged St	€64.286
	Be Your Future St	€5.000
	Belklus Amstelveen St	€7.500
	Ben David A.	€1.400
	Ben Hammou A.	€2.500
	Benjamins R.	€1.000
	Benschop V.E.T.	€2.250
	Bent G.M. van der	€150
	Bep Bodien Producties St.	€2.500
	Berg J. van den	€405
	Bergtop M.I.Y.	€1.181
	Besemer N.	€2.500
	BesteBuren St	€15.000
	Bewonersbelangenvereniging Kantershof	€5.140
	Bewonerscommissie Tussen de Dijken	€655
	Bewonersvereniging Startblok Elzenhagen	€5.000
	Billie Wonder	€10.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Biz Vereniging De Clercqstraat	€2.250
	Biz Vereniging Maasstraat en omgeving	€6.000
	BIZ Vereniging OudWest	€3.050
	BIZondernemersver AJ Ernststraat eo	€3.000
	BIZvereniging Hoofddorppleinbuurt	€3.000
	BIZVereniging Jan Pieter Heijestraat	€16.122
	Bleeker P.E.	€1.000
	BLIK OP TALENT	€20.817
	Blinker H.R.	€5.000
	BocekciougluNajjar	€3.132
	Boer M.W. de	€2.900
	Boorsma S.J.	€10.000
	BORO ATELIER St	€40.000
	Borsjes M.L.	€900
	Boschman S.U.	€4.650
	Bosnie S.S.R.	€1.570
	Bot N.J.M.	€4.627
	Bouwhuis E.M.W.	€5.500
	Braak M. van den	€276
	BraidsKidss	€2.357
	Bridie E.	€4.971
	Brinkhoff A.W.F.	€2.500
	Brouwer J.A.M.	€1.715
	Bruynder C.M.	€3.158
	Buiksloterkerk	€15.000
	Bundel G.D.	€1.400
	BUREAU YAN	€25.000
	Buren R.B.K.J. van	€5.000
	Burleson J.L	€1.500
	Burnet R.M.	€4.999
	BUSINESS ON STAGE (BOS)	€6.800
	Bussen E.	€2.970
	Buurtcooperatie OHG	€139.200

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Buurtgids St	€41.183
	Buurthuis Het Breed St	€3.340
	Buurthuis Plan C Vereniging	€11.974
	Buurtkrant Zeven	€1.700
	Buurtsoos JavaEiland	€8.600
	Buurtwerkkamer Coöperatie	€248.000
	Carabic St	€22.019
	Cascoland	€25.000
	Cassano A.A.F.	€4.478
	Centram, Stichting	€1.935.654
	CharlesSchungel F.A.	€3.000
	Chin. Oud. Ver. Tung Lok Adam	€16.403
	CiaoBruno	€11.275
	Clientenbelang Amsterdam	€32.000
	Coeverden, VMT van	€12.500
	Collin M.A.	€4.400
	Coloured Circle St	€10.000
	Combiwel Madi SDV	€4.109.841
	Comite Sinterklaasintocht Tuindorp Oost	€2.500
	Connecting Strings St	€8.000
	Coop Huisartsen Amsterdam Groot Zuid	€80.757
	Cousijn S.W.	€3.500
	Cremers E.P.H.	€534
	Cumulus Home BV	€70.000
	Cycle Fun Productions St	€7.000
	Dagbesteding Senioren St	€10.800
	Dance Connects St	€24.770
	Daniels D.S.A.	€5.000
	Dappere Dames St	€14.000
	De Badcuyp	€1.000
	De Banne Hopper St	€16.000
	de Bewaarschool St	€17.500
	De Bloem St	€4.999

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	De Buurtcamping Amsterdam St	€26.000
	De Christengemeenschap	€3.000
	De Gasten St	€25.421
	De Gibraltar St	€10.000
	DE GOUDEN BLOEM	€5.000
	De Gouden Vijver	€3.330
	De Kraanvogel St	€20.000
	De Kroonvaarders	€375
	De Kunstgezellen Genootschap	€3.000
	De Oase van de Oosterpark St	€3.693
	De Piramide Vereniging	€3.360
	De Regenboog Groep	€1.089.467
	De VerbroederIJ St	€20.000
	De Vrijplaatscoach	€5.500
	Diaconie Evangelisch-lutherse Gemeente Amsterdam	€13.725
	Diaconie vd Protestantse Gemeente	€10.063
	Dialoog in Aktie	€2.870
	Dias Pinto H.E.	€4.700
	Dijck D.E. van	€499
	Dijk TjinAsjoe M.E.	€5.000
	Dijkman B.W.	€3.618
	Diversiteitsland	€33.285
	Diversity Talks St	€15.000
	Djaoen L.A.	€1.260
	Do Yourself St	€5.000
	Doen Doet St	€46.923
	Doras, Stichting	€3.809.515
	Driesen Schouten T.D.	€250
	Duijn M.O. van	€1.750
	Dunnewind I.E.	€3.313
	Dusseldorp F.B.M. van	€8.000
	Dwars door Oost St	€19.975
	Dynamo Welzijn	€8.874.736

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	E.H.B.O. Zuid	€500
	Egberts M.	€5.000
	Ehrich J.	€25.000
	Eigen Krachtvoer St	€4.000
	El Fanaar St	€7.954
	EL MAZOUNI COACHING & SPORTBEGELEIDING	€40.000
	Elance St	€206.204
	Elythé bij Petra St	€6.480
	Emanuel S.C.	€4.910
	Engler K.B.	€2.910
	Ergo Control BV	€30.793
	Eshuis S.M.J.	€2.250
	F Essahsah	€10.000
	Fawaka Onderwijs St	€25.000
	Felicitatieproject	€10.794
	Flens J.	€1.040
	Flevohuis	€69.992
	Fluent Healthcare BV	€2.100
	Fonds Bijzondere Noden Amsterdam	€41.883
	Fysiotherapie Galileï	€3.270
	Geefjekindeenvoorsprong St	€5.000
	Gemerts R.H.	€1.500
	GildeLab St	€35.760
	GiskesAmmerlaan C.C.M.	€750
	Granate St	€701
	Grandia C.	€2.509
	Groen A.L.M.	€1.143
	Groen M.	€3.359
	GrolAtsma T. van	€2.280
	Grool A.P.	€3.250
	Groote M.V. de	€3.000
	GrootHelleman M.C. de	€5.500
	Haagsma L.	€800

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Haagsma T.F.	€13.538
	HalterenWeyand E.K.J.	€1.190
	Hand in Hand	€31.880
	Hansen E.V.	€30.000
	Haring D.E.	€1.674
	Harlaar J.W.	€3.000
	Heerink P.A.	€3.000
	Heide L.L.H.F.S.	€1.094
	Heide W.M. van der	€3.385
	Heijnen V.J.	€1.500
	Hemelsbreed Amsterdam St	€5.000
	Hendriksma S.	€5.345
	Het Diereneiland St	€20.000
	Het Gespuis	€51.400
	Het Groeiend Monument Stichting Beheer	€3.000
	Het Nederlandse Rode Kruis Afd Amsterdam	€39.933
	Hill M.J.	€3.745
	Hoebe N.L.J.	€2.750
	Hoekstra R.D.G.	€470
	Hogeschool van Amsterdam	€90.620
	Holi Divali Amsterdam St	€4.970
	Holk L.A.N. van	€25.000
	Hoog D.A. de	€2.700
	Hooghart D.R.	€3.900
	Hoop Voor Noord	€24.236
	Horninge F.M.	€12.900
	Huisman A.B.	€2.466
	Huisstede C.R.P. van	€10.912
	Hulpdienst Buitenveldert Stichting Algem	€110.000
	HUMANITAS	€33.516
	Humanitas DistrictNoordwest	€261.771
	HVO Querido	€1.980
	I AmJong St	€3.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Ibno Khaldoun St	€11.300
	IFTIN	€10.470
	IJopener St	€14.000
	IMC Weekendschool	€8.800
	In Society St	€215.428
	Ismail R.	€1.445
	J e Nanga Niguele	€4.500
	Jacob Maris Speeltuinvereniging	€2.325
	JacobsDijkstra D.M.	€1.500
	JagerAlderding M.C. de	€3.600
	Jalti S. el	€5.875
	Jansen M.	€5.600
	Jardine R.M.	€2.505
	Jenissi de Lange	€2.156
	Jitbahadoer J.M.	€1.264
	Jong A.M.A. de	€961
	Jonge Strijkers Amsterdam St	€3.000
	Jordan Y.F.	€4.575
	KacemLaazane M.	€2.777
	Kalksma Wouters H.C.L.	€2.029
	Kalsbeek G.	€2.400
	Kanker Lotgenotengroep Amsterdam Zuid St	€6.740
	KantaraBrug St	€51.400
	Kantlijn Amsterdam St	€3.000
	Karim Adduchi	€4.947
	Karman L.	€1.305
	Kartoredjo M.S.	€2.701
	KBO AFDELING ST. PAULUS	€2.000
	Kelting M.	€2.725
	Kerk Buurt AmsterdamNoord	€33.249
	Kerkhof H.J.H.M. van de	€135
	Ketels I.R.	€1.690
	Keuken R.H.	€2.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Kilgore V.	€1.650
	Kinder en Jongerenrechtswinkel Stg	€39.064
	Klamer L.J.	€300
	Knol L.H.	€3.910
	Koenders G.E.	€5.000
	Koepelvereniging GWL Terrein	€7.500
	Koney G.A.	€4.150
	Konijn S.J.	€2.850
	Koolwijk M.E.M. van de	€800
	Koster A.G.	€2.333
	Koulali M. el	€3.450
	Krauth P.J.P.	€850
	Kringwijs St	€1.250
	Kroonenberg Groep BV	€30.000
	Kruit J.B.	€217
	KunstenDialoog St	€2.000
	Landzaat R.	€7.442
	Lanoy J.Z. de	€4.595
	Leefup	€27.178
	Leeuwen B.E. van	€2.152
	Leeuwen R. van	€1.275
	Legger J.A.	€1.360
	Lemmens B.	€1.800
	Leonardo da Vinci school	€4.000
	Leussink G.	€2.987
	Lieveld E.R.	€988
	Lieverdink G.	€24.550
	Lokaal Sociaal St	€33.675
	Loon P.H.F van	€1.750
	Louwers J.M.A.	€2.500
	Ludo Cultureel Centrum St	€4.272
	M.A. Peltenburg	€1.954
	Maaren P. van	€400

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Malak St	€4.250
	Malonie U.S.	€2.217
	Mama Vita St	€3.800
	Maples L.Witmondt A.L.	€2.500
	Marokkaanse Ver Fath	€7.710
	Marsman J.M.	€3.000
	Matthaus Amsterdam St	€4.500
	Mazeland G.R.J.	€1.807
	Medema B.E.	€35.800
	Mednikova E.	€5.000
	MEE Amstel en Zaan St	€5.714.537
	Meijers M.J.	€1.725
	MerodeSchotten S. van	€750
	Metafoor	€17.888
	Mettendaf M.I.	€2.000
	Millanguage	€5.000
	MOC Marokkaans Ouderen Centrum	€4.950
	Moesker A.G.E.	€3.000
	Mohammad A.	€4.896
	Mora Garcia M. A.	€654
	Multicultureel Centrum de St	€106.955
	Multiculturele Samenleving TOZ Werkgroep	€1.940
	Museum Het Schip	€6.625
	Muziekschool Noord	€6.500
	Muzieksleutel St	€5.000
	Muziekstraat St	€11.800
	N. Bos-Rivera	€594
	Naaijkens M.M.	€2.017
	Naast St	€88.417
	NAMIO	€10.000
	Nanga Nguele J.E.	€16.550
	Nasr M.M.A.	€2.500
	Nationale Vereniging De Zonnebloem	€1.650

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Nazier R.M.	€4.170
	NEDERLANDS INSTITUUT VOOR VOLKSONTWIKKELING EN NATUURVRIENDENWERK	€8.035
	Nederlanse Verereniging van Autisme	€9.765
	New Challenge St	€4.870
	Nie J.A. van	€1.030
	Nie J.M. van	€402
	NISA FOR NISA	€137.892
	Nissink R.H.C.	€770
	nl St	€2.500
	NOORDA EN CO	€77.760
	Nuijens N.M.	€5.500
	Oliander S.P.	€5.000
	Olympia Circus St	€21.988
	On Backstage St	€10.000
	Onbeperkt Oost Vereniging	€7.590
	Onbeperkt Zuid St	€6.500
	Ondernemersvereniging ten Katemarkt	€5.682
	OntmoetingsCentrum Dagbesteding Amira	€27.075
	Oost in Bloei St	€10.000
	Open Ateliers Zuid St	€30.000
	Openbare Bibliotheek Amsterdam	€18.672
	Operatie Periscoop St	€105.235
	Opnieuw St	€3.900
	Oranje Driemond Vereniging	€4.900
	Ormskerk M.G.	€1.027
	Oska Bloemenkwartier Speeltuinvereniging	€66.137
	Oudejans C.	€4.225
	Ouderen Advies Raad Vereniging	€10.026
	Ouderenadviesraad	€15.007
	Ouwerkerk L.J.	€3.000
	P.E.J.M. de KlerTurk	€4.000
	Paard van Noord Vereniging	€1.260
	Paasheuvelgroep St	€12.850

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Paesch J.	€4.304
	Palais de leau BV	€28.000
	Pangea Adviesbureau	€19.020
	Panhorst F.	€2.405
	Panka J.R.	€2.422
	Parlarie St	€9.780
	Participatie Betondorp	€1.696
	Pasensie St	€9.630
	Paul Fennis Fotografie	€1.494
	PBAZO	€2.574.383
	PekOBello St	€27.854
	Pentecost Social Services St	€3.340
	Perron Oost St	€4.500
	Petersen A.	€3.000
	Phisage Beauty Wellness	€3.115
	Pinas L.	€4.935
	Plantenga B.R.	€2.894
	Platform Gehandicapten Zuidoost Stg	€4.746
	PLYGRND.CITY	€5.000
	Pooran D, R.S. Pooran	€600
	Poort B.A.	€2.242
	POSITIVE SOCIETY	€79.200
	ProductieLab St	€19.789
	Project Paspoort St	€14.000
	Pure Baby Foods BV	€10.000
	PuurZuid Madi	€2.372.001
	Raad is Daad St	€9.995
	Ramphal A.S.	€1.850
	Rechtswinkel Bijlmermeer St	€3.042
	Ree S.E. van de	€3.000
	Reinke A.	€1.600
	Reiziger R.B.J.	€3.175
	Remak M.D.	€4.187

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Repaircafé De Meevaart St	€1.660
	Reussink A.	€1.879
	Rietberg C.D.	€2.830
	Rietwijker	€26.260
	Rijnders M.E.B.	€1.285
	Roberts L.B.	€2.000
	Roekevisch G.	€5.000
	ROYAL DAUGHTERS INTERNATIONAL	€4.200
	Roze Amsterdam Zuidoost	€3.700
	Roze in Verzet St	€5.000
	Ruijter I.B.J. de	€223
	Ruiter M. de	€3.000
	S.B.V. Nieuwendam	€750
	SAAAM	€50.000
	Sadhna St	€1.500
	Saeid H. Al	€1.200
	Sagènn Reintegratie BV	€122.000
	Salon St	€15.000
	Sambo S.L.	€5.000
	Samen is niet alleen (SINA)	€174.170
	Samen Sterk Vrouwen West St	€25.500
	Samen tussen Amstel en IJ	€98.800
	Samenscholers	€8.007
	Samenwonen Samenleven St	€48.036
	San A Jong M.L.	€1.745
	Santjes B.M.	€4.986
	Schaakschool Ind. Buurt St	€36.000
	Scheltema A.M.	€4.500
	Schuitemaker G.	€2.933
	Schulze J.M.	€2.230
	Schuster F.J.	€2.950
	SchuuringHartman M.	€4.500
	SCIANDRI Vrijetijdsbestededing	€41.638

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Scouting Amsterdam St	€72.326
	Scouting Holendrecht St	€10.231
	Seeyouart St	€2.500
	Sefa G.	€4.003
	Sendar R.F.	€1.896
	Senioren Computer Club Zuidoost	€3.500
	Sexmatters St	€9.990
	SEZO Maatschappelijke Dienstverlening	€3.510.903
	Shine Plus	€18.540
	Shine Social	€25.000
	Simons R.	€3.500
	Sinester M.L.	€600
	Single Supermom St	€30.000
	Sint Stephanus RK Bejaardensocieteit	€5.000
	Sluijer A.	€950
	Socialtech St	€13.573
	Societeit St	€3.455
	Societeit de goede herder	€1.750
	Sonnebon	€35.000
	Souidi H.	€500
	Soumayas coaching	€30.000
	Spanning A.C.	€2.080
	St Afasietherapie Amsterdam	€26.600
	St AKROS Welzijn	€324.248
	St Amorion	€15.000
	St Amsterdams Jeugdtheater Collectief	€4.000
	St Belangenbeh Amsterdamse DakThuisloze	€378.600
	St Bewonersplatform Oud West	€6.500
	St Big Brothers Big sisters of Amsterdam	€2.900
	St Blauwe Zand	€31.920
	St Blik op Talent	€322.021
	St Brede Scholen AWBR	€198.711
	St Buurt Werk Plaatsen	€233.212

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	St Buurtgezinnen.nl	€5.762
	St Buurtgroep Ontm ouderen JordaanZuid	€5.000
	St Buurthulp Oost	€30.000
	St Buurtkamer Kadoelen	€32.134
	St Centrale Dorpenraad Landelijk Noord	€3.457
	St Combiwel Buurtwerk	€10.003.325
	St Combiwel voor Kinderen	€91.275
	St Corantijnstraat	€13.144
	St Cultureel Clubhuis Amstel	€15.000
	St Danspaleis	€42.006
	St De Boshalte	€29.840
	St De Florakokjes minima kidsclub	€26.645
	St De HH, Hebben en Houwen	€21.896
	St De Kids van Amsterdam Oost	€93.154
	St e Kans.nl	€16.160
	St GGZ inGeest Overschiestraat	€242.476
	St Ghanese Gemeenschap Nederland	€40.685
	St Gilde Amsterdam	€138.600
	St Going Social	€85.000
	St Golden Sports	€5.700
	St Grubbehoeve	€4.495
	St Hart voor de Natuur	€27.400
	St Het Middelpunt Tuindorp Oostzaan	€44.715
	St In It	€33.990
	St Instituut voor Multiculturele Dienstv	€73.804
	St Islamitische School Amsterdam	€16.000
	St Kerk Buurt Westerpark, MagdalenaNa	€35.210
	St Koryo	€2.394
	St Leerwerkbedrijf Zuidoost	€4.762
	St LosLatinos Americanos i. yo	€15.725
	St MaDi Amsterdam Zuidoost	€2.113.360
	St Mantelzorg en Dementie	€9.955
	St Meer Bewegen v Ouderen Adam	€268.932

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	St Meevaart	€556.047
	St Moving Arts Projects	€10.000
	St Mr Howard en Mw Rosa Kindercafe	€16.000
	St Multicultureel Centrum Ala Kondre	€79.340
	St Natuurtuin Slatuinen	€13.350
	St Nederland Cares	€68.500
	St NehobAmsterdam	€3.255
	St NOWHERE	€60.000
	St Odensehuis	€52.575
	St Participeren in Nederland	€4.740
	St Prachtvrouw	€22.540
	St Present Amsterdam	€55.000
	St Primair Onderwijs Zuidoost	€1.153.213
	St Profor Amsterdam	€30.850
	St Schools Cool Amsterdam	€193.393
	St Serve the City	€96.368
	St Sociaal Cement	€32.275
	St SOOZ	€451.646
	St SoSjaal	€90.816
	St Spin	€1.523.314
	St Studenten v. Samenleving	€17.645
	St TEAM ED	€233.245
	St Treasures International Ministries	€4.980
	St Upcycle Connection	€54.000
	St Vakantiedagkamp Agnes Amsterdam	€100.963
	St Verzeker Je Toekomst Amsterdam ZO	€219.688
	St Vluchtelingenwerk West en M.Ned	€25.000
	St Voedselbank Steunpunt Amsterdam	€326.776
	St voor Kennis en Sociale Cohesie	€339.015
	St Vreedzaam	€50.000
	St Vrienden van WOCB	€74.360
	St Vrijwilligers Kuria	€183.530
	St Welzijn Doven in Amsterdam eo	€184.869

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	St Wijkcentrum De Pijp	€178.961
	St Wijsneus	€682.594
	St WOOR	€335.540
	St WOW Amsterdam	€2.000
	St Zeeburg Internet Plein	€26.826
	St. Vrienden Ingeborg Douwes Centrum	€44.100
	St. Vrijwilligers Academie Amsterdam	€231.072
	Stadsdorp Westerpark	€3.500
	Stedelijke Wmo Adviesraad Amsterdam	€29.000
	Steen J.S.P. van der	€3.046
	Stenis W. van	€2.350
	Sterk H.	€5.350
	Stg Dorpsraad Driemond eo	€68.732
	Stg Kunsttraj KattenslootWesterkanaal	€700
	Stg Women Motivating Integration	€10.380
	Stichting 4/5 mei Comité Amsterdam Zuidoost	€14.498
	Stichting Aimiro Mediahuis	€2.500
	STICHTING AJUAU & ETTA GYM	€45.300
	Stichting Al Maarif	€4.705
	STICHTING ARA CORA	€323.376
	STICHTING ARGAN	€79.425
	stichting ASKO	€177.090
	Stichting ATA	€755.391
	Stichting Avond4daagse Westerpark	€2.750
	STICHTING BROOD & SPELEN	€78.350
	Stichting Burennetwerk	€119.098
	Stichting Buurtboerderij Ons Genoegen	€13.500
	Stichting Buurthuis Archipel	€106.912
	Stichting Cordaan Groep	€1.408.042
	Stichting de Blokhut	€5.000
	Stichting de Start	€6.970
	Stichting DOCK Amstel & Zaan	€7.123.130
	Stichting DOCK Amsterdam Centrum	€1.337.803

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	STICHTING DOEN DOET	€32.092
	STICHTING EIGENWIJKS	€2.943.383
	STICHTING ELANCE	€30.000
	STICHTING ENERGIEKE SENIOREN AMSTERDAM NIEUW WEST (ESAN)	€30.818
	Stichting Evean Zorg	€4.875
	STICHTING GEEN PUNT	€15.500
	Stichting Ghana Agoro MMA	€20.000
	Stichting het Anker	€60.372
	Stichting Het Baken	€10.000
	STICHTING HOME EMPOWERMENT	€75.558
	Stichting Hotmamahot	€10.000
	STICHTING IMPULS	€178.426
	Stichting Islamitische Scholen ElAmal	€30.735
	Stichting JAM Culturele Participatie	€36.004
	STICHTING JONGEREN DIE HET KUNNEN	€19.976
	Stichting Joods Maatschappelijk Werk	€490.755
	Stichting KansenNet	€2.500
	Stichting KBA Nieuw West	€28.689
	Stichting Leefkringen Nieuwendammerham	€967.000
	STICHTING MARHABA	€1.900
	STICHTING MAROKKAANSE OUDEREN SALON	€23.105
	Stichting Noorderpark Trust	€30.000
	Stichting Nusantara	€8.112
	Stichting PanAfrican Media Developmen	€5.000
	Stichting Parels voor de Zwijnen	€3.375
	STICHTING PHILADELPHIA ZORG	€14.320
	STICHTING PRESENT AMSTERDAM	€5.000
	Stichting Prisma	€592.917
	Stichting RTV RAZO	€25.000
	STICHTING SAMENWONEN-SAMENLEVEN	€497.474
	STICHTING STUDENTEN VOOR SAMENLEVING	€92.256
	Stichting Tante Gerritje	€20.000
	Stichting Tema Citizens Club	€4.100

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Stichting The Beach	€5.000
	Stichting TISCC	€4.026
	STICHTING TOEKOMST VOOR DE BUURTJEUGD	€10.000
	STICHTING UNIE VAN VRIJWILLIGERS	€50.148
	STICHTING VANHARTE	€9.800
	STICHTING VOOR KENNIS EN SOCIALE COHESIE	€65.900
	STICHTING VROUWEN ONTMOETINGSCENTRUM DE HIPPE HEKS	€97.461
	Stichting Weekend Academie	€40.000
	Stichting Werkwijs	€1.210
	Stichting Westelijke Tuinsteden	€8.500
	Stichting WNKL Ver.Fijn Zonneplein	€3.800
	Stichting World Opera Lab	€25.000
	STICHTING YMERE	€10.000
	STICHTING YOUNG DESIGNERS	€6.500
	STICHTING ZINAPLATFORM	€92.110
	Stradmeijer, Sante W.T. J.G.	€4.386
	Stravers P.J.M.	€2.540
	STREETCORNERWORK	€459.200
	Studio nd St	€42.000
	StudioMeiboom	€9.000
	Sturm L.A.	€2.990
	Surinamers Antillianen St	€10.608
	Swazoom	€1.492.007
	Talent In Opleiding BV	€11.091
	Tamara Janmaat	€20.473
	Teeseling A. van	€2.360
	Tekni N.	€1.056
	Tessa Hendriks	€4.840
	The Mall Amsterdam St	€601.890
	Thespis productions	€12.705
	Theuvenet D.L.A.	€10.000
	Thomas K.G.	€3.021
	Thomas van Aquino Ouderensocieteit	€1.835

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Thuismakers Collectief	€4.233
	Thuiszorg Amstelring Groep BV	€52.830
	Tiebosch J.M.C.	€5.000
	Topalovic Henn T.	€4.000
	Track the Talent St	€31.171
	Trustfull H.M.	€2.600
	Unie van Vrijwilligers St	€2.394
	Vaders Indische Buurt Vereniging	€3.210
	Valster J.	€10.000
	van der Pek Buurtvereniging	€26.000
	VanHarte St	€115.519
	Veen H.F.J. van	€2.800
	Veerkamp R.F.M.	€2.622
	Veni Cultura St	€15.195
	Venzo St	€313.572
	Ver. Vrienden Van Het Park Van Darwin	€7.200
	Vereniging Assadaaka	€20.000
	Vereniging Clientenbelang Amsterdam	€2.175.175
	Vereniging De Buiktuin	€25.000
	Vereniging de Modestraat	€6.470
	Vereniging Life Style	€7.770
	Vereniging Ouderenadviesraad AdamZuid	€6.000
	Vereniging Stadsdorp Olympia	€2.000
	Vliegverkeer Bijlmenmeer Stg Werkgrp	€4.800
	Voice of Freedom St	€4.559
	Volbeda B.Y.	€1.700
	Volksbond Streetcornerwerk, Stichting	€1.135.118
	Vrijwilligerscentrale Amsterdam St	€969.849
	Vrouwen voor Vrouwen Oost St	€6.840
	Vrouwen Vooruit Stiching	€96.422
	Vrouwenruimte De Kat	€17.991
	Vyent H.S.	€4.540
	W.G.Kunst St	€10.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Wa Lai	€6.500
	Wal A.S. van der	€1.250
	Warm Welkom St	€51.027
	WassinkSepers A.J.	€1.625
	WEEKEND ACADEMIE	€126.733
	Wefers Bettink R.J.	€2.900
	Wegen T.J. van	€850
	Wereldse Wijk St	€5.000
	Werkgroep Vogelbuurt IJplein	€6.300
	Westergasfabriek Management BV	€19.469
	Wijdenbosch F.	€6.500
	Wijk OntmoetingsCentrum Buitenveldert	€512.788
	Wijkcentrum d Oude Stadt	€4.830
	Wijkopbouworgaan Watergraafsmeer St	€5.000
	Wijnbergde Graaf F.	€1.600
	Wijs M.E. de	€1.769
	Wikistad St	€27.510
	Williams L.A.M.	€4.053
	Witczak R.M.	€2.718
	Woerdt D. van der	€2.600
	Wolters M.C.	€1.600
	Woman of Purpose St	€2.485
	Woude F. van der	€1.050
	Your Goals	€31.275
	Youth on the Move St	€40.000
	Ypsilon	€15.000
	Zaalvoetb.ver. MGT Jongeren	€22.110
	ZAAM	€40.366
	Zee B. van der	€1.250
	Zeeburg Zingt St	€2.160
	ZID THEATER	€45.000
	Zorgoppas St	€109.260
	Zuideramstel in beweging St	€10.595
	Zuidoost Vooruit ZOVO	€3.015
	Zuijdgeest N.	€1.400
8.1.2	**Alle Amsterdammers hebben gelijke kans op gezondheid ongeacht hun sociaal economische status of achtergrond**	
	AMSTA St	€49.995
	B A Civic BV	€87.154
	B-CHALLENGED	€12.663
	BOB	€6.400
	Centram, Stichting	€58.634
	Dappere Dames St	€390
	De Bloem St	€14.000
	Diaconie vd Protestantse Gemeente	€3.000
	DiëtistenPraktijk Trutchka	€4.750
	Dream Support	€17.244
	Dynamo Welzijn	€224.128
	Humanitas DistrictNoordwest	€25.000
	K Bahara	€15.960
	Lokaal Sociaal St	€5.000
	Mannuss B.K.	€2.760
	MEE Amstel en Zaan St	€20.956
	Mohammad A.	€4.990
	Pamma P.K.	€3.000
	PuurZuid Madi	€3.861
	Samen is niet alleen (SINA)	€15.000
	SCIANDRI Vrijetijdsbestededing	€194.772
	SEZO Maatschappelijke Dienstverlening	€376.682
	Sinester M.L.	€3.500
	Soumayas coaching	€23.800
	St Combiwel Buurtwerk	€97.096
	St Odensehuis	€35.580
	St Participeren in Nederland	€4.905
	St United	€13.940
	St Vrijwilligers Kuria	€24.572
	St Zonnehuisgroep Amstelland	€13.450

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Stg Women Motivating Integration	€21.023
	STICHTING ARA CORA	€15.108
	Stichting Burennetwerk	€10.280
	Stichting Cordaan Groep	€129.330
	Stichting DOCK Amstel & Zaan	€16.914
	Stichting DOCK Amsterdam Centrum	€45.000
	STICHTING EIGENWIJKS	€59.440
	Stichting Ghana Agoro MMA	€4.410
	STOP Foundation St	€19.948
	TURKS-NEDERLANDSE VRIENDSCHAPSSTICHTING KUMBET	€14.610
	VAN LOKVEN PROJECTEN B.V.	€4.800
	Vereniging Assadaaka	€15.000
	Vereniging Life Style	€3.000
	Volksbond Streetcornerwerk, Stichting	€26.700
	Wenselaar E.G.	€5.000
	Zwemmaatjes	€8.000
8.1.3	**Amsterdam is een inclusieve verbonden stad**	
	4 en 5 mei Amstelveld comite	€1.250
	Abdalla A.	€1.330
	Aknarij St	€8.925
	Allerzielen Alom St	€5.000
	Amsterdam Museum	€8.630
	Amsterdammer van het jaar St	€39.000
	Amsterdamse Straatraces St	€5.000
	Antman T.	€450
	ATKB Vereniging	€12.965
	B A Civic BV	€186.197
	Baars H.T.	€2.900
	Bangsa Jawa Sur Ing	€30.425
	Bengtsson C.E.	€1.860
	Benjamins R.	€1.000
	Between the lines St.	€1.500
	Boelaars M.S.T.	€500

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Burenhulp Oost St	€4.250
	Buurtcooperatie OHG	€22.000
	Buurtgids St	€10.000
	Carmiggelt K.	€350
	Casa Migrante	€20.000
	Chinese Vrouwenvereniging HoYin	€2.500
	COC Amsterdam en Omstreken	€29.146
	Cornelissen H.	€500
	Daniels M.M.	€752
	De Badcuyp	€1.000
	De Bovengrondse St	€10.500
	De Regenboog Groep	€292.016
	Demokr. Volk Ver. Adam	€4.650
	Dialoog in Aktie	€23.600
	Doorduijn A.	€500
	Dynamo Welzijn	€320.411
	Educatie Studio St	€23.560
	Elshof E.G.M.	€500
	Eritrea ADE	€12.960
	Eritrese Vereniging Adam	€9.679
	Ermers JHWP	€230
	GGZBrandaris	€10.000
	Ghazi R.R.	€4.850
	H Schoolmeesters	€8.400
	Heijthuyzen M.M.M.	€4.028
	Htib Amsterdam	€10.698
	Humanitas DistrictNoordwest	€142.340
	Hurk G.M.A. van den	€1.500
	IFTIN	€10.000
	Imperator D.H.	€4.800
	Janssen Constructions	€500
	Julius Leeft St	€5.000
	Keti Koti Tafel St	€12.479

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Klinkenberg T. van den	€750
	Kumbet	€5.000
	Kwaku Summer Festival	€12.351
	KwyassEvents	€8.500
	Langer P.	€500
	Liberaal Joodse Gemeente Amsterdam	€34.290
	Lieveld E.R.	€8.100
	Loos P.J.M.	€975
	Maruf St	€12.975
	Matteman Y.	€1.000
	Medema B.E.	€10.000
	Meijeren E.G.Y. van	€900
	Molenaar J.G.	€1.000
	Morrey C.L.	€750
	Muiser Media Producties	€500
	Museum Van Loon	€62.000
	MVVN	€4.840
	Nanga Nguele J.E.	€4.000
	Nederland Wordt Beter St	€8.500
	Odjo R.	€8.750
	Ogen Open St	€15.000
	Ondernemersvereniging Reguliersdwarsst	€5.000
	Oosten S.B. van	€5.000
	Opo Kondreman Vereniging	€5.000
	Pan H.H.	€2.000
	POSITIVE SOCIETY	€31.700
	Prisma groep St	€9.780
	Radio Mighty Botai St	€6.350
	Raymi Sambo maakt St	€3.500
	Rodenburg F.C.	€400
	Rombouts P.M.	€500
	Rooij de E	€500
	Rose St	€37.500
	Roubos L.	€500

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	SAAAM	€18.362
	SADOR St	€2.160
	Salon St	€10.000
	Scholte T.I.	€500
	Schreefel N.	€500
	Schroder P.G.H.	€4.790
	Sexmatters St	€10.000
	SEZO Maatschappelijke Dienstverlening	€7.071
	Single Supermom St	€20.000
	Souren I.J.J.A.	€500
	Speeltuinvereniging UJ Klaren	€500
	St Amsterdam Gay Pride	€39.875
	St Bijlmer Parktheater	€10.000
	St Buurtgroep Ontm ouderen JordaanZuid	€750
	St Combiwel Buurtwerk	€41.029
	St De Balie	€3.650
	St Discussieren Kun je Leren	€53.100
	St Emcemo	€80.600
	St Meevaart	€65.960
	St Meldpunt Discriminatie Regio Adam	€555.000
	St Nederland Cares	€50.000
	St Present Amsterdam	€10.000
	St Pride Photo Award	€36.500
	St Profor Amsterdam	€2.750
	St Somalische Gemeenschap Amsterdam	€4.990
	St SOOZ	€15.700
	St ViiA	€238.000
	St. Amsterdams Centrum juni juli	€4.500
	Stadsdorp Westerdok St	€5.000
	StartersCommunities BV	€30.000
	Stasse Z.	€2.900
	Steverink M.	€1.500
	Stichting Afro-Caribische Levensbeschouwing en Spiritualiteit	€7.500
	Stichting Akasanoma	€15.690

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Stichting Art	€10.000
	Stichting ASKV steunpunt Vluchtelingen	€52.428
	Stichting Burennetwerk	€6.000
	Stichting Buurthuis Archipel	€29.500
	Stichting Capture	€15.000
	Stichting Cinema Asia	€17.400
	Stichting Cordaan Groep	€57.113
	Stichting DOCK Amsterdam Centrum	€1.948.584
	STICHTING DORPSRAAD SLOTEN- OUD OSDORP	€39.198
	Stichting DWRS Producties	€5.000
	STICHTING EIGENWIJKS	€15.210
	Stichting f6	€5.000
	STICHTING FILMTRIPS	€6.000
	STICHTING HOGESCHOOL VAN AMSTERDAM	€15.000
	Stichting Inclusief	€3.050
	Stichting KansenNet	€2.500
	STICHTING KRINGWIJS	€6.080
	Stichting NiNsee	€548.298
	Stichting Nusantara	€8.591
	Stichting Soedania	€9.600
	STICHTING STUDENTEN VOOR SAMENLEVING	€10.500
	Stichting Tema Citizens Club	€3.270
	STICHTING VOOR KENNIS EN SOCIALE COHESIE	€60.833
	Stichting Wadata	€1.910
	Stichting Wijkcentrum Jordaan Gouden R	€48.900
	Storytelling Centre	€7.920
	Studio nd St	€20.000
	Studio Polat St	€19.800
	Sweeb J.C.	€226
	Tan A.N.	€5.000
	Tessa Hendriks	€1.000
	Thuiszorg Amstelring Groep BV	€2.500
	Tjabbes H.W.	€1.000
	TransAmsterdam St	€2.000
	Transgender Netwerk Ned. St.	€18.115
	TransMotion	€10.000
	TRIAS PEDAGOGICA	€15.988
	Tweede Uitleg Ruimte voor Ouderen St	€19.150
	Untold St	€10.000
	URGENT St	€103.150
	Vereniging Assadaaka	€20.000
	Verhorst F.	€500
	Vermeulen S.	€1.000
	Vluchtelingen VrouwenRaad	€18.582
	Voor je Buurt St	€18.150
	Vrijwilligerscentrale Amsterdam St	€58.590
	We The People St.	€7.750
	Weber A.J.M.	€500
	Wickers Hoeth B.	€250
	Wier H.I. van	€500
	Wijkcentrum d Oude Stadt	€129
	Young Amsterdam St	€8.500
	ZAAM	€20.183
	ZAMnet St	€23.000
8.1.9	**Doeloverstijgende middelen programmaonderdeel 8.1**	
	Ahannach A.	€1.600
	Ahmedan El Hassani B.	€600
	Alting J.	€3.443
	Andrews J.A.	€1.080
	Aubri B.C.	€1.500
	AWijdenesSchoumans	€1.000
	Beumer S.M.	€250
	Bewonersvereniging Kollhoff	€1.000
	Bode H.J.	€254
	Bolio Rueda D.D.	€700
	Bos I.	€500
	Bosch F.B.E.	€600
	Brooks V.J.M.	€505

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Brunt L.H.	€1.170
	Burck H.D.M.	€6.517
	Bureau G.O.	€2.287
	Burgering J.E.C.A.	€500
	Burobraak	€4.573
	Buurtgroep Park de Meer	€1.000
	Charry H.C.	€3.205
	De Groene Staart Buurtbeheer	€1.000
	Dwars door Oost St	€4.000
	Dynamo Welzijn	€5.100
	Eetcafe Oceaan	€790
	El Yakoubi N.	€1.250
	Elzer T.	€2.000
	Eva DeCarlo	€2.310
	Falkenreck R.	€400
	Fanidi B.	€5.000
	Geerts A.	€1.200
	Hoodstock St	€2.500
	Hoovenstat T.	€3.050
	JonkerRusschen T.P.	€3.266
	Kimekai Coaching	€2.850
	Kleurrijk Juni St	€1.250
	Koers J.D.	€690
	Koningsmaal St	€1.000
	Kristel W.M.J.	€500
	LeijssenaarBijvoet N.E.J.	€500
	Lieuw Hie P.J.E.	€4.270
	Margarita R.	€2.500
	Martens A.J.T.	€500
	Mehdaoui D.	€4.125
	Micke R.	€1.165
	Nahari M.	€1.700
	Nederland Wordt Beter St	€2.000
	Nederlof E.G.	€1.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Nescio Ensemble St	€350
	Niesten M.M.C.J.	€3.150
	Noordijk A.J.D.	€2.048
	Ommal H.S. el	€1.800
	Oomen G.A.J.M.	€2.800
	Ouderen Advies Raad Vereniging	€2.500
	Ozden I.	€4.704
	Pennekamp R.W.A.	€1.500
	Petiet K.P.W.	€3.800
	S.J. Verheugen	€1.000
	Schoenmaker J.M.	€500
	Scholvinck H.M.	€5.000
	Smits A.J.M.	€221
	Soons L.M.G.	€825
	Speeltuin Mariotteplein Buurtgroep	€1.000
	St Holland Festival	€1.000
	St Moving Arts Projects	€900
	St Upcycle Connection	€4.200
	Sterk M.E.H.	€100
	Stichting Aimiro Mediahuis	€1.000
	Stichting Buurthuis Archipel	€1.050
	Stichting Buurtmuseum Indische Buurt	€1.000
	Stikvoort N.	€1.200
	Tennekes T.	€500
	Van Huis Uit	€750
	Vlijmen J.W.M. van	€1.250
	Voetdijk A.M.H.	€1.500
	Vos E. de	€260
	Vrienden van Frankendael St	€5.000
	Vrienden van St Kraaipan Oss St	€500
	Vries M. de	€250
	vrIJland St	€4.500
	Werf L. van der	€4.500
	Wijbenga J.N.	€1.800

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Wijkopbouworgaan Watergraafsmeer St	€1.000
	Woudenberg L.C.	€2.000
	Totaal 8.1 Basisvoorzieningen en diversiteit	**€101.788.462**
8.3	**Individuele voorzieningen**	
8.3.1	**We bieden opvang en zorg aan vrouwen, mannen en kinderen die betrokken zijn bij huiselijk geweld en kindermishandeling**	
	Centram, Stichting	€115.855
	De Regenboog Groep	€18.926
	Dynamo Welzijn	€68.374
	Halt	€126.981
	Humanitas DistrictNoordwest	€66.923
	HVO Querido	€755.000
	SOMOSA	€20.000
	Spirit St	€280.409
	St Blijf Groep	€254.600
	St FairWork	€64.657
	St Home Empowerment	€3.480
	St Kezban	€98.000
	Stichting Oudezijds 100	€168.019
	Vrijwilligerscentrale Amsterdam St	€58.742
8.3.2	**Amsterdammers krijgen de juiste zorg op de juiste plek ongeacht hun leeftijd**	
	Stappen St	€529.506
	Arkin	€7.426.624
	ASKV	€649.079
	Badhuis en Sauna St	€30.772
	Belangenver. Druggebr. Mdhg	€360.701
	Boost	€70.586
	Bridge to Better	€56.056
	De Daklozenvakbond	€109.955
	De Omslag St	€227.626
	De Regenboog Groep	€5.685.107
	Diepwater Collectief	€20.450
	Goedwerk Foundation	€262.537
	Here to Support	€21.667
	HVO Querido	€18.578.915
	IPC	€52.079
	Kruispost St	€36.294
	Leger des Heils	€11.004.885
	Praat St	€25.000
	Scharlaken Koord St	€230.728
	SDZ	€15.000
	Sharpening Talent	€216.667
	Spirit St	€196.104
	St Belangenbeh Amsterdamse DakThuisloze	€164.327
	St GGZ inGeest Overschiestraat	€419.323
	St Kerk Buurt Westerpark, MagdalenaNa	€35.198
	St Slachtofferhulp Nederland	€216.141
	St Upcycle Connection	€250.600
	STEK	€39.430
	Stichting AGO Zwembad	€150.000
	Stichting De Waterheuvel	€160.393
	Stichting Mainline	€68.345
	Stichting Oudezijds 100	€278.798
	Stichting Zelfhelp Nederland	€10.040
	Stoelenproject St	€215.297
	Timon St	€491.204
	Vluchtelingenwerk	€689.890
	Volksbond Amsterdam St	€609.700
	Volksbond Streetcornerwerk, Stichting	€751.700
	VWN	€64.000
	Worthy Future	€197.897
	Totaal 8.3 Individuele voorzieningen	**€52.718.586**
	Totaal 8 Volksgezondheid, jeugd en zorg	**€154.507.048**

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
9	**Duurzaamheid en ruimtelijke ordening**	
9.3	**Duurzaamheid en milieubeheer**	
9.3.1	**Amsterdam voldoet aan de doelstelling van het Klimaatakkoord Parijs door de stad aardgasvrij te maken voor 2040 en de CO2-uitstoot met 95% te verlagen voor 2050 en is een stad met schone lucht waar afval als grondstof wordt gebruikt**	
	A.B. Meijers Partners BV	€5.000
	A.J. van Deudekom BV	€56.869
	Aad de Wit Verhuizingen	€10.000
	Aannemersbedrijf H.V. van Steenwijk BV	€21.000
	Aannemingsmaatschappij Van Gelder BV	€10.000
	Abdolali Zadeh Sardeha A.	€366
	Acces Taxi	€5.001
	Adam Taxi Company	€5.001
	adem94	€5.001
	Afro Consult	€5.001
	AKS Taxi	€5.001
	Albertz J.M.	€5.001
	Alex	€5.000
	Alex Damen Holding BV	€5.000
	Amanidel	€5.001
	Ambiance Zonwering HekoBecewe Amsterdam	€10.000
	Amlaouk	€5.001
	AMOS, Stichting	€11.495
	Amsterdam Art Hotel BV	€5.000
	Andriesse Montage	€5.000
	Anita Pronk AO	€5.001
	Apollo Verhuizingen BV	€5.000
	Archangel Bouw BV	€21.000
	Arche IT BV	€5.000
	Artimis Taxi	€5.001
	Athlon Car Lease Nederlan	€5.000
	Baas M.J.	€2.267

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Backx C.C.M.	€366
	Balazs A.	€5.366
	Balen S.H.P. van	€366
	Balkir M.	€5.000
	BANERS taxivervoer	€5.001
	Beeker M.S.	€5.687
	Beekhuizen R.E.	€366
	Beemer Glas BV	€5.000
	Ben Ali Taxi	€5.001
	Benz Taxi Service	€5.001
	Bergnet BV	€30.908
	Bie W. de	€366
	Bischoff Van Heemskerck W.F.K.	€5.000
	BIZstichting Knowledge Mile	€15.000
	Bleu Button	€5.001
	BoelenCamphuijsen M.C.Q.	€5.366
	Boer F.A. de	€5.687
	Boer L.D. de	€5.366
	Boer R.W.P.	€366
	Bokkie BV	€5.000
	Bon Lunchlevering BV	€10.000
	Bonnis Taxi	€5.001
	Bonte S.F.	€4.555
	Boomgaardt D.	€366
	Boon F. en Roodenrijs J.	€8.000
	Boorsma R.	€5.687
	Borgers D.E.	€5.687
	Bottel BV	€5.001
	Bouchaouihan M.	€366
	Bouderij Schoonmaak en Bedrijfsdiensten	€5.000
	Bouhuijs H.W.H.	€8.000
	Bouka Koeriersbedrijf	€5.001
	Bouw en Aann.my. Derksen	€5.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Broek T.A.A. van den	€366
	Brons J.T.J.	€5.366
	BROTHERSCAB	€5.001
	Brugman A.J.	€5.000
	Bruijne W.K. de	€5.687
	Bruin D. de	€5.366
	Bruinsma Hydrokultuur BV	€5.000
	Brummel en Beuk Makelaars BV	€5.000
	Buijs J.N.M.	€9.106
	Bureau Spraakwater	€5.000
	Burggraeve O.B.	€366
	Burgmeijer A.F.	€5.000
	By M.T. de	€172
	Carré R.J.F.M.	€4.061
	Ceram VvE	€5.000
	CharlieMary	€35.000
	Chentouf S.	€5.001
	Circe BV	€5.687
	Cleeff S. van	€5.000
	Clusius College Alkmaar	€5.000
	Commodum Ventures BV	€5.000
	Compeer Infra	€15.000
	Conscious Interior BV	€15.000
	Consolidated Nederland BV	€25.000
	Coolblue BV	€5.000
	Cooperatie KasKantine U.A	€15.000
	Cornelissen A.M.	€5.366
	Corner Taxibedrijf	€5.001
	Cul Taxi	€5.001
	Dalen S.F. van	€5.366
	DB vloeren	€15.500
	De Roeden PVBV	€10.000
	de Alliantie vestiging regio Amsterdam	€499.289

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	De Ballonnenwinkel	€5.000
	De groene facility manager	€5.000
	De Hondentante	€5.000
	De informatiemaatschappij	€5.000
	de Onkruidenier St	€15.000
	De Vries Beheer BV	€5.001
	De Zoncorporatie BV	€30.000
	Decent Taxi	€5.001
	DeltaSafe Systemen BV	€5.000
	Demy Taxi	€5.001
	DGN Taxi	€5.001
	Diandela	€5.000
	Dijk F.J.H. van	€366
	Dijk M.J. van	€366
	Dijkkamp S.	€5.366
	Diks Autoverhuur BV	€25.000
	Direct Express BV	€10.000
	Dokota BV	€5.000
	Donker Groep BV	€25.000
	Donkers N.A.	€1.833
	Duijn B. van	€5.687
	Durrani Taxi service	€5.001
	Duwo St	€2.246.388
	E. de Jong	€1.684
	Ecstar	€5.000
	Eduardo Taxi Limo Service	€5.001
	Een Holding BV	€5.000
	Egis Parking Services BV	€10.000
	Eigen Haard woningbouwvereniging	€9.000
	Elderkamp E.	€2.112
	Electricab Almere	€5.001
	Energiecoöperatie Ketelhuis WG U.A.	€159.870
	eOne International BV	€5.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Erik Bannenberg	€5.000
	Erol Topal	€5.001
	Esatoglu M.F.	€3.932
	EU stars	€5.001
	Expat Rentalservices BV	€5.000
	Facilicom Bedrijfsdiensten BV	€5.000
	Fandino Hurtado E.M.	€5.000
	Farhad Taxi Amsterdam	€5.001
	FastNed BV	€10.000
	Fixxi Advies BV	€5.000
	Flyerman BV	€5.000
	Folkers J.C.	€366
	FoodLogica BV	€5.000
	Fortron BV	€10.000
	Fundamental Taxi V.o.f.	€5.001
	Galli A.	€5.000
	Gans.Amsterdam	€5.000
	Garay Taxibedrijf	€5.001
	Garip	€5.001
	Geene W.M. van	€8.597
	Gelissen S.P.	€687
	Gerlofs J.M.	€5.366
	Glandorf T.N.	€5.000
	Glenn Taxiservice	€5.001
	GLOC BV	€5.000
	Goes M.P.M.	€366
	Green Light District St	€527.090
	Green Taxi	€5.001
	Groene Bode St	€10.000
	Groot J. de	€5.366
	Groot Kattenburg	€9.139
	H. van Wijk Transport	€15.000
	H.M.H. Fritz Holding BV	€10.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Hagens P.	€366
	Harmsen J.J.	€5.000
	Hartog R. den	€5.000
	Hattenberg Advies	€5.000
	Hazara M.	€3.338
	HDO Bouw Vastgoed Management	€5.000
	Heg M.R.	€366
	Heijden B.L. van der	€366
	Hemubo Almere BV	€10.000
	Hervo Onderhoud BV	€5.687
	Het Broekmanhuis VvE	€120.599
	Heumen R.M.C.S. van	€647
	Heusden T. van	€366
	HGB Beheer BV	€5.000
	Hidaja Taxi	€5.001
	Honingh S.	€5.687
	Hoogendijk P.B.	€5.000
	Hoogerforst B.	€366
	Hoogland J.E.F.F.	€15.687
	Horst H.M. van der	€5.366
	Hosman V.L.	€5.000
	HousingNet VOF	€10.000
	HSM Taxi	€5.001
	Huishuren.nu BV	€5.000
	Hul M.H. van t	€1.677
	Hussain van Hussain I.	€5.001
	Il Pecorino	€5.000
	Innovation van hofwegen	€5.000
	Installatietechniek R. de Wilde Weesp	€5.000
	Ir HH Vrieling Architect BV	€5.000
	JagerTeamwork BV	€5.000
	Jan Maijen Collectief St	€4.800
	Janszon BV	€5.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	JB Vlaming Zonen BV	€10.000
	Jobsis J.J.	€5.000
	Jong J.D.A. de	€2.681
	Jong J.J. de	€5.000
	Jong K.T. de	€5.000
	Josselin M.A.E. de	€2.514
	Jureczek A.A.	€5.000
	K. v.d. Spijk en Zn Amsterdam BV	€5.000
	K.E. Hussein h.o.d.n. MMA	€5.001
	Kaddour Puur Eerlijk Vlees BV	€5.000
	Kasper H.J.	€5.687
	Kaya Taxi	€5.001
	Keer C.W.	€366
	Keijsers W.	€10.732
	Kernsteen BV	€10.000
	Keuchenius K.	€5.687
	Kievit M.N.	€5.000
	Kiljan, N.	€2.330
	Kleijn M.	€5.000
	Klerk P.	€5.000
	Klinkert F.A.	€8.000
	Klomp Technisch Buro BV	€5.000
	KNAP Makelaardij BV	€10.000
	Koers R.J.W.	€5.000
	Kookhuis BV	€8.917
	Kordaat Beveiliging Services Advies BV	€5.000
	Krekel M.	€5.000
	Krop J.M.	€1.275
	Kwispelland	€5.000
	LA Taxi	€5.001
	Labeau Taxi Service	€5.001
	Lakfa verffabriek BV	€5.000
	Lambalk A.M.	€5.687

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Lambers R.E.	€5.366
	Lambrechtsen H.J.	€687
	Landlunch BV	€10.000
	Langbroek A.M.	€5.000
	Lectric Taxi	€5.001
	Leenhouwers B.P.M.A.	€5.000
	Leeuwen A.A. van	€366
	Lehmann K.A	€5.000
	LENA the fashion library BV	€5.000
	Leur M. van de	€366
	Levi D.A.	€5.366
	Levy L.	€8.000
	Liberty Taxi	€5.001
	Lima Rodrigues de Amaral N.	€5.366
	Liya Taxi Service	€5.001
	Lonkhuyzen L. van	€5.687
	Loodgietersbedrijf Adri Meulemans	€10.000
	Lugtmeier S.	€5.000
	luno BV	€5.000
	M.A. Driver services	€5.001
	M.M. Bleijerveld	€10.500
	Mahdaoui Y. El	€5.001
	Mahler A.	€5.366
	Makobid BV	€5.000
	Mardin Taxi VOF	€5.001
	Marhaba Holding BV	€5.000
	Masthoff E.H.J.	€5.687
	Mazenc J.G.	€366
	MeerEnergie U.A. Coöperatie	€30.000
	Meester J.C.	€5.366
	Meijer J.B.	€5.000
	Meinhardt E.	€366
	Melotte E.G.A.	€5.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	MET Taxi	€5.001
	Mienis G.A.	€5.000
	Minerva Taxi	€5.001
	MisterGreen Lease BV	€5.000
	Mittendorff M.E.	€1.286
	MNN Taxi	€5.001
	Momtobee	€5.000
	Moor V. de	€366
	Mulder C.G.F.	€366
	Muller G.W.	€366
	Mus R.	€15.983
	Nationale Vereniging De Zonnebloem	€10.000
	Nesla Taxi	€5.001
	Neto da Silva Morgado J.P.	€5.366
	Nieuwkoop T.J.	€5.000
	Nijhuis Q.T.	€5.000
	Nikolovski S.	€366
	NjioDriver	€5.001
	Nobel Exploitatie B.V.	€10.000
	Noorda R.C.	€366
	Noordhof P.	€2.650
	Nooverhead Communicatie	€5.000
	Nugter M.A.	€3.628
	NV Zeedijk	€15.000
	Olieman W.M.	€5.000
	Ondernemersbelangen	€5.000
	Oomen J.D.	€816
	OostingaFlink E.T.	€5.000
	Orange taxi service amsterdam	€5.001
	OSA Taxi	€5.000
	P.H.J. Burger	€10.000
	Pantar Amsterdam	€5.000
	Paternotte S.	€5.687

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Pelgröm S.M.	€8.670
	Pesto Presto BV	€5.000
	Peters, RFJ	€3.873
	Petes Holland Electric Taxi	€5.001
	PH Kuijper Aannemerij BV	€5.000
	Pioneer Vessel St	€110.000
	Poot M.C.G.	€1.400
	Post E.	€877
	PostNL Pakketten Benelux BV	€75.000
	Pot E.G.M.	€5.000
	Pricewise B.V.	€5.000
	Prohold BV	€5.000
	Proper ICT BV	€5.000
	Ramshorst B.R.J.	€8.605
	REINA TAXI SERVICE	€5.001
	Residence Le Jardin VVE	€5.307
	Resnick E.O.	€8.000
	Restaurant De Vijfde Smaak BV	€5.001
	Reuling S.R.	€5.687
	Reve BV Loodgietersbedrijf	€5.000
	REY	€5.000
	RJ Taxi	€5.001
	Rochdale	€1.286.842
	Roda A.S.M.	€5.366
	RONA.D. BV	€5.000
	Ronda S.R.	€8.366
	Roos E.	€5.366
	Royal Taxi Service	€5.001
	Roze J.C.Y.	€366
	Rozendaal, T	€647
	RTS RUDOLFS Taxi Services	€5.001
	Rutte Wegenbouw	€20.000
	Saadat Taxi	€5.001

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Sabik Beheer BV	€5.000
	Salah Taxi S.	€5.001
	Savelsberg R.A.H.	€5.366
	Schaaf P.G. van der	€5.366
	Scheffer B.E.F.	€366
	Scheppingen A.T. van	€5.000
	Schoolderman A.G.	€8.687
	Schoppema D.	€3.112
	Schroder E.J.M.	€366
	Schuit F.J. van der	€5.687
	Selemy Taxi	€5.001
	Senvit BV	€5.000
	Sharing Matters Enterprise RentaCar BV	€5.000
	Siberg BV	€5.000
	Simo Taxi	€5.001
	Simsek Z.	€647
	Simtax	€5.001
	Singels W.P.	€366
	Sluis R. van der	€2.007
	Sonneville L.M.J. de	€1.622
	Spaendonck E.J. van	€791
	Speer Infra BV	€73.116
	Sprachmann G.	€5.366
	Springer C.	€366
	St Amorion	€59.940
	St ANMEC	€578.478
	St De Gezonde Stad	€162.831
	St Ruimte voor Wonen en Werken	€15.000
	St SOOZ	€191.004
	St Wijkcentrum De Pijp	€197.464
	St Woon	€700.000
	Steef Chauffeursdiensten	€5.001
	Steel BV	€5.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Stelt O. van der	€3.546
	Stephan Gonnissen	€5.000
	Suleman Finance Consultancy	€5.000
	Supermarkt De Keet BV	€5.000
	Swaab R.A.	€5.000
	Swart T.W.	€5.366
	T. Schoneveld Beheer BV	€5.000
	Tan A.R.	€30.000
	Tandarts TSA Ottens	€5.000
	Taxi	€5.001
	Taxi El Morabit	€5.001
	Taxi Electric	€5.001
	Taxi ABRO	€5.001
	Taxi Ahalli	€5.001
	Taxi Ahlal	€5.001
	Taxi Al Gazala	€5.001
	Taxi Amsterdam	€5.001
	Taxi Amsterdam Atahiy	€5.001
	Taxi Be My Guest	€5.001
	Taxi bedrijf Lappie	€5.001
	Taxi Benaamar	€5.001
	Taxi casa	€5.001
	Taxi Chakor	€5.001
	Taxi City Flyer	€5.001
	Taxi Corsa	€5.001
	Taxi de Clerq	€5.001
	Taxi de VCirkel	€5.001
	Taxi Dilara	€5.001
	Taxi for all	€5.001
	Taxi Klijn	€5.001
	Taxi La Haye	€5.001
	Taxi Laouzi	€5.001
	Taxi Lizati	€5.001

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Taxi Lokkerbol	€5.001
	Taxi Nidal	€5.001
	Taxi Poodja	€5.001
	Taxi Rakim	€5.001
	Taxi Rammy	€5.001
	Taxi Rayen	€5.001
	Taxi Safaklie	€5.001
	Taxi Service Caland	€10.002
	Taxi Service MALISY	€5.001
	Taxi Service Ruben	€5.001
	Taxi Shahid	€5.001
	Taxi Shodjaie	€5.001
	Taxi Tahoun	€5.001
	Taxi Today RM	€5.001
	Taxi Zakri	€5.001
	Taxibedrijf B. Copur	€5.001
	Taxibedrijf Het Licht	€5.001
	Taxibedrijf van A naar Beter	€5.001
	Taxidienst Baghdadi	€5.001
	Taxiservice Aafar	€5.001
	TCF Taxi	€5.001
	TCZ Taxi Amsterdam	€5.001
	teammates, professional support	€5.001
	The green mile	€5.001
	The Legend	€5.001
	The Queens Head	€5.000
	Thom Rietberg Holding BV	€5.000
	Titodeal	€5.001
	Top Delivery Services BV	€353.583
	Total Taxi Service	€5.001
	Traa Management BV	€5.001
	Transportbedrijf R. Vels en Zoon BV	€40.000
	Transvision BV	€10.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Triple IS st	€149.290
	Tristar Taxi	€5.001
	Trommel Transport BV	€40.000
	Urban Homies	€5.000
	van Raamsdonk, R.	€5.366
	Van t Veen AGF VoF	€5.000
	Van Wijk Vastgoedonderhoud BVUtrecht	€5.000
	VanPlestik	€15.000
	Vastzicht BV	€5.000
	VB Risk Advisory BV	€5.000
	Vecht L.A. van der	€366
	Veiligheidsregio AmsterdamAmstelland	€45.201
	Veldman M.	€1.668
	Verboom H.J.	€3.685
	Verburg W.	€366
	Verkeersopleidingen Zaanstreek BV	€5.000
	Verkeersschool Lima	€5.000
	Vermeulen E.J.	€5.000
	Vink W.E.J.	€5.366
	Vip Events BV	€5.000
	Vishandel Jan van As en Z	€5.000
	Vissenberg L.	€5.000
	Visser F.A.K.	€366
	Vista Partners B.V.	€5.000
	Vivada Properties II BV	€7.920
	Volkswagen Pon Financial Services	€10.000
	Vries K.J. de	€5.000
	Vromen Y.M.	€366
	VvE Bos en LommerwegLeeuwendalerweg	€5.000
	VvE Complex Meander	€13.105
	VvE Spaarndammercarré Blok III	€2.646
	VvE van het Flatgebouw Parnassus I	€13.050
	VvE van het gebouw Hoogkade	€5.600

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Wagelaar Materieel BV	€5.000
	Waspunt AmsterdamNoord	€5.000
	Waterman W.M.H.	€5.366
	Waterproof Bathrooms BV	€5.000
	Watson S.	€5.650
	Webbers V.V.	€5.000
	Weggemans T.S.	€5.000
	Westenberg L.	€705
	Westergasfabriek Management BV	€15.000
	Wevers H.G.	€8.000
	Wirtz, Film Experience Agency BV	€5.000
	Wit H.C.J.	€10.366
	Wit J. de	€788
	Wit M. de	€687
	Woerkom G. van	€595
	Wooncoöperatie de Warren	€118.800
	Wouter Langeler	€5.001
	Ymere	€5.000
	Zaaiman A.J.	€8.687
	Zaat M.W.E.	€5.000
	Zaborszky L.	€2.174
	Zegers C.A.M.	€5.650
	Zonnestroom	€5.000
	Zuiderhoek J.	€5.001
	Zuylendam BV	€5.366
9.3.2	**Amsterdam heeft een veilige en gezonde leefomgeving**	
	BK Ingenieurs	€8.891
	P. van Moorsel	€7.744
	Totaal 9.3 Duurzaamheid en milieubeheer	**€10.420.215**
	Totaal 9 Duurzaamheid en ruimtelijke ordening	**€10.420.215**

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
10	**Grond**	
10.1	**Grond**	
10.1.1	**Het ontwikkelen van duurzame, leefbare en ongedeelde gebieden waar ruimte is voor wonen, werken en recreëren voor alle doelgroepen**	
	Arcam Stichting	€193.567
	Stichting Art Zuid	€50.000
	Totaal 10.1 Grond	**€243.567**
	Totaal 10 Grond	**€243.567**

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
11	**Wonen en groen**	
11.1	**Wonen en bouwen**	
11.1.1	**Voldoende beschikbaarheid van betaalbare en goede woningen**	
	Aarts A.G.J.	€3.000
	Abendong, DA	€4.000
	Adams, G.R	€4.500
	Aguerheu A.	€5.000
	Akpinar U.	€3.000
	Al A.N.M.	€3.000
	Alliantie	€961.998
	Amarti, M	€4.700
	Amrani Akdi, A	€5.470
	Artist, A R	€5.470
	Auerhaan, A.J.M.	€4.000
	Aydin, M	€4.000
	Baars I.J.	€5.000
	Baghal-Inelhaj, F	€4.700
	Barends, W.A.	€6.200
	Beernink A.E.	€5.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Ben Haddou, F	€4.700
	Ben Said Amrani, S	€4.700
	Berkenpas M.	€3.000
	Beukenhorst E.W.	€3.000
	BGIX	€27.000
	Blok L.S. de	€3.000
	Boeijen, J.L. van	€4.000
	Borgen, W.R.	€4.000
	Boskemper Klaassen, M	€4.000
	Bouanan, E.K	€5.470
	Boukarchouh- el Hahaoui, F	€5.470
	Bourdrez M.E.	€3.000
	Brashuis, RD	€4.000
	Broertjes, IJC	€4.000
	BRUINS-ARTS, AFT	€4.700
	Bulsing C.J.B.	€3.000
	Campagne-Telgt, OM	€4.000
	Castro, J	€4.700
	Chahid, H.	€4.700
	Cheung, L	€4.700
	Chirino, J.Z.	€4.000
	Chu, S.K.	€4.000
	Coöp Ver bewoners Akropolistoren BA	€4.320
	Cooperatie BSH E U A	€36.000
	Coöperatie Go Buiksloterham UA	€51.000
	Coöperatie Go West Bouwgroep NieuwWest	€17.000
	Corvers, C.J.A.M.	€4.000
	Dalen M.P. van	€500
	Dantzig D.A. van	€5.000
	de Makroon Particulierehuurdersver.	€4.249
	De Vries, B.D.	€4.700
	Derby, J C M	€4.000
	Dijke K.J.	€3.000
	Dijkman P.	€3.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Dudock, A.Th.	€4.000
	Duijvestein P.A.	€5.000
	Eekelen, AJM van	€4.000
	Egeraat C.T.G. van	€3.000
	El Makhloufi, M	€4.700
	Elisabeth Otter St	€30.000
	Emmering E.J.A.	€3.000
	Eski, M	€5.470
	Ettaibi, M	€4.700
	Evers R.P.	€3.000
	Federatie Amsterdamse Huurderskoepels	€70.000
	Garderen, K van	€4.000
	Giphart, K.E.	€4.700
	Glasl S.	€5.000
	Gourfti, A El	€4.700
	Hakkesteegt S.	€5.000
	Hallich, M	€5.470
	Hasselbaink, V.R.	€5.470
	Heeten, P.R. den	€4.000
	Hermanns, JJ	€4.000
	Het Hooghout	€60.000
	Hiddes-Burgers, A.G.	€4.000
	Hoogdorp, M.E.	€4.000
	Imdad-Sakina, G.	€5.470
	Jansen F.C.J.	€3.000
	Janssen, T.P.	€4.700
	Kanat, S	€5.470
	Kat, K.	€4.700
	Keijser P.	€3.000
	Kersbergen M. van	€5.000
	Khubsing, F	€4.700
	Klazinga J.	€5.000
	Kop Weespertrekvaart Blok C	€96.000
	KRAK, M.C.C.	€4.700

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Laatum G.J. van	€3.000
	Lekbir, A	€4.700
	Lodeizen N.N.	€3.000
	Lokasa, B	€4.700
	Louhenapessy, R	€1.653
	Maas Geesteranus J.C.	€3.000
	Manden P.S. van der	€1.000
	Maria, M.Z	€4.700
	Mathurin, L	€4.000
	Meester T.A.	€3.000
	Merabet Bjayou, H el	€2.353
	Moekmoedshek, S	€4.000
	Moorman-Iliohan, J.W.J	€4.000
	Nazir-Mamman, A	€5.470
	Neuhaus, J.H.	€4.000
	OdenseThuis St	€15.300
	Oei P.L.	€3.000
	Ontwerpjewoning BV	€9.000
	Oskam W.	€3.000
	Ouaziz, M	€4.700
	Oulad Ben Salah, Z	€4.700
	Plugge, M.E.	€4.700
	Proper E.	€6.000
	Quirijns M.	€3.000
	Raam, CJC van	€4.000
	Rachi, H	€4.700
	Ramgolam, B	€4.700
	Remmers M.F.H.A.	€5.000
	Rijke, A.M.J.	€4.700
	Rochdale	€2.207.500
	Rooij M. van	€3.000
	Rosalia, G.L.	€4.000
	Salarbux, F	€4.700

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Sarican, M	€4.700
	Schuurman G.	€3.000
	Schuurman M.	€3.000
	Silva Hooijer, T	€4.000
	Snijder M.V.	€3.000
	Sonneveld R.L.	€3.000
	St Het Emil Blaauw Proceskostenfonds	€168.071
	St Huurders Netwerk Amsterdam	€250.000
	St Woon	€5.755.675
	Stichting Cordaan Groep	€30.000
	Stichting Evean Zorg	€30.000
	Stuger, V.E.	€4.000
	Sykora T.V.	€5.000
	Tamboer M.	€3.000
	Trout, J R	€4.700
	Vattenfall NV	€29.900
	Veen, J.W. van	€4.700
	Velthuijsen, P.H.J. van	€4.000
	Venema, S	€4.700
	Verbunt S.M.J.	€5.000
	Verkleij R.M.F.	€3.000
	Vermeulen van Druten, I.A.C.	€5.470
	Vlamingsvan Abkoude B.J.M.	€500
	Vos-Etnel, J.M.T.	€4.000
	Vrauwdeunt-Stevensweert, M	€4.700
	Vreden, C.H.N.	€4.000
	Werkhoven R.P.J.L.	€3.000
	Westerman N.	€3.000
	Westerveld-Pannekoek, E.H.	€4.000
	Woonstichting Lieven Key	€200.000
	Yildiz, E	€4.000
	Yildiz, R	€5.470
	Yurttas M.	€5.000

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Zalla, A	€4.700
	Zevenbergen, V.L.C.	€4.700
11.1.2	**Verbeteren van de leefbaarheid en de kwaliteit van de buurten**	
	B&A WMO Diensten BV	€86.773
	Elance St	€8.000
	Ieder Kind Een Eigen Boek St	€5.000
	POSITIVE SOCIETY	€55.000
	SCIANDRI Vrijetijdsbestededing	€17.360
	St Spin	€30.000
	St Studenten v. Samenleving	€10.000
	St Woon	€300.000
	Stichting DOCK Amstel & Zaan	€86.140
	Stichting Noorderpark Trust	€10.000
	Stichting Prisma	€58.214
	Volksbond Streetcornerwerk, Stichting	€13.860
	Winkeliersver Winkelcentrum De Kameleon	€7.000
11.1.3	**In Amsterdam wordt op een veilige en gezonde manier gebouwd.**	
	Pata Negra BV	€11.500
	Totaal 11.1 Wonen en bouwen	**€11.290.006**
11.3	**Groen en dierenwelzijn**	
11.3.1	**Amsterdam is een stad voor mens, plant en dier met groene plekken in alle buurten en goed onderhouden parken en bos**	
	Akkermande Haan H.B.A.	€2.060
	Althuizen G.H.C.W.	€2.450
	Alves de Sousa Kaldenbach E.P.	€1.335
	Amber van Stijn	€2.070
	Arts J.	€1.200
	ASV Bilderdijkpark St	€104.605
	Bakker B.	€1.000
	Bakker V.M.	€900
	Beishuizen van Remmen A.C.M.	€2.660
	Belle P. van	€1.707
	Berg J.	€2.876

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Berger E.	€1.668
	Berkel D.T.M. van	€4.380
	Berkhout P.B.	€4.863
	BesemerPronk J.E.M.D.	€2.284
	Bewonersver. Complex Uilengouw	€16.093
	Bisserier F.	€2.400
	BIZ Vereniging de Bree	€4.974
	BIZVereniging Prinsheerlijk	€5.000
	Blekxtoon F.J.	€2.230
	Boer P.C.M. de	€3.886
	Boing B.S.	€690
	Bond van Volkstuinders	€50.067
	Bootsman F.J.	€5.000
	Borghuis R.J.M.	€5.471
	Borst A.H.	€2.475
	Bosman M.H.	€4.987
	Boxtel E. van	€3.750
	Braun K.A.	€5.000
	Bredman M.E.	€1.140
	Bruijnel T.E.	€3.425
	Buitelaar, J.W.	€4.030
	Buitenen M.W.H. van	€1.169
	Burg J. van den	€4.942
	Buskermolen R.A.	€851
	Consolidated Nederland BV	€12.660
	Convent V.	€2.345
	Corsi L.M.	€300
	Cramers L.M.G.	€2.490
	De Christengemeenschap	€5.000
	De Dakdokters Groep BV	€72.533
	de Onkruidenier St	€47.000
	De Toevlucht St	€117.175
	De Werf Kinderboerderij	€22.220

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Delva S.P.	€5.000
	Diederix E.C.	€4.754
	Dijk E.J.M. van	€1.331
	Dijkhuizen M.A.	€732
	Dillen R. van	€3.363
	Disneyland Speeltuinver.	€11.250
	Dorland G.	€2.676
	Driest V.M.	€3.186
	Eichholtz M.L.A. van	€1.023
	Eigenbrood G.H.	€1.586
	Ende J.L. van der	€2.584
	Food Cabinet BV	€62.353
	Gelder D.N. van	€3.648
	Gemma Zuidervaart	€750
	Gerber A.E.	€1.350
	Gijzen R.L.	€5.000
	Gons M.L.N.	€755
	Gordon J.W.	€1.020
	Govers S.M.	€2.245
	Graaff R.V. de	€2.355
	Griffiths M.	€2.675
	Groesbeek A.T.	€828
	Gugten H. van der	€900
	Hanson S.	€4.320
	Have M.R. ten	€1.000
	Heijligers Y.J.M.	€2.276
	Hekkert M.H.M.	€23.100
	Hendriks G.W.	€1.713
	Hendriks V.D.	€1.811
	Hilbers M.F.	€4.542
	Hoek B.	€3.202
	Hogestijn M.B.	€1.200
	Hooghiemstra J.F.	€600

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Hoorens van Heyningen S.C.E.	€3.013
	Hoorn H.C. ten	€5.000
	Horst C.J. ter	€1.320
	Hortus Botanicus Amsterdam	€487.828
	Huijbers S.	€4.484
	Huijg J.P.	€1.420
	Huisman J.	€1.823
	Jacob Maris Speeltuinvereniging	€22.255
	Jager A.F.	€3.930
	Jansen Venneboer Eshuis G.J.	€8.945
	John Prop	€1.075
	Jong A.A. de	€903
	Jonker A.A.M.	€1.440
	Kinderboerderij De Bijlmerweide	€68.622
	Kinderboerderij Westerpark	€156.360
	Klaaijsen B.A.	€6.102
	Klinken H.C. van	€4.104
	Koudenburg F.T.	€2.110
	Kriger R.J.	€5.000
	Kuiper G.J.	€1.239
	Kuiper J.B.	€3.186
	Lancee B.	€1.050
	Landman P.	€5.000
	Langen N.S.	€3.523
	Legierse O.B.	€2.150
	Lelij G. van der	€1.230
	Leoniek Bontje	€5.000
	Lier E.P. van	€1.980
	Linse P.A.	€1.440
	Loeding A.F.	€955
	Logemann D.	€836
	Lokhorst H.	€5.009
	Maussen M.J.M.	€1.790

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Mednikova E.	€5.000
	Meer C. van der	€5.000
	Meijel S.M.J.	€5.000
	Meulendijks J.L.M.	€3.794
	Molenaar J.G.	€1.750
	Monchy P.A. de	€8.932
	Mortel J.L. van de	€1.122
	Natura Artis Magistra	€3.958.634
	Natuurtuin Cinetol St	€7.627
	Ned Ver tot Bescherming van Dieren	€18.872
	NL Reguliersdwarsstraat Property BV	€7.442
	Noot S.	€995
	Nova Zembla VVE	€1.476
	Olde Loohuis J.G.	€900
	Oliander S.P.	€5.000
	Oner EO C.A.M. Levendag A.	€4.047
	Ooteman T.J.	€1.980
	Os J.A.M. van	€2.300
	Ouwerkerk L.J.	€5.000
	Patina Dakbedekkingen Beverwijk BV	€80.969
	Pel J.	€1.410
	Polet S.M.	€2.600
	Prins M.W.J.	€1.831
	Prins P.C.	€3.300
	Reuland M.C.	€742
	Reuver M.E.	€4.180
	Rijk E. de	€1.319
	Robberegt M.	€807
	Roei en Zeilvereniging De Amstel	€3.246
	Roelse N.C.	€1.724
	Roij F.C.P. van	€1.980
	Rood L.	€1.590
	Roos S. de	€2.282

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Rossum G. van	€2.790
	Rottinghuis H.T.E.M.	€2.700
	Rozendaal K.H.	€4.000
	Santen J. van	€5.400
	Schoon M.E.	€2.121
	Schulte Fischedick O.C.	€2.700
	Schuurmans M.W.P.M.	€1.943
	Serra T.M.C.	€9.742
	Snieder F.	€500
	Soest J.L. van	€1.529
	Solar Sedum	€70.298
	St BovenIJ Ziekenhuis	€40.740
	St Centrale Dierenambulance	€377.933
	St Combiwel Buurtwerk	€186.981
	St De Gezonde Stad	€149.479
	St Hart voor de Natuur	€95.761
	St Het Eiland	€44.209
	St Rooftop Revolution	€9.350
	St Tugela	€5.000
	St Zimmerhoeve	€134.469
	Stadsboerderij Osdorp	€21.995
	Steutel L.	€5.000
	Stg Manege voor gehandicapten	€13.706
	Stichting De Blinde Schilders	€4.030
	Stichting Dierenopvangcentrum Amsterdam	€592.717
	Stichting DOCK Amstel & Zaan	€495.557
	STICHTING IMPULS	€132.250
	STICHTING KINDERBOERDERIJ DE STROHALM EN HET SLOTERPARK	€122.000
	Stichting Noorderpark Trust	€50.000
	Stichting Werkwijs	€76.538
	Stiphout M.J.A.	€1.065
	Stolk S.M. van	€5.000
	Stolwijk F.M.	€1.860

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Stroosnijder M.T.	€4.800
	Struijk T.J.H.	€935
	Stuyver R.	€4.925
	t Brinkie Kinderboerderij	€71.580
	Tatenhove S. van	€1.050
	The Magnificent BV	€2.400
	The Tipping Point St	€1.400
	Thuismakers Collectief	€183.968
	Tuin aan Zee	€6.550
	Uitman W.	€1.392
	Ver. Kinderboerderij De Pijp	€45.480
	Vereniging Buurttuinen Transvaal	€1.000
	VergnionDetiger V.	€1.800
	Vliet E.I.C. van	€4.980
	Voedseltuin IJplein	€3.050
	VOF Van Draeckeburgh	€14.550
	Volksbond Streetcornerwerk, Stichting	€25.700
	Vondenhoff C.A.M.	€1.636
	Vreeling C.R.	€5.079
	Vriens Eijkelenboom E.	€7.641
	Vries A.M.T. de	€2.700
	Vugts W.C.A.	€1.000
	VvE De La Reij, Kruger en Vaalrivierst	€18.500
	VVE De Torenschouw	€1.500
	VvE Diogenes	€7.000
	VvE Riverside Roerstraat	€2.010
	VvE Tollenstr, J v Lennepkade,Bilderdijk	€50.000
	Waart R.D.E. de	€5.000
	Wal E. van der	€19.980
	Wanders I.A.B.	€1.473
	Waterloo Anno Marktvereniging	€634
	Weenink A.J.M.	€290
	Weert M.E.	€1.282
	Welmers M.	€175
	Wetters J.	€923
	Wieringa B.	€4.794
	Wijkboerderij Wachterlied St	€29.507
	Wouters D.	€5.708
	Wulms W.G.	€3.465
	Xpositron	€3.300
	Totaal 11.3 Groen en dierenwelzijn	**€8.901.978**
	Totaal 11 Wonen en groen	**€20.191.984**

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	12 Moderne open overheid	
	12.2 Democratisering	
	12.2.1 De zeggenschap, betrokkenheid en rol van Amsterdammers bij de keuzes over wat er in de stad gebeurt en de uitvoering daarvan, met speciale aandacht voor Amsterdammers die zich minder vertegenwoordigd voelen of minder mogelijkheden hebben om te participeren	
	BOOST voor vluchtelingen St	€50.000
	HartVoorDeKbuurt St	€250.000
	Pakhuis de Zwijger St	€157.000
	St Democratisering G Buurt Amsterdam ZO	€225.000
	St In my backyard	€20.000
	St Woon	€150.000
	Stichting Prins Bernhard Cult fonds	€200.000
	Totaal 12.2 Democratisering	**€1.052.000**
	Totaal 12 Moderne open overheid	**€1.052.000**

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
B	**Bestuur en organisatie**	
B.3	**Bestuur**	
B.3.0	**Bestuur**	
	Beit HaChidush	€200.000
	Bemoei, Stichting	€107.500
	BNE Akiwa Nederland	€120.000
	Cidi Overige belangenbehartiging	€107.647
	David Henriques de Castrofonds St	€52.000
	Hasjalsjelet Joodse Jeugdvereniging	€95.174
	Ichoed HaboniemDror beHolland	€674.111
	Jeshive Amsterdam St	€100.000
	Jom Ha Voetbal St	€50.000
	Joods Studentenhuis Amsterdam	€80.000
	Leerhuis Ets Chaim, Stichting	€173.000
	Liberaal Joodse Gemeente Amsterdam	€570.383
	Maccabi Nederland, Stichting	€200.000
	Ned Israelietische H Synagoge Amsterdam	€367.699
	PortugeesIsraelietische Gemeente	€156.415
	Robert A. Levisson St	€71.000
	St Onr.Cult Erfgoed Portugees Israelisch	€69.500
	St. Amsterdamse Modern Orthodoxe Sjoel	€457.339
	St. Chabad on Campus Nederland	€259.000
	St. De Balie	€49.825
	St. Eerherstel Joodse Begraafplaats Zeebu	€25.000
	St. Joodse Hospice Immanuël	€900.000
	St. Joodse Kindergemeenschap Cheider	€187.200
	St. Nieuw Israelietisch Weekblad	€75.000
	St. Vrienden Digitale Joodse Stad	€60.000
	St. Wilde Harten Producties	€50.000
	Stichting Cordaan Groep	€200.000
	Stichting Interakt	€39.360
	Stichting Joods Historisch Museum	€185.000
	Stichting Joods Maatschappelijk Werk	€300.000
	Stichting Leo Smith	€136.500
	Uilenburgersjoel	€360.000
	Vereniging de Evangelische Omroep	€74.000
	Totaal B.3 Bestuur	**€6.552.653**
	Totaal B Bestuur en organisatie	**€6.552.653**

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Investeringen onderwijshuisvesting	
	NVT	
	NVT	
	Altra St	€176.838
	AMOS, Stichting	€2.949.652
	Bijzonderwijs St	€139.875
	De Amsterdamse MAVOHAVO St	€22.440
	Geert Groote College Amsterdam	€1.498.609
	Geert Groote School GGS	€202.824
	Het Amsterdams Lyceum	€80.360
	Innoord	€9.260.758
	Islamitische Basisschool Elif	€415.004
	KITAB St	€29.992
	Koninklijke Visio, Expertisecentrum voor	€3.167.002
	LEV Scholengroep WestNederland LEVWN	€741.000
	Montessori Scholengemeenschap Amsterdam	€1.814.448
	Nieuwe Schoolvereniging	€242.801
	Onderwijsstichting Esprit	€940.249
	Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia	€3.195.003
	Openbaar Onderwijs aan de Amstel, Stichting	€1.557.258

#	Programma(onderdeel), doel en subsidie ontvanger (naam)	Totaal
	Samen tussen Amstel en IJ	€1.379.730
	Sirius, Stichting	€4.766.843
	SNIS Islamitische Scholen St	€33.938
	SOVOP Progresso	€737.028
	Spinoza Lyceum Amsterdam	€14.628
	Spirit St	€5.862
	St Brede Scholen AWBR	€6.620.575
	St Hindoe Onderwijs Nederland	€175.750
	St Kunst en Onderwijs Centrum	€135.693
	St Leren in de Tussenruimte	€129.854
	St SvPO Amsterdam	€357.696
	St voor Openluchtscholen voor het Gezond	€471.301
	stichting ASKO	€4.344.451
	Stichting KBA Nieuw West	€56.132
	Stichting Kolom voor Speciaal Onderwijs	€166.232
	Stichting Orion	€396.908
	Stichting Voortgezet Onderwijs Amsterdam	€1.075.897
	Stichting Westelijke Tuinsteden	€2.031.849
	VO Amsterdam Zuid	€11.395.769
	Wijk OntmoetingsCentrum Buitenveldert	€21.000
	ZAAM	€4.339.020
	Totaal NVT	**€65.090.269**
	Totaal Investeringen onderwijshuisvesting	**€65.090.269**

6. Frictiekosten

Frictiekosten zijn eenmalige kosten die we maken om blijvende besparingen te behalen. Van de organisatieonderdelen verwachten we dat zij zo veel mogelijk zelf dekking vinden voor frictiekosten. Als dat niet lukt, kunnen zij een beroep doen op de frictiekostenreserve. Een bijstelling van de onttrekking aan de frictiekostenreserve leggen we op begrotingsbasis via de voor- en najaarsnota's voor. De definitieve hoogte van de onttrekking bepalen we bij het jaarverslag.

Frictiekosten delen we in de volgende drie categorieën in:

1. Kosten die samengaan met personeelsafname: boventalligheid en daarmee samenhangende talent- en mobiliteitsontwikkeling en (om) scholingskosten.
2. Kosten vanwege vernieuwingen bij de bedrijfsvoering met een rendabele grondslag.
3. Randvoorwaardelijke algemene proceskosten.

Voor het jaar 2019 dienden organisatieonderdelen voor in totaal € 9,2 miljoen aan aanvragen in om aan de frictiekostenreserve te mogen onttrekken. In totaal maakten zij tijdens 2019 voor € 7,4 miljoen aan frictiekosten. Eerst komen alleen de kosten die het betreffende organisatieonderdeel niet kan dekken met het eigen resultaat in aanmerking voor onttrekking aan de frictiekostenreserve. Wanneer het resultaat gemeentebreed negatief is, kunnen alle gemaakte frictiekosten gedekt worden uit de frictiekostenreserve. Dit kan alleen als de frictiekostenreserve voldoende is.

Tabel Frictiekosten

(bedragen x € 1 miljoen)

	Aangevraagde frictiekosten	Gemaakte frictiekosten
Belastingen: afschaffen diverse belastingen	0,1	0,0
Dienstverlening: Business Case Postkanaal	-0,8	0,0
Personeel en Organisatie: boventalligen en algemeen werkgeverschap	2,1	2,0
Belastingen: vervanging Neotax	1,6	0,9
Slagvaardige overheid: Communicatie	0,2	0,0
Slagvaardige overheid: Juridische Zaken	0,1	0,0
OJZ: Samen Doen	0,6	0,6
Slagvaardige overheid: Financiën	2,2	1,9
Slagvaardige overheid: Stadsbank van Lening	0,1	0,1
Stadsbeheer: oprichting cluster	2,4	1,8
Slagvaardige overheid: GGD	0,2	0,1
Deelnemingen: vervreemding aandelenbelang	0,4	0,0
Totaal	**9,2**	**7,4**

Personeel en organisatie

De gemaakte frictiekosten van € 2,0 miljoen zijn salarissen en overige personeelskosten voor de groepen boventallige medewerkers uit onze organisatie. Voor deze frictiekosten was dekking aangevraagd uit de Frictiekostenreserve (€ 2,1 miljoen).

Belastingen

De frictiekosten van € 0,9 miljoen zijn onder andere gemaakt door uitgaven voor de salarislasten voor boventallige medewerkers en afgesloten vaststellingsovereenkomsten met medewerkers. Daarnaast waren er kosten voor de voorbereiding, invoering en begeleiding van het reorganisatietraject.

OJZ: Samen Doen

De frictiekosten komen door de personeelsafname uit het reorganisatieplan Samen Doen. Het zijn salariskosten van boventallige medewerkers die niet zijn herplaatst of gedetacheerd. Ook zijn er kosten uit het afgesproken loopbaantraject.

Slagvaardige overheid: Financiën
Door de reorganisatie in 2018 werden er medewerkers boventallig. De salarislasten van deze medewerkers worden geboekt bij Financiële Dienstverlening, maar deze kosten zijn aangemerkt als frictiekosten. Ze komen in aanmerking voor dekking uit de frictiekostenreserve. Deze frictiekosten bedragen in 2019 € 1,9 miljoen.

Slagvaardige overheid: Stadsbank van Lening
Door de reorganisatie werden er per maart 2017 medewerkers boventallig. Daardoor zijn er in 2019 nog tot 1 maart 2019 salariskosten geweest. Deze kosten waren voorzien in de frictiekostenreserve.

Oprichting cluster Stadsbeheer
Voor de opbouw van het nieuwe cluster Stadsbeheer zijn in 2019 € 1,8 miljoen frictiekosten gemaakt. Deze kosten zijn onder andere gemaakt voor:

- externe inhuur van de kwartiermaker
- transitiemanagers
- communicatieadviseurs
- het programma informatiegestuurd werken

Slagvaardige overheid: GGD
De frictiekosten bestaan uit kosten voor uitkeringen vanuit personeelsafname. De personeelsafname was onderdeel van de reorganisatie.

Verloop frictiekostenreserve

Door het negatieve rekeningresultaat hebben we besloten om de € 7,4 miljoen gemaakte frictiekosten in het jaar 2019 volledig te onttrekken aan de frictiekostenreserve. Dit past binnen de toegekende frictiekosten van € 9,2 miljoen. Deze frictiekosten verwerken we in het begrotingsjaar 2020.

In tabel 2 laten we het verloop van de frictiekostenreserve in 2019 zien. Onder de tabel staat een toelichting.

Saldo Jaarverslag 2018	**32,7**
Onttrekking gemaakte frictiekosten 2018 (bij Voorjaarsnota 2019)	-6,8
Dotaties 2019	0
Saldo Jaarverslag 2019	**25,9**
Onttrekking gemaakte frictiekosten 2019 (bij Voorjaarsnota 2020)	-7,4
Saldo na verwerking frictiekosten 2019	**18,5**

In 2019 waren er geen aanvullende dotaties aan de frictiekostenreserve. De in 2018 gemaakte frictiekosten van € 6,8 miljoen zijn in 2019 aan de reserve onttrokken. Hierdoor bedraagt de frictiekostenreserve eind 2019 € 25,9 miljoen.

Met de onttrekking van € 7,4 miljoen die we bij de vaststelling van dit jaarverslag verwerken, komt de nieuwe eindstand van de frictiekostenreserve uit op € 18,5 miljoen. Dit is exclusief de overige mutaties in 2020.